

***MAKROGAZDASÁGI,
ÁLLAMHÁZTARTÁSI HELYZETKÉP
2024. I. FÉLÉVÉRŐL***

(készült a Költségvetési Tanács megrendelésére)

***ECO–VISTA Kft.
2024. szeptember 18.***

TARTALOM

ÖSSZEFOGLALÓ	3
I. Makrogazdasági helyzetkép	13
Gazdasági növekedés, a kilábalás lehetőségei	14
A GDP termelési oldala	16
Ipari szerkezetváltás hatásai	16
Építőipar	19
Lakásépítés	21
Mezőgazdasági termelés	21
Idegenforgalmi folyamatok	23
A GDP felhasználási oldala	26
A háztartások fogyasztása	26
Beruházások	29
Külkereskedelem	30
Foglalkoztatottság, munkanélküliség	33
II. A gazdasági folyamatokat befolyásoló kockázati tényezők	36
A fejlődés belső és külső korlátja	38
EU támogatásokról	39
III. Monetáris és fiskális ellentmondások	40
A pénzügyi folyamatok rendezése	40
Államháztartás - költségvetési hiány, államadósság	41
Infláció és várokozások	45
Pénz-és tőkepiaci helyzetkép	49
IV. Társadalmi folyamatok	51
Demográfiai jellemzők	51
Egészségügy	54
Lakossági jövedelmek változásai	56
Munkaerőpiaci jellemzők és minimálbér alakulás	59
Férfi-női keresetek	63
Szociális helyzet alakulása	67
Családtámogatások, háztartások helyzete	67
Nyugdíjasok helyzete	69
V. A hazai 2024. évi előrejelzések és realitásuk	74
Kockázati tényezők	74
Előrejelzések 2024-re	80
 Grafikonok	 85
Táblázatok	97
Mellékletek, források	118

(IMF, OECD, Eurostat, KSH, MNB, PM, NFSZ, ÁKK,
MÁK statisztikai adatbázisai, CD mellékletben csatolva)

ÖSSZEFOGLALÓ

A 2024. első félévi gazdasági folyamatai alapján nem tér vissza ugyan a recesszió, de a fogyasztás várt bővülésében remélt növekedés elmarad és a bruttó hazai termék korábban jelzett mértéke jelentősen alacsonyabb, csak 1,5 százalék körül lesz. 2024-ben továbbra is nehézségekkel számolhatunk, mind a gazdasági növekedés lassulása, mind a pénzügyi és fiskális terhek növekedése várható, változatlanul fennmarad a fiskális és monetáris folyamatok közötti konfliktus. Nem bízhatunk a beruházások újbóli fellendülésében, és a fogyasztói árak számottevő csökkenésében. A külső környezet lassú javulásának ütemét sem tudja követni gazdaságunk, így a folyó fizetési mérlegünk is csak enyhén lesz kedvezőbb.

Az államháztartás helyzete nehezen áttekinthető, évek óta nem sikerült megközelítőleg sem előre jelezni a hiány mértékét. Célszerűnek látszik visszatérni ahhoz, hogy a következő év költségvetését az végén hagyja jóvá a Parlament. A 2024 évi hiány mértéke minden bizonnyal 5 százalék körül alakulhat, de ehhez is gazdálkodó szervezeteket, az intézményeket és a családokat is érintő bevételeket növelő és kiadásokat szűkítő intézkedések kellenek. Mindezek veszélyt jelentenek a tervezett növekedés megvalósításához, sőt a jelenlegi szint fenntartásához is jelentősebb támogatásokra lesz szükség, és a külső finanszírozási források megszerzésével fokozódó terheket kell vállalni.

Évek óta megoldandó feladatot jelent a mára kritikus helyzetbe került szociális intézményrendszerek, kommunális hálózatok normális működtetése. Az egészségügy, az oktatás és több szociális intézményrendszer elmúlt évtizedekben elmaradt fejlesztése most már nem ezek növekedési akadályát okozzák, hanem egyértelműen az életszínvonal szinten tartásának akadályát jelentik. A veszélyhelyzetek elhárításához drága források bevonása szükséges, de ez a dráguló adósságszolgálatot – évi 4 ezer milliárd Ft körüli kamat terhet – és újra 75 százalék fölé emelkedő adósságállományt okoz. Gazdaságunk erőteljesebb növekedését változatlanul nehezítik az újabb és újabb a szomszédunkban és a közel-keleti több országra kiterjedő fegyveres konfliktusok. Komoly bizonytalansági tényező ezeken túl a világgazdaság bizonytalan és egyébként is visszafogott növekedési előrejelzései és világkereskedelem szállítási útvonalainak esetenkénti korlátozása, valamint a 2024-ben európai és világszerte alakuló társadalmi-politikai konfliktusok.

A fontos gazdasági mutatók alapján a várható növekedés mértéke és iránya áttételesen jelzik azt is, hogy jelentős elmaradások terhelik a fejlődést 2024-ben, bár történtek egyes területekre koncentrált, akár világszínvonalat is elérő fejlesztések az előző években. A növekedés egyértelmű korlátját jelenti a „termelési tényezők” szintje, így a korszerű-versenyképes munkaerőhöz az oktatás, az egészségügy megfelelő színvonala, és a gazdaság versenyképessé tételéhez korszerű szerkezetátalakítás, jövőbe mutató iparpolitika. Megoldatlan nehézségnek tűnik pl. a közúti közlekedési infrastruktúra további romlásának megállítása is.

A romló hálózat és eszközpark elmaradt karbantartása-javítása hatalmas forrásokat igényelne. Ismert helyzet pl. a vasútállomások múlt századbeli színvonala. Évek óta nem kap figyelmet az egész társadalmat érintő egészségügyi katasztrófa veszélye. Az egyre hosszabb várakozási idők, a szakorvos- és egészségügyi személyzet hiánya és színvonalának romlása, a szünetelő kórházi ellátások, a kórházi fertőzések és a rendszer anyagi forrásainak szűkössége egyenes út a magán ellátásba, amely azonban csak a megfelelő anyagiakkal bíró családok számára jelent megoldást. Mindezek az életszínvonal folyamatos esését, az elszegényedés növekedését okozzák. Az EU kapcsolódó kutatásai mutatják, hogy a megelőzhető és elkerülhető halálozások arányában, és a többi alapvető egészségügyi mutatókban is az EU országai között jelenleg sereghajtók lettünk.

Elhúzódó stabilizáció, lassuló növekedés ...

A gazdasági visszaesés 2023 végére megszűnt, és a továbbiakban már enyhe növekedéssel számoltunk, bár nehézségeket okoztak a kedvezőtlen külgazdasági folyamatok. Különösen érezhetővé vált a németországi recesszió elhúzódása. A GDP teljesítményünk javulására utalt az, hogy a mezőgazdaság és a feldolgozóiparban az autógyártás és ahhoz kapcsolódó beszállítói tevékenységek növekvő teljesítménye mellett már több ágazatban is bővülés indult a recesszió megszűnésével.

2024 első félévében, azaz hat hónap alatt azonban csak 1,5 százalékkal bővült a gazdaság. Az első negyedévében a bruttó hazai termék – szezonálisan és naptárhatással kiigazított adatok szerint – 0,7 százalékkal növekedett 2023 negyedik negyedévéhez és 1,6 százalékkal 2023 első negyedévéhez viszonyítva. 2024 második negyedévében pedig a GDP 0,2 százalékkal csökkent az első negyedévhez, és – szezonálisan és naptárhatással kiigazított adatok szerint, csökkenő ütemben – 1,3 százalékkal emelkedett a múlt év második negyedévéhez képest, miután akkor

2,1 százalékkal szűkült a gazdaság teljesítménye, így a GDP volumene némileg kisebb a 2 évvel azelőttinél.

Ez az adat meglehetősen negatívan értékelhető és ennek nyomán már a korábban 2,5 százalékos növekedésre csökkentett célkitűzés sem teljesülhet. Az ipar első félévi zuhanása pedig már a GDP 2 százalék alatti bővüléséhez is az ipar rövid időn belüli javulására lenne szükség.

Termelési oldalról nézve az ipar gyengélkedését alapvetően a járműgyártás és az akkumulátorgyártás alacsony kibocsátása okozza, amelyet az alacsony külső kereslet - így a német ipar alacsony teljesítménye - és egyúttal a vártnál lassúbb „zöld átállás” okoz. Az ipartól eddig elvárt volt a lényegesen magasabb teljesítmény, a jelentős beruházási volumen, illetve a kormányzati megrendelések eredményeként. Mára kétséggé vált, hogy helyes iparfejlesztési lépés-e az akkumulátor gyártó kapacitás fejlesztésének mértéke, ráadásul európa szerte kérdésessé vált az elektromos autók iránti kereslet további gerjesztése. A magyar GDP növekedést az iparhoz hasonlóan az építőipar és az ingatlanügyletek ágazat is visszafogja, sőt 2024 nyarán a szokatlan hőség jelentős mezőgazdasági károkat okozott, elsősorban a kukorica és a napraforgó termés szinte teljes elszáradásával.

Felhasználási oldalról a várt fogyasztás-növekedés elmaradt. Bár éves szinten a növekedés egyik lényegi része, amelyet a 10 százalék körüli reálbérnövekedés indokol is, de a növekedés nem akkora, ahogy azt a jelentős bérnövekedésből várható lett volna. Feltételezhető, hogy a lakosság részéről az „óvatossági motívum” erőteljesen befolyásolja a fogyasztást.

A nagyobb jövedelem és a komolyabb vagyonelemek a lakosság kis hányadában koncentrálódik, ahol a fogyasztás értelemszerűen régóta telített és nem bővül. A háztartások túlnyomó része, ha van is félretehető jövedelme, azt jelenleg tartalékolja. A végső fogyasztás összetevői közül a háztartások fogyasztási kiadásának 2023 évi 3 százalékos csökkenése után ez évben sem várható növekedés. A kormányzattól származó természetbeni társadalmi juttatások volumene 1,2, míg a közösségi fogyasztásé 1,0 százalékkal. A bruttó állóeszköz-felhalmozás visszaesése is 4 százalékos volt és idén sem emelkedik. A beruházási teljesítmény 2023-ban több mint 11 százalékkal esett vissza és ez évben is kedvező esetben is csak stagnálás várható. A beruházásoknál az építőipar teljesítménye alapvetően pozitív, de a gépberuházások jelentősebb visszaesése várható.

A termék-külkereskedelem első félévi 7.689 millió eurós egyenlegét a kivitel nagyobb mértékű csökkenése alakította. Az export az előző év első félévéhez viszonyítva 5,8 százalékkal, míg az import 10,8 százalékkal csökkent. Miután a magyar külkereskedelem több mint kétharmada az Európai Unióhoz kapcsolódik - az EU tagállamaival az import 76, a behozatal 72 százalékát bonyolítjuk - az eurózóna gazdaságának a lelassult bővülése nehezzé teszi a magyar fejlődést. A nettó export alakulása a vártnál kedvezőtlenebb lett, bár a szolgáltatások adatai még nem ismertek, de az idegenforgalom teljesítménye kedvező.

2024 első felének folyamatai arra utalnak, hogy a magyar gazdaság továbbra is gyengén teljesít. A belső fogyasztás csak alig növekedik, a külső kereslet pedig gyenge és a beruházások visszafogottsága is erőteljesen kihat az iparra. A magyar gazdaság 2024-ben komolyabb növekedést csak akkor érhet el, ha helyreáll a külső konjunktúra. A növekedéshez szükséges lenne, ha hozzájutnánk a Magyarországnak megítélt uniós forrásokhoz is. Nem egyértelmű azonban a vállalkozások beruházási hajlandósága, hiszen egyelőre nincs megfelelő mértékű kereslet a termékeik iránt. 2024 évre a jelenlegi folyamatok alapján a korábbinál mindenképpen gyengébb, 1,6-1,8 százalékos növekedés várható, fenti folyamatok kedvezőbbé válása esetén.

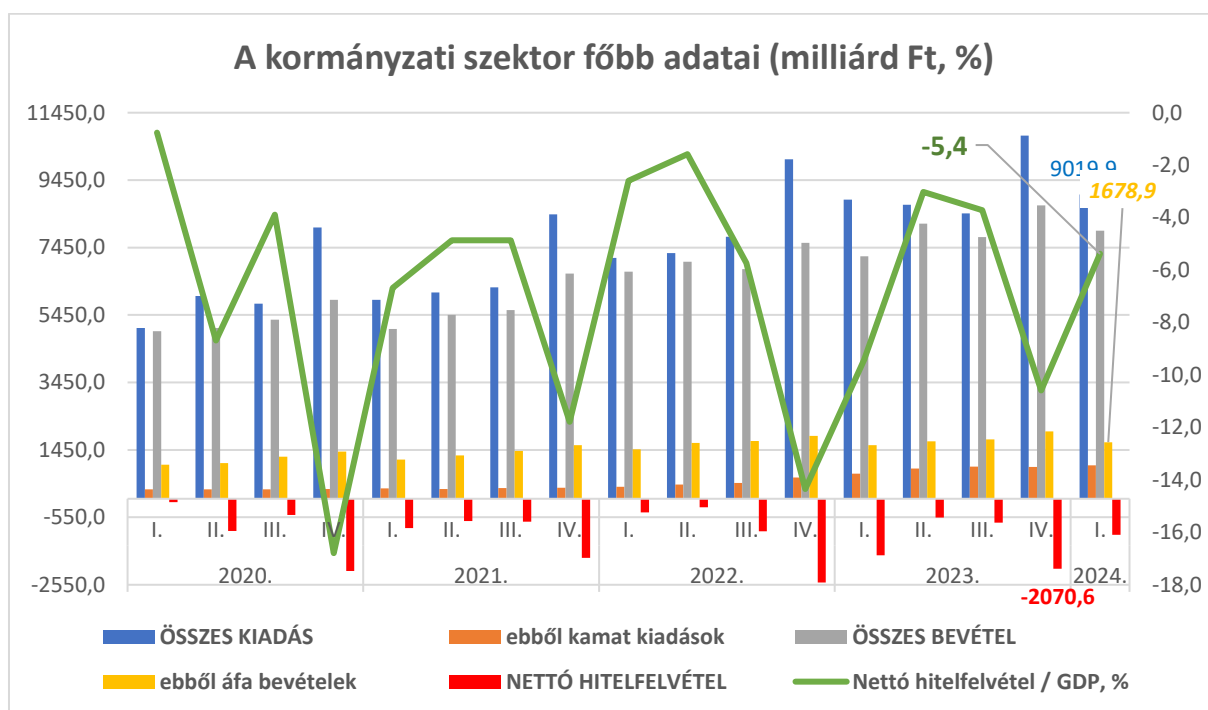
Nehezen kezelhető hiány, lassan csökkenő alapkamat ...

Az államháztartást tekintve az alacsony GDP növekedés komoly problémát jelent. 2024 második negyedévében ugyan az Áfa bevételek kedvezően alakultak, de a vártnál kisebb fogyasztás-növekedés is rontja az egyenleget, és a költségvetés szűkülő mozgástere visszahat, nehezíti a gazdaság élénkítését.

2024 első félévének végére az államháztartás központi alrendszeré 2.656,4 milliárd forintos hiányt halmozott fel, ami az éves terv 106 százaléka lett. Ezen belül a központi költségvetés 2.640,1 milliárd forintos hiányt, az elkülönített állami pénzalapok 145,6 milliárd forintos többletet, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai pedig 161,9 milliárd forintos hiányt mutattak. Emellett a költségvetés júniusban az elmúlt 22 év legkedvezőbb június havi hiányával 107,8 milliárd forintos deficittel zárt, szemben az előző évi azonos havi 132,7 milliárd forintos deficittel.

2024 első félévében a kamatkiadásokra fordított kifizetések 2.009,5 milliárd forintot tettek ki, 649,4 milliárd forinttal többet, mint az előző év első félévében. A kamatkiadások év eleji

jelentős részét a lakossági kötvények, egyes Prémium Magyar Állampapír (PMÁP) sorozatok kamatfizetési kötelezettségei tették ki. Meghaladták az egy évvel korábbi kifizetést a nyugellátásokra és a gyógyító-megelőző ellátásra fordított összegek is. Nyugellátásokra 3.326,0 milliárd forintot, míg a gyógyító-megelőző ellátásra 1.352,7 milliárd forintot fordított a költségvetés június végéig. Az első félévben a rendkívüli bevételekből 400 milliárd extra bevétel keletkezett. Június végéig 578,2 milliárd forint uniós források érkezett a költségvetésbe, ezalatt az uniós kiadások 945,7 milliárd forintot tettek ki.

Forrás: KSH, saját szerkesztés

A költségvetés helyzete és a jelentősen megugrott hiány miatt maradtak a korábban kivetett különadók. Ezeken felül a bankoknak, multinacionális cégeknek és az energiacégeknek un. “védelmi hozzájárulást” kell fizetniük augusztustól, amelyből 2004 végéig közel 400 milliárd forint bevétel lesz.

A félév végére a központi alrendszernek 18.897 milliárd forint bevétele keletkezett, ez az előirányzat 49,4 százalékát jelenti. A 21. 554 milliárd forint kiadás pedig az éves előirányzat 52,9 százaléka. A központi költségvetés hiánya június végén 2.640 milliárd forint, az éves deficit-cél 97,8 százalékát érte el.

Az első hat hónapban a költségvetés bevételei és kiadásai folyóáron mérve azt jelzik, hogy reál értékben jelentős elmaradás volt az előző év azonos időszakához mérve. A gazdálkodó szervezetek 1.844 milliárd forint adót fizettek, 1,2 százalékkal kevesebbet. Befizetések legnagyobb tételét a társasági adó képezte. Fogyasztáshoz kapcsolt adókból 4.742 milliárd forint érkezett a költségvetésbe, 8,9 százalékkal több. Általános forgalmi adóból 6,3 százalékkal, jövedéki adóból 15,3 százalékkal több bevétel realizálódott, ezen belül a dohánytermékek jövedéki adójából 2,7 százalékkal, a járműüzemanyagokéból 27,4 százalékkal nagyobb a befizetés. A pénzügyi tranzakciós illetékből származó 172 milliárd forintos bevétel 3,5 százalékkal emelkedett, és az augusztustól bevezetett adómódosítással a tervek szerint ez érezhetően növekedni fog. A lakosság évkezdettől összességében 13,7 százalékkal több, 2.392 milliárd forint adót fizetett be, mégpedig SzJA-ból 13,5 százalékkal, illetékekből 3,3 százalékkal, gépjárműadóból 42,5 százalékkal többet.

A nyugdíjbiztosítási alap 3.330 milliárd forintos kiadása folyó áron 10,9 százalékkal haladta meg a 2023 első félévének költségvetési tételét. Az egészségbiztosítási alap kifizetései 2.275 milliárd forint összege 14,1 százalékkal növekedett. Ezen belül a gyógyító megelőző ellátások kiadása 1.091 milliárd forint volt, 16,2 százalékkal több. A központi forrásokból nyújtott szociális és családtámogatások 400 milliárd forintnyi tétele folyóáron 3,7 százalékkal nőtt. A családi támogatások összege 1,3 százalékkal nőtt, de a családi pótlék kiadásai 1,2 százalékkal csökkentek. A foglalkoztatási alap kiadásai – amely 35,3 százaléka közmunkaprogramot fedezett - 192 milliárd forintot jelentettek, 10,8 százalékkal többet, mint egy évvel azelőtt.

A pénzügyi mutatók már 2023-ban is kaotikus folyamatot mutattak és nem változott a fiskális és a monetáris folyamatok közötti ellentmondásos helyzet. A költségvetési hiánya az év közbeni többszöri hiánycél megemlése után - 5,9 százalékra nőtt. A 2024-es év költségvetési hiánycélja körüli bizonytalanság pedig az egész évre és a következő időszakokra is kedvezőtlen jelzéseket ad a gazdaság, a befektetők és így a hitelminősítők számára is.

A fogyasztói árak 2024 júniusában nem változtak az előző hónaphoz, és 3,7 százalékkal nőttek az egy évvel korábbihoz mérve. 2022 azonos időszakához viszonyítva, azaz az utóbbi két évben összességében 28,2 százalékkal emelkedtek a fogyasztói árak. Hasonlóan alakult a nyugdíjas fogyasztói kosárral számított árindex, amely júniusban 0,2 százalékkal csökkent az előző hónaphoz, és 3,6 százalékkal emelkedett az előző évhez képest. 2022 júniusához viszonyítva, tehát az utóbbi két évben 25,6 százalékkal nőtt a nyugdíjas árindex. A hatodik hónapban az éves összehasonlításban

számított maginfláció – azaz a hatósági árak, nyers élelmiszerek és üzemanyagok figyelmen kívül hagyásával – 4,1 százalék volt, ez jelzi a következő hónapokban az árindex lassú emelkedését a bázishatás érvényesülése következtében. Különösen fontos az élelmiszerek fogyasztói áralakulása, ez ugyanis két év alatt összességében 40,6 százalékkal, csaknem másfélszeresükre nőtt.

2024 elejétől a gazdálkodási, valamint a költségvetési és monetáris folyamatok következtében lassan emelkedő inflációs folyamatra számíthatunk. Már év elejétől bekövetkezett a szolgáltatási árak 2023 évi inflációs mértékhez történő igazítása és egyéb áremelési lépések. Így a telekommunikációs cégek inflációt követő díjemelése, a díjkorrekciók a bankok, a biztosítók és az állami szolgáltatások körében, a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás esetében is. A banki költségeknél 18 százalékos növekedés, a magyar posta egyes termekéinél infláció feletti emelkedés, 40-50 százalékos útdíjemelés a teherautóknál.

Az első félév során 6,5 százalékra csökkentett MNB alapkamat fontos szintje a fogyasztás és a beruházási tevékenység remélt növekedéséhez. A forint alapkamat csökkentése, az un. ársapkák megszüntetése, a kamatstop kivezetése segítette a jegybanki 3 százalékos inflációs cél közelébe jutást. De a pénzügyi bizonytalanság továbbra is hullámszóvá teszi a forint árfolyamát. A várakozások szerint 2024 végéig marad a 6,5 százalékos alapkamat, feltétele ennek a gazdasági sokk elkerülése. Még mindig kérdéses azonban a gyors ütemű kamatcsökkentés hatása, érezhető a forint erőteljes volatilitása, a belső kereslet növekedése iránti megalapozatlan várakozás, amelyek akár újabb áremelkedést válthatnak ki, akár 7 százalék közelébe is emelkedhet az infláció. A referenciakamatok csökkentése is Magyarország negatív pénzügyi megítélését okozhatja. Ez pedig a várt gazdasági növekedés egyértelmű gátja lesz, ahogy a költségvetés következő időszakokra utaló bizonytalan pénzügyi helyzete is. Az infláció „beragadásával” és a várható kamat- és árfolyamalakulással összefüggő várakozásokkal a kommunikált gyors ütemű gazdasági növekedés kétséges.

Nehezülő vállalati gazdálkodás ...

A vállalatok gazdálkodásához szükséges forrás szerzés nehézségei, a munkaerőpiac feszessége továbbra sem javultak. A KSH mintavételes lakossági felmérése szerint 2024 második negyedévének átlagában a foglalkoztatottak száma 4.745 ezer fő, 21 ezer fővel, 0,5 százalékkal több volt, mint egy évvel korábban. A közfoglalkoztatottak átlagos száma tovább csökkent, a 60 ezer fő 16,9 százalékkal kevesebb az egy ezelőttihez képest. A hazai foglalkoztatottnak tekintett külföldön

dolgozók mintegy 100 ezer fős létszámával együtt a 15-64 évesek foglalkoztatási rátája 0,4 százalékponttal kicsit emelkedett és jelenleg 75,1 százalék. A 25-54 évesek foglalkoztatási aránya pedig 88 százalék volt, ami 0,2 százalékponttal kisebb az egy évvel korábbinál.

A nyilvántartott álláskeresők száma a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai szerint 2024 június végén 222.800 fő volt, 1.400 fővel, 0,6 százalékkal kevesebb, mint egy éve. A foglalkoztatók 44 ezer új álláshelyet jelentettek be, 79,2 százalékkal többet, mint a múlt év azonos időszakában. Az egy évvel korábbi rendkívül alacsony adatokkal összevetve a piaci munkahelyek száma 86,5 százalékkal, a támogatott munkahelyeké 62,5 százalékkal nőtt. A júniusban bejelentett új álláshelyek 27,5 százaléka közmunka végzésére irányult. Az aktív munkanélküliek száma a második negyedév átlagában 215 ezer fő volt, ez 11,7 százalékkal több, mint egy évvel korábban.

2024 júniusában a teljes munkaidőben alkalmazásban állók bruttó átlagkeresete 642.000 forint volt. A kedvezményekkel együtt a foglalkoztatottak nettó átlagkeresete 442.000 forintot ért el. Az egy évvel korábbihoz képest a bruttó átlagkereset 13,3 százalékkal, a nettó átlagkereset 13,1 százalékkal, a reálkereset pedig 9,3 százalékkal emelkedett. Azonban a bruttó kereset mediánértéke 518.800, a nettó kereset mediánértéke pedig csak 359.200 forintot tett ki, az előző évinél 15,3 százalékkal, illetve 15,1 százalékkal többet.

A németországi üzleti bizalmi index borús hangulatot jelez az üzleti életben. A német gazdaság nehezen lép ki a stagnálásból. Az Ifo üzleti hangulatindex júniusban 88,6 pontra csökkent a májusi 89,3-ról. Ezzel az elemzők által várt minimális javulás helyett romlott az üzleti mutató júniusban¹. A vállalatok kevésbé elégedettek jelenlegi üzleti tevékenységükkel. 2024 második felével kapcsolatban is szkeptikusabbak a korábbiaknál és üzleti hangulat további romlására számítanak. A feldolgozóiparban az üzleti klíma index érezhetően csökkent. Az európai országok jellemzően 1-2 százalék körüli növekedést várnak 2024-ben. Magyarországon az üzleti szektor kilátásai is tovább romlottak. A cégek áremelési terveket fontolgatnak, és teljes a bizonytalanság a kormánytervezett minimálbér emelésével kapcsolatban, nehezen tartják elképzelhetőnek működésüket egy átlagbérhez közelítő minimálbér bevezetése esetén. Az iparban és az építőiparban működő vállalkozások a következő hónapok gazdálkodási lehetőségeit a romló kereslet miatt kedvezőtlennek ítélik.

---

¹ <https://index.hu/gazdasag/2024/06/24/nemetszag-ifo-hangulatindex-magyarorszag/>

Hiányzó anyagi biztonság, szélesedő jövedelmi szakadék ...

A kiskereskedelem forgalmának volumene 2024. júniusban az előző év azonos időszakához képest, naptárhatástól megtisztítva 2,6 százalékkal nőtt, de féléves időszakban csupán stagnál és nem várható a vásárlások érezhető emelkedése.

A lakossági jövedelmek és a fogyasztás 2023 évi alakulása után ez évben továbbra is kedvezőtlen folyamatot tapasztalunk. Igen nagy mértékben nyílik a jövedelmi olló, és mással nem is magyarázható a statisztika által mért, erőteljesen bővülő lakossági vagyon, amely háztartásonként már 26 millió forint megtakarítást jelez. Kutatások szerint a munkajövedelmek kétharmada és a tőkejövedelmek több, mint kilenc tizede a legfelső lakossági tizednél jelentkezik. Már 2023 végén a családok mintegy 40 százaléka a hónap végére fizetési nehézségekkel küzdött, és ez feltehetően 2024 közepére sem javult, ezért növekszik a hitelfelvétel.

A háztartások eladósodottsága utoljára tíz éve volt ennyire magas. A jelenlegi 1,11 millió hitelkártyán több mint 160 milliárd forint tartozás van, azaz egy kártyán átlagosan több mint 130 ezer forint. Ennek pedig mintegy 50 százaléka olyan jellegű, amelyet nem törlesztenek a lejáratí idő alatt és így már nagyon magas (uzsora?) kamat terheli a háztartásokat.

A nem legális jövedelemszerzés gyakorlata is újra előtérbe kerül. A be nem jelentett, vagy csak rövid óra számú foglalkoztatás, a számla nélküli munkavégzés, a terjedő pénzügyi bankkártya csalások, és sajnos a „fekete szektor”, azaz a büntetendő cselekedetek is. A pénzszerzés a legváratlanabb módjaival jelentkezik, pl. az 50 forintos visszaváltható palackok gyűjtése heti több tízezer Ft összeget jelent. Mindezek oka, az érezhetővé vált elszegényedés növekvő veszélye. Az átlagnyugdíj összegének az átlagkeresethez viszonyított aránya folyamatosan csökken, 2024 elejére mintegy 50 százalékra csökkent.

Az egészségügyben a romlást a színvonal folyamatos esése mutatja. Sok különböző mutató alapján látható ez, pl. az Európai Unióban a megelőzhető és elkerülhető halálozások között is az utolsó között van, és valamennyi az alapvető egészségügyi mutatóban is a sereghajtók között van Magyarország.

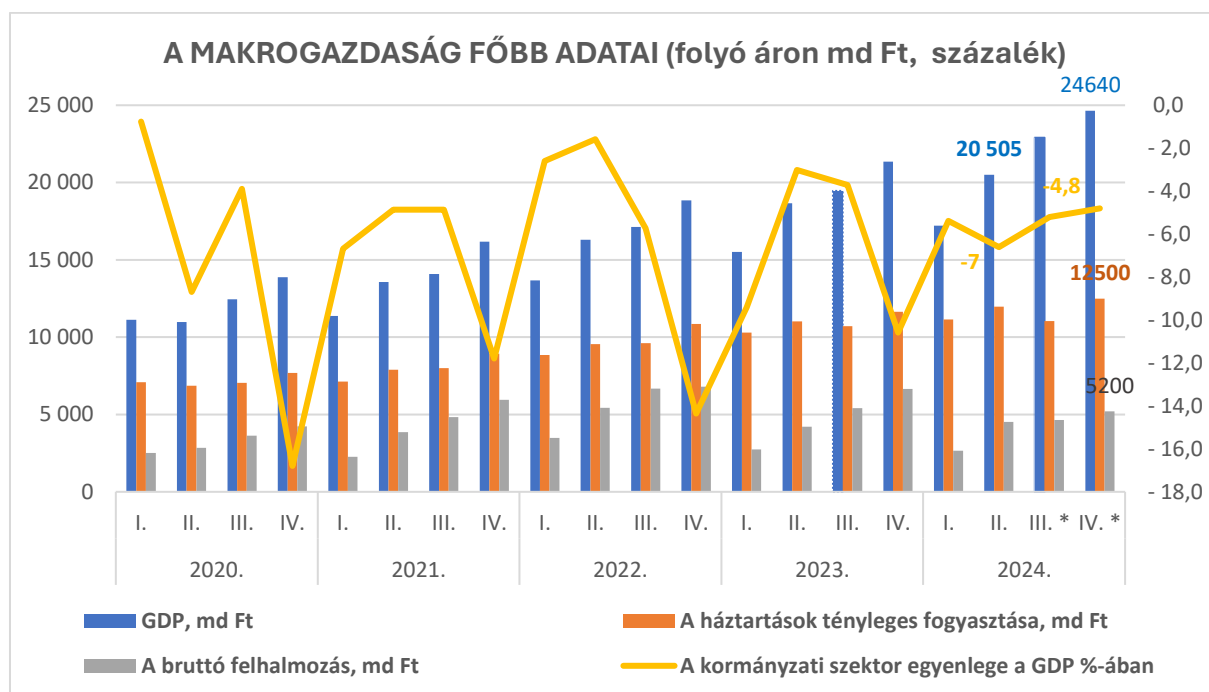
A makrogazdaság helyzete (előző év = 100 százalék)

	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.*
GDP volumen alakulás	95,0	107,1	104,6	99,5	101,6-101,8
Mezőgazdasági termelés	92,2	98,1	68,8	140	105 - 120
Ipari termelés	92,3	106,2	105,4	100	101,5-102,3
Építőipari termelés	91,4	109,2	103	95	98 - 103
Kiskereskedelmi forgalom	101,7	107,0	104,6	97	102- 104
Idegenforgalom	55,5	143,2	127,5	101	104-105
Információ, kommunikáció	106,5	121,7	107,5	102	106- 108
Háztartások fogyasztása	98,1	104,3	106	97	99- 101
Állóeszköz-felhalmozás	92,9	105,2	102,2	96	99,5-100
Folyó fizetési mérleg egyenleg (a GDP százalékában)	2,8	-0,6	-2,0	2	2 - 2,3
Külkereskedelmi behozatal (import)	96,1	109,1	109,5	99	102 – 102,3
Külkereskedelmi kivitel (export)	93,9	110,3	110,3	102	105,5-106
Bruttó átlagkereset	109,7	108,7	106,5	107	108,5 - 110
Munkanélküliségi ráta	4,3	4,1	3,6	4,0	3,8 – 4,0
Fogyasztó árszínvonal alakulása	103,3	105,1	114,5	117,6	107 - 107,5
Költségvetési hiány (a GDP százalékában)	-7,8	-6,8	-6,1	- 5,9	-4,8 – -5,2
Államadósság (a GDP százalékában)	80,4	79,9	73,3	72,0	72,5 - 75,0
Forint/euró árfolyam, Ft	351.17	358,52	391,33	395-410	385-400

forrás: KSH   */ saját számítás, előrejelzés

I. Makrogazdasági helyzetkép

A magyar gazdaságpolitika az elmúlt években – a pandémia, az energiaválság által kiváltott gazdasági-társadalmi sokk okozta inflációs folyamat miatt is – egyre komolyabban szembesül azokkal a fejlettségbeli, biztonsági hiányokkal, amelyeket a korábban elhalasztott fejlődési a lehetőségekkel meg kellett volna oldani. A kormányzati kommunikáció folyamatosan pozitív perspektívákat jelent, míg egyre inkább érzékelhetők a gazdasági lemaradás, anyagi elszegényedés, nemzetközi elszigetelődés jelei. Mindezek okozhatják, hogy a magyar gazdaság 2022 második félévében recesszióba került, és azóta sem javul az elvárt mértékben a hazai gazdasági teljesítmény.

Forrás: KSH, saját szerkesztés és */saját becslés

A 2023. évi GDP 1 százaléknál kisebb mértéke is csak a mezőgazdaság kiugró teljesítményének köszönhető. A 2023. év nyarán ez évre elfogadott költségvetés 4 százalékos gazdasági növekedést prognosztizált, a realitás most már ennek kevesebb mint a fele. Az igazi nehézséget azonban egy ennél sokkal súlyosabb gond jelenti, mégpedig a strukturális válság. A munkaalapú társadalom bármennyire is helyes cél lehet, azonban az elmúlt évek folyamatai során egyre jobban kitűnik, hogy a fejlesztések során az alacsony hozzáadott értékű, alacsony képzettségű, alacsony bérű munkavállalókkal működő, és nagy energiaigényű ipari üzemek súlya növekedett meg. A nemzetközi körülmények is kétségesse teszik ennek a beruházási

politikának a pozitív hatásait és felvetik a teljes iparpolitika ellehetetlenülését. Kérdéssé teszik, hogy helyes lépések-e a növekvő arányú állami támogatással újabb külföldi érdekeltségű nagyberuházások, amelyek működése hosszútávon kétséges lehet, egyértelműen adósságnövelők, jelentős gazdasági terhet okoznak és felmérhetetlen ökológiai következményekkel járhatnak.

A gazdasági növekedést, amelyet a GDP alakulásával mérünk egyértelműen a fogyasztás bővülése eredményezi. A kiskereskedelmi forgalom, a turizmus és a szolgáltatások pozitívan hatnak a növekedésre. A magas infláció megszűnése után a fogyasztás gyors növekedésében bízva készült a 2024 évi költségvetés. Azóta megvalósult egy 10 százalékos körüli reálbér-emelkedést és megkezdődött egy magasabb hitelkiáramlás a lakossághoz, főleg a piaci személyi és a lakáshiteleknel. A lakosság azonban nem a fogyasztásra költi a jövedelmét.

Gazdasági növekedés, a kilábalás lehetőségei

Az államháztartási hiány már 2023 évben is lényegesen túllépte a költségvetési törvényben eredetileg meghatározott 3,9 százalékos mértéket - sőt a kormány döntésével a több alkalommal megemelt 5,2 százalékosban meghatározott hiánycélt is - amely, mint a tényleges hiány a GDP 6,7 százalékát tette ki. Miután az Európai Bizottság a pandémia időszakában 2020-ban felfüggesztette az államháztartási deficit korlátjának ellenőrzését a legtöbb európai tagállamban, így nálunk is az államháztartási hiány gyors ütemben emelkedett. A lehetőséget kihasználva az államháztartás GDP-arányos hiánya 2020-ban 7,6 százalék, 2021-ben 7,2 százalék, 2022-ben 6,2 százalék, míg 2023-ban 6,7 százalék lett.

A 2024. évi költségvetési törvényben a Parlament 2,9 százalékos hiánycélt határozott meg. Az eddigi gazdasági folyamatok azonban nyilvánvalóvá tették ennek a célnak a teljesíthetetlenségét, ezt azonban a kormány eddig még veszélyhelyzeti rendeletben sem módosította. A 2024. évi várható hiányról a kormány március végén tájékoztatta az Európai Uniót a kötelező EDP (túlzott deficit eljárásról szóló) jelentésben². Ez alapján az idei hiánycél a GDP 4,5 százaléka, de a legfrissebb gazdasági adatok alapján a reálisnak tekinthető éves államháztartási deficit a bruttó hazai termék 5 százaléka körüli lehet.

---

² EDP jelentés

A múlt év nyarán elfogadott 2024 évi költségvetési törvényt megalapozó adatok egyértelműen ma már nem reálisak. A módosítás elkerülhetetlen, és a szükséges változtatások a részben már kihirdetett „gazdaság szabályozó” intézkedésekkel és ezek költségvetésre vonatkozó végrehajtásával megkezdődött. Az idei évben semmiképp nem történhet érdemi javulás az államháztartásban. Fokozódnak a gazdasági és társadalmi feszültségek, elmélyül a közszolgáltatások kritikus állapota, és az adósságszolgálati teher magas mértéke komoly, növekvő bevételi kényszert jelent, érintve ezzel valamennyi gazdasági szereplőt. A kormány eddig mintegy 400 milliárd forint költségvetési bevételt eredményező intézkedésekről határozott, amelyek hivatalos kommunikáció szerint a lakosságot nem érintik. Kérdéses azonban, hogy ezt az érintett cégek - pénzintézetek, kereskedelmi szervezetek és energetikai vállalkozások – áthárítják-e majd a fogyasztókra, vagyis közvetve vagy akár közvetlenül az infláció növekedését is okozhatnak.

Az államadósság után a múlt évben kifizetett kamat a GDP mintegy 4,7 százalékát tette ki. 2024-ben fizetendő kamat összege - nem beleértve, hogy még milyen nem tervezett állami kiadásokra, esetleg újabb nemzetközi hotelfelvételre kerülhet sor - várhatóan a GDP 4,9 százalékát is elérheti. Az államháztartás nehéz helyzetében és a következő években várható alacsony gazdasági növekedés miatt az államadósság lassú emelkedésére lehet számítani. Az ez évi államháztartási hiány nagysága több a 2023. évi egészségügyi közkiadások GDP 4,4 százalékát meg nem haladó összegénél, és jóval magasabb, mint az ez évi költségvetési törvényben 2024-re tervezett GDP arányos 3,6 százalék.

A magyar adósságszolgálat magas kamat terhének fontos oka a gazdaságpolitikánk nemzetközi hitelességének relatív alacsony szintje, azaz a befektetésre ajánlott kategória alsó széle. A GDP 75,9 százalékát elérő magyar államadósság utáni magyar kockázati felár magasabb, mint a GDP 165,5 százalékát kitevő államadóssággal rendelkező, és befektetésre nem ajánlott kategóriában jegyzett görög felár.

Az idei költségvetés alapvetően összefüggésben van a magyar gazdaság állapotával is. Visszatekintve a közeli évekre, a magyar GDP volumene 2020-ban 4,5 százalékkal csökkent, majd 2021-ben 7,1 százalékos emelkedés következett be. Ennek részben magyarázata a bázishatás, bár a 2021. évi gazdasági teljesítmény 2,3 százalékkal már meghaladta a 2019 évit. Ezután 2022. év egészében – a jelentős lakossági pénzkiáramlás és így a nagyobb mértékű fogyasztás növekedés eredményeként – komoly GDP bővülés következett, 4,6 százalékkal nőtt

az éves volumen. Azonban a fogyasztás érzékelhető felfutásának hatására az első félév után jelentősen bővülő bruttó hazai termék a második félévben un. technikai recesszió következtében stagnált. 2023-ban pedig már 0,7 százalékkal zsugorodott a gazdaság. 2024-ben tovább lassult az ipar, építőipar teljesítménye, a külkereskedelem egyenlege is az erőteljesebb import csökkenés hatása, A várt fogyasztás növekedés sem indult meg és elmaradtak egyes komoly mértékű bevételek. Nem jönnek az uniós pénzek, az állam folytatta/folytatja a nagy állami tulajdonszerzéseket, így a pl. repülőtér visszavásárlása és egyéb tulajdonszerzések is a költségvetés számára előre nemtervezett kiadásokat jelent. Jelentősen lelassult az uniós források érkezése, júniusban is csak 19 milliárd forintot utalt Brüsszel. Az idei évben várt összegnek csupán az ötöde, 483 milliárd forint érkezett. Jelentős bevételkiesés a tervezett áfabevételek időarányos nagymértékű elmaradása.

A GDP termelési oldala

2024 első félévében a bruttó hazai termék volumene a várakozásoknál rosszabbul alakult. A nyers adatok szerint 1,3 százalékkal, míg - a szezonálisan és naptárhatással - kiigazított adatok szerint 1,5 százalékkal lett magasabb a 2023 első félévi teljesítménynél. *2024 II. negyedévében* a GDP csupán 1,3 százalékkal haladta meg az előző év második negyedéves értékét. Különösen kedvezőtlen, hogy az első negyedévhez képest csökkent a gazdaság teljesítménye 0,2 százalékkal.

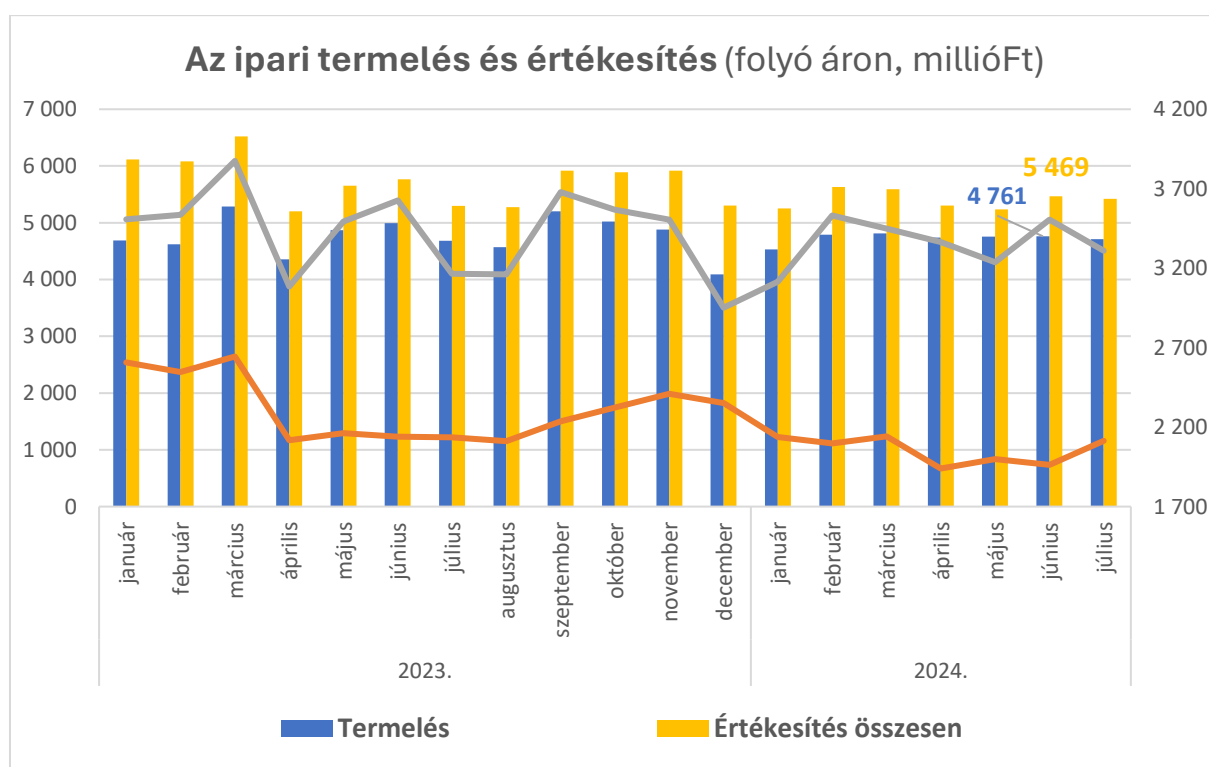
A gazdasági teljesítmény növekedését az első félév egészében leginkább az építőipar és az ingatlanügyletek nemzetgazdasági ágak teljesítménye, valamint a termékadók és -támogatások egyenlegének alakulása segítette. A gazdaság egészében a legfontosabb arányt képviselő ipar hozzáadott értékének csökkenése lassította, sőt fékezte a gazdaság várt bővülését.

Ipari szerkezetváltás hatásai

2020-ban a pandémia hatására az előző évhez képest 6 százalékkal csökkent az ipari termelés volumene, majd 2021-ben a kibocsátás bővülésével már 3 százalékkal meghaladta a 2019. évi szintet. Az ipari szerkezetátalakítás következtében a termelés 2022-ben 5,9 százalékkal nőtt, de 2023-ban már ismét csökkent, így 5,4 százalékkal esett vissza és ez a kedvezőtlen tendencia 2024-ben is folytatódik. Az ipari termelés volumene az év első felében 3,3 százalékkal kisebb

volt, mint 2023 első hat hónapjában. Az összes ipari értékesítés mintegy kétharmadát (62 százalék) adó külpiaci értékesítés 5,3 százalékkal, a hazai eladások volumene 2,8 százalékkal csökkent.

Az év közepére jelentősen lelassult a termelés volumene. Júniusban az ipari termelés munkanaphatástól megtisztítva 3,7 százalékkal kisebb volument produkált, mint egy éve³. A feldolgozóipari ágak döntő többségében visszaesett a termelés, a legnagyobb mértékben a villamos berendezés gyártásában. A szezonálisan és munkanappal kiigazított adatok alapján az ipari kibocsátás 0,5 százalékkal nagyobb volt a 2024. májusinál.

Forrás: KSH, saját szerkesztés

Részletesen vizsgálva a termelés és értékesítés teljesítményeit az tűnik fel, hogy az eddigi húzó ágazatokban is lassulnak a fejlődés folyamatai. Júniusban az ipari export volumene 8,1 százalékkal esett vissza az egy évvel korábbihoz mérten. A további fejlődésre kedvezőtlenül utalhat, hogy a 13,6 százalékkal kisebb a járműgyártás kivitele – amely a feldolgozóipari exportértékesítés 34 százalékát adja – és 28 százalékkal lett kisebb a villamos berendezés gyártása – amely pedig 12 százalékát adja az ágazatnak. Az összes ipari belföldi értékesítés 5,1

³ A nyers (8,2 százalékos) adathoz képest a jelentős eltérést okozza, hogy 2024 júniusában kettővel kevesebb munkanap volt, mint 2023 júniusában

százalékkal csökkent, de ezen belül a feldolgozóiparé 7,4 százalékkal esett vissza 2023 júniusához viszonyítva.

Az ipar termelésének több, mint kilenctizedét (96 százalék) adó feldolgozóiparban a termelés csökkenése 9,2 százalékos volt, nőtt azonban a kibocsátás a jóval kisebb súlyú bányászatban 7,4 százalékkal, és az energiaiparban (villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás) 9,5 százalékkal. A feldolgozóipar tizenhárom alága közül tízben visszaesett a termelés, a legnagyobb mértékben a villamos berendezés gyártásában.

A feldolgozóipari termelés 28 százalékát képviselő járműgyártásban 11,8 százalékos visszaesés következett be 2023 júniusához képest. Az alágazaton belül a közúti gépjármű gyártásban 14,4 százalékos, a jármű alkatrészgyártásban 9,7 százalékos csökkenést mértek.

A feldolgozóipari termelésben 9,7 százalékos súlyt képviselő számítógép, elektronikai, optikai termékek gyártása 9,6 százalékkal kisebb az egy évihez viszonyítva és az elektronikai alkatrész, áramköri kártya gyártás 27 százalékkal, az elektronikus fogyasztási cikk gyártása 1,1 százalékkal csökkent.

Az alágak közül a legjobban a 9,4 százalékos részarányú villamos berendezés gyártása esett vissza, 23 százalékkal visszaesett. Különös figyelmet érdemel két, mégpedig a legjelentősebb súlyú alágazat közül az akkumulátor, szárazelem gyártás 31 százalékos és a villamos motor, áramfejlesztő, -elosztó, -szabályozó készülék gyártás 22 százalékos volumen csökkenése.

Az élelmiszer, ital és dohánytermék gyártása a feldolgozóiparból 12 százalékkal részesedik. A júniusi termelése az előző hónapban az egy évvel korábbihoz mért növekedés után 1,3 százalékkal csökkent, és az értékesítések mind a belföldi, mind a külső irányában visszaestek. A húsfeldolgozás, -tartósítás, húskészítmény gyártása stagnált, míg 3 százalékos volt a kibocsátás az italgyártásban, a 32 százalékos a gyümölcs-, zöldségfeldolgozás, -tartósításban termelésben. Egyes alágazatban viszont bővült a termelés, így 23 százalékos mértékben a malomipari termék, keményítő gyártásában, és csupán 1,1 százalékkal a pékáru, tésztafélék gyártásában.

A gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártása 2,8 százalékkal, a fémalapanyag és fémfeldolgozási termék gyártása 7,3 százalékkal csökkentek 2023 júniusához képest. Változatlan azonban a növekedés az egy évvel korábbi alacsony bázis következtében is a vegyi anyag, vegyi termék gyártásában 14,8 százalékkal.

A gép, gépi berendezés gyártása 5,4 százalékot képvisel a feldolgozóiparban, és 2024. júniusában ez az ágazat termelése 19,3 százalékkal csökkent, szinte valamennyi szakágazatban.

Az ipari termelés júniusi volumene az ország minden régiójában alacsonyabb mint 2023. júniusában. A legnagyobb mértékű volt a visszaesés 13,8 százalékkal Pest régióban, a legkisebb 2,3 százalékkal Dél-Dunántúlon.

Az összes ipari megrendelésállományt tekintve június végén 28 százalékkal elmaradt az egy évvel korábbitól. Az összes új rendelés volumene nem változott. A megfigyelt feldolgozóipari ágazatokban az új belföldi rendelés volumene 4,2 százalékkal csökkent, de az új exportrendeléseké 0,7 százalékkal emelkedett.

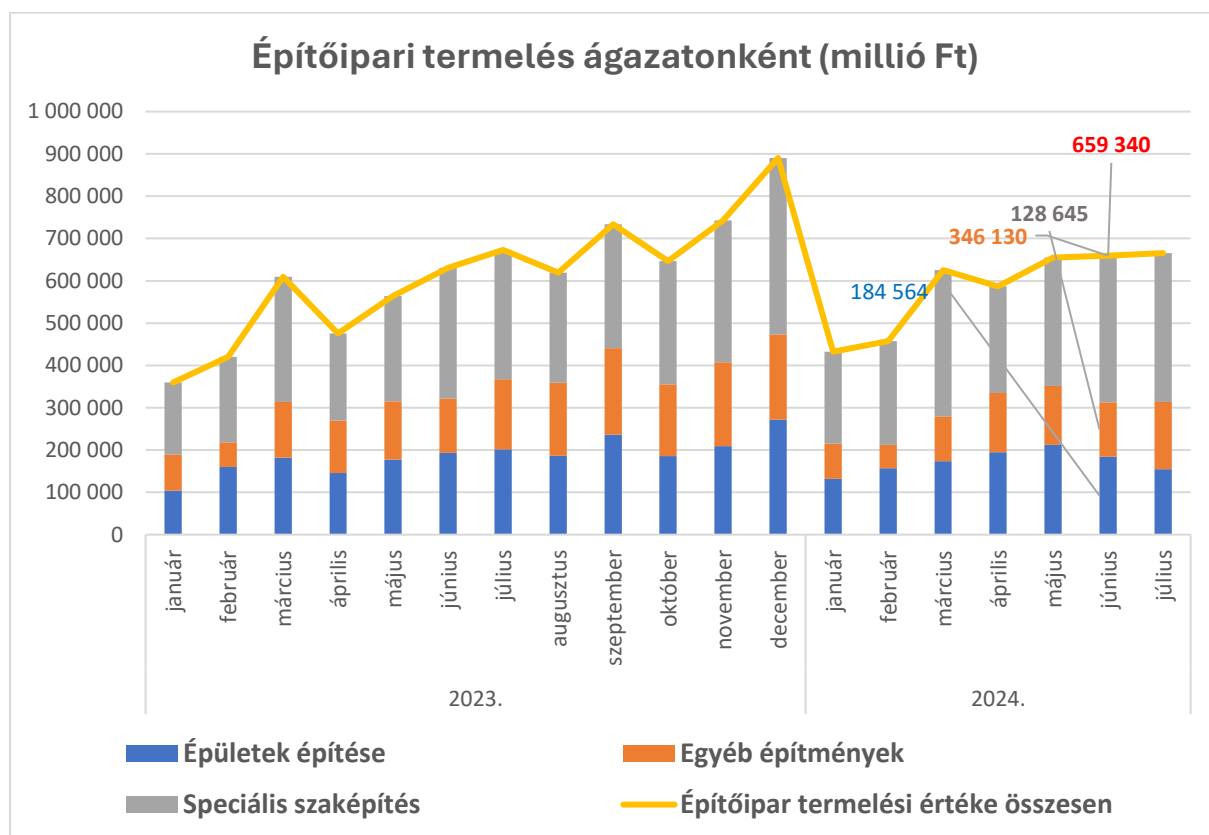
Építőipar helyzete

Az építőiparban a termelés 2020-ban 9,7 százalékkal esett vissza az egy évvel korábbihoz képest. 2021-ben azután a kibocsátás 1,2 százalékkal magasabb volt 2019-hez képest és 2022-ben tovább emelkedett, 2,8 százalékkal nőtt. 2023-ban az előző évhez viszonyítva 5 százalékkal csökkent a kibocsátás.

2024. első félévében az előző év azonos időszakához képest az építőipari termelés volumene 5,1 százalékkal bővült. 2024 II. negyedévében az építőipar termelői árai 6,0 százalékkal emelkedtek az előző év azonos időszakához viszonyítva és 1,0 százalékkal magasabbak voltak a 2024. I. negyedévinél. 2023 II. negyedévéhez képest az építőipar ágazatai közül az egyéb építmények építésében 7,1 százalékkal és a legnagyobb súlyú, speciális szaképítésben és 6,4 százalékkal, míg az épületek építése körében 4,6 százalékkal voltak magasabbak az árak.

2024 első félévének végén, júniusban az építőipari termelés volumene a nyers adatok szerint 1,4 százalékkal volt kisebb, mint az előző évi júniusában. Építményfőcsoportonként vizsgálva ellentétesen alakult a termelés, az épület-építés termelése 4,2 százalékkal visszaesett, viszont

az egyéb építményeké 4,3 százalékkal nőtt. A kiigazított indexek alapján az építőipar termelése 6,4 százalékkal alacsonyabb a májusinál.

Forrás: KSH, saját szerkesztés

Az építőipari ágazatok között a legnagyobb súlyú, az un. speciális szaképítés ágazat termelése 5,4 százalékkal bővült ezzel szemben az épületek építésében 8,7 százalékkal, az egyéb építmények építésében 6,8 százalékkal esett vissza a termelés volumene.

Az építőipari vállalkozások június végi szerződésállományának volumene 1,5 százalékkal haladta meg az előző év június végén mért állományt, az egyes csoportokban eltérő mértékben, azaz az épületek építésére vonatkozó szerződéseké 7,9 százalékkal csökkent, az egyéb építményekre vonatkozóké 10,9 százalékkal emelkedett.

2024 júniusában a megkötött új szerződések volumene 34,9 százalékkal volt alacsonyabb az előző évi, igen magas bázistól. Ezen belül a megkötött szerződések állománya az épületek építésére 41,6 százalékkal, az egyéb építmények építésére pedig 22,8 százalékkal lett alacsonyabb, mint az előző évvel korábbanál.

Lakásépítés

A lakásépítési tevékenység hosszú éveken át mélyponton volt, sőt a 2017-ben kezdődő érzékelhető növekedés 2021-ben újra megtorpant és a megelőző évinél csak 29,5 százalékkal kevesebb, 19.900 új lakás épült. 2022-ben 3,2 százalékkal növekedett a megépített lakások száma, majd 2023-ban ismét kevesebb, 18.600 új lakás épült, – az alacsony bázishoz képest 9,2 százalékkal kevesebb.

2024 első félévében továbbra is fent maradt ez a kedvezőtlen tendencia. Csupán 6 ezer új lakást vettek használatba, ez pedig 18 százalékkal kevesebb a 2023 első félévi kiadott használati engedélyek számánál. Budapesten 8,3 százalékkal, a megyei jogú városokban 19,8 százalékkal, a többi városban 27,5 százalékkal, a községekben 18,5 százalékkal kevesebb az új használatba vett lakás, mint egy évvel korábban.

2024 első félévében kiadott 10.900 építési engedély 17,5 százalékkal kevesebb, mint az előző év azonos időszakában. A fővárosban 63,1 százalékkal, a községekben 0,7 százalékkal kevesebb, míg a megyei jogú városokban 17 százalékkal, a többi városban 18,5 százalékkal több lakás építése indulhatott az engedélyek alapján. Az új lakások 48,7 százaléka családi házban épül meg. A családi házakban újonnan épített lakások aránya 1,9 százalékponttal, a többlakásos épületekben létesítetteké 1,6 százalékponttal magasabb most, mint egy éve. Az előző évihez viszonyítva csak kissé csökkent, 1,6 m²-rel a használatba vett lakások átlagos alapterülete, amely most 96,4 m².

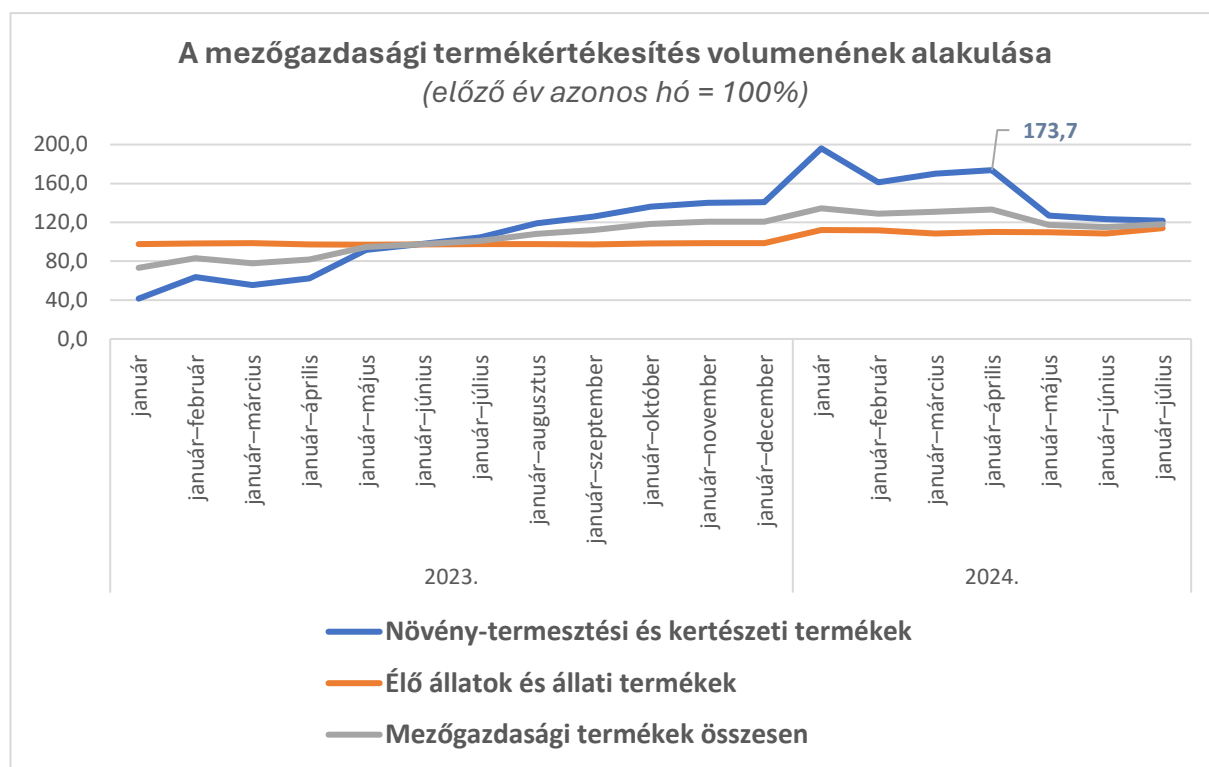
Mezőgazdasági termelés

Kedvező, sikeres éve volt 2023 a mezőgazdaságnak. A teljes kibocsátási értéke meghaladta a 4,3 ezer milliárd forintot, azaz 6,5 százalékkal magasabb volt mint 2022-ben. Ehhez, a GDP bővülésében is jelentős eredményhez a mezőgazdasági teljes termelési volumen 25 százalékos emelkedése járult hozzá. Ugyanakkor az ágazat teljes kibocsátási árszínvonala 15 százalékkal csökkent⁴.

---

⁴ <https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok#/hu/document/mgt23>

Az egyes szántóföldi növények rekordmagas volumennövekedése részben a 2022 évi alacsony bázisával függ össze. A növénytermesztés termelési volumene 44 százalékkal nőtt. A gabonafélék mennyiségének 64 százalékos emelkedésében a kukorica 121 százalékkal, a rozs 63 százalékkal, a zab 62 százalékkal, az árpa 42 százalékkal és a búza 36 százalékkal hozott nagyobb termést. A repce termése 16 százalékkal, a napraforgóé 56 százalékkal volt nagyobb, és a fehérjenövényeké, a cukorrépáé és a dohányé is emelkedett. Az ipari növények termése összességében 44 százalékkal bővült. A takarmánynövények volumene 24 százalékkal, a kertészeti termékeké 14 százalékkal a burgonyáé 9,6 százalékkal lett nagyobb. Csökkent a gyümölcsfélék volumene 0,3 százalékkal, ezen belül bár az alma termés mennyisége 39 százalékkal nőtt, a baracké viszont 40 százalékkal visszaesett. Az egyéb növényi termékek és a szőlő volumene változatlan volt. 2023 során az állattenyésztés teljes termelési volumene 0,5 százalékkal mérséklődött, ezen belül az élő állatok termelése 0,6 százalékkal emelkedett, az állati termékeké 2,7 százalékkal volt alacsonyabb.

Forrás: KSH, saját szerkesztés

A folyó termelőfelhasználás volumene 1,5 százalékkal mérséklődött, ára pedig mindösszesen 1,7 százalékkal emelkedett. A ráfordítások között vizsgálódva, a műtrágya felhasználás volumene 10 százalékkal, a növényvédőszerké 8,0 százalékkal, a takarmányoké 1,0 százalékkal csökkent, a többi ráfordítás lényegében változatlan szinten maradt.

A mezőgazdaság bruttó hozzáadott értéke 19 százalékkal, volumene 79 százalékkal emelkedett. A mezőgazdaságban a munkaerő-felhasználás érezhetően, 4,1 százalékkal csökkent. Igen kedvezőnek tekinthető, hogy a termelési tényezők jövedelme 16 százalékkal, a vállalkozói jövedelem 13 százalékkal növekedett. A termelési tényezők munkaerőegységre jutó reáljövedelme („A” mutató) 5,5 százalékkal lett jobb 2023-ban, mint a megelőző évben.

A 2024-es év a mezőgazdaság számára az előző évinél akár lényegesen rosszabb lesz. Az időjárás - főleg a nyári hőség okozta - kedvezőtlen folyamatai több területen jelentős károkat, komoly termés csökkenéseket okozott. Így a kukorica, napraforgó termés nagy része elszáradt. Az év elején még kedvezőnek látszottak a mezőgazdaság éves eredményei.

2024 májusában a termékek felvásárlásának volumene 12,1 százalékkal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. A növényi és kertészeti termékek értékesítése 15,7 százalékkal, ezen belül a kukoricáé 87 százalékkal nőtt, míg a búzáé 29 százalékkal visszaesett. Az ipari növények felvásárlása 32,6 százalékkal, a zöldségféléké 19 százalékkal emelkedett, azonban a gyümölcsöké 6,9 százalékkal csökkent. Az élőállatok és állati termékek felvásárlása 9,4 százalékkal magasabb az egy évvel korábbinál, ezen belül a vágóállatok értékesítése 10 százalékkal, mégpedig a vágósertésé 12,6 százalékkal, a vágóbaromfié 8,8 százalékkal nőtt, de a vágómarháé 12,3 százalékkal esett vissza. Az állati termékek felvásárlása 8,4 százalékkal, ezen belül a tojásé 16,4 százalékkal magasabb az egy évvel korábbinál.

Az idegenforgalom folyamata

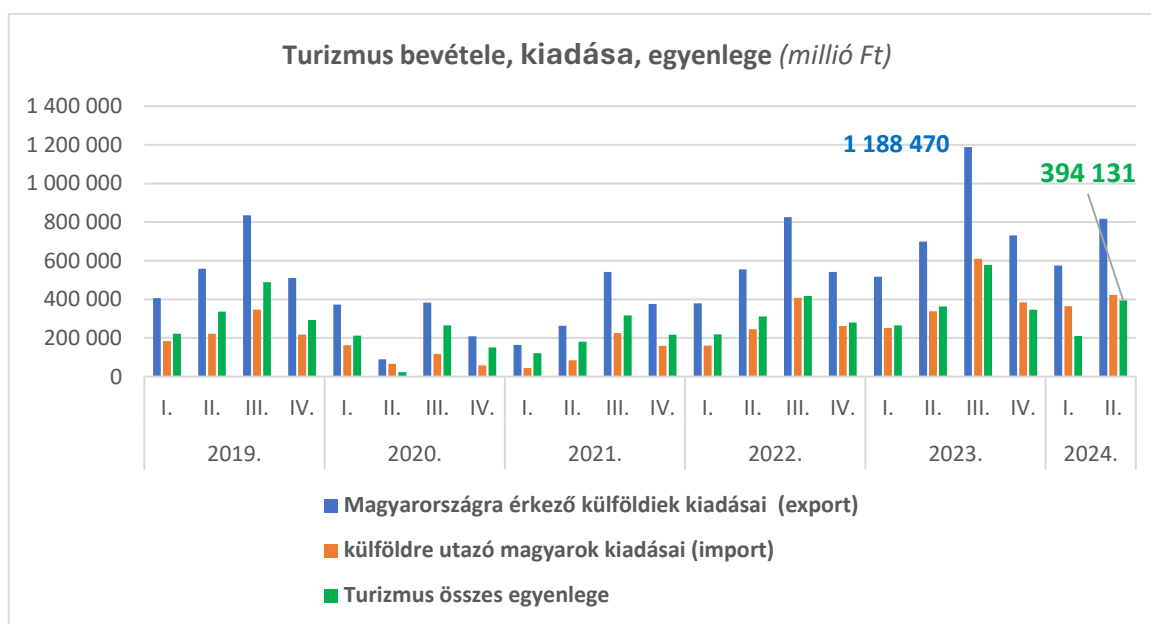
A turistaforgalom a koronavírus-járvány hatására 2020. március közepétől jelentősen visszaesett, és csak lassan közelíti a pandémia előtti mértéket. A nemzetközi idegenforgalmi tendenciák, a jelentősen megnövekvő utazási kedv, a nagy mértékben bővülő utazási lehetőségek Magyarország számára is jelentősen növekvő külföldi turistaforgalmat generál. Ez érezhető az egyre kedvezőbb és egyúttal kedvezőtlenebb folyamatokat is okozó idegenforgalmi kínálat szélesedésével.

2024. első félévében az előző év azonos időszakához képest a turisztikai szálláshelyeken 7,6 százalékkal több, összesen 17,8 millió vendégéjszakát jegyeztek. A belföldi vendégek 3,0

százalékkal (8,5 millió), a külföldiek 12 százalékkal (9,3 millió) több vendégéjszakát töltöttek el a turisztikai szálláshelyeken.

2024 közepén 30.794 turisztikai szálláshely, ezen belül 2.899 kereskedelmi, illetve 27.895 magán- és egyéb szálláshely fogadott vendégeket. A kereskedelmi szálláshelyek közül 1.004 szálloda és 1.165 panzió volt nyitva június egy részében vagy egészében. A turisztikai szálláshelyeken az összes bruttó árbevétel 95 milliárd forint volt, folyó áron 14 százalékkal magasabb az egy évvel korábbinál.

Magyarországon 2024 júniusában 1,8 millió vendég mintegy 4,2 millió vendégéjszakát töltött el a turisztikai (kereskedelmi, magán- és egyéb) szálláshelyeken. A vendégek száma 11 százalékkal, a vendégéjszakáké 3,1 százalékkal nagyobb volt a 2023 nyár közepi mértéknél.

Forrás: KSH, saját szerkesztés

Sajátosan alakul – feltehetően az árnövekedés és a jövedelmi viszonyok alakulásának következtében is – a hazai, un. belföldi turizmus. A magyar vendégek által eltöltött éjszakák száma – az idén egy héttel tovább tartó iskolai tanév hatására is – 2,2 százalékkal csökkent. A külföldiek számára pedig az egyértelműen kedvező devizaárfolyam csábító is lehet. Így a külföldi vendég-éjszakáké 9,4 százalékkal nőtt. 2024. január-júniusban a belföldi vendégek által a turisztikai szálláshelyeken eltöltött éjszakák száma 3 százalékkal, a külföldieké 12 százalékkal meghaladta az előző év azonos időszakit.

A vendégéjszakák 69 százalékát a kereskedelmi szálláshelyek adták, ahol a forgalom 1,6 százalékkal haladta meg 2023 júniusát. A magán- és egyéb szálláshelyeken 6,5 százalékkal több vendégéjszakát regisztráltak, mint egy éve.

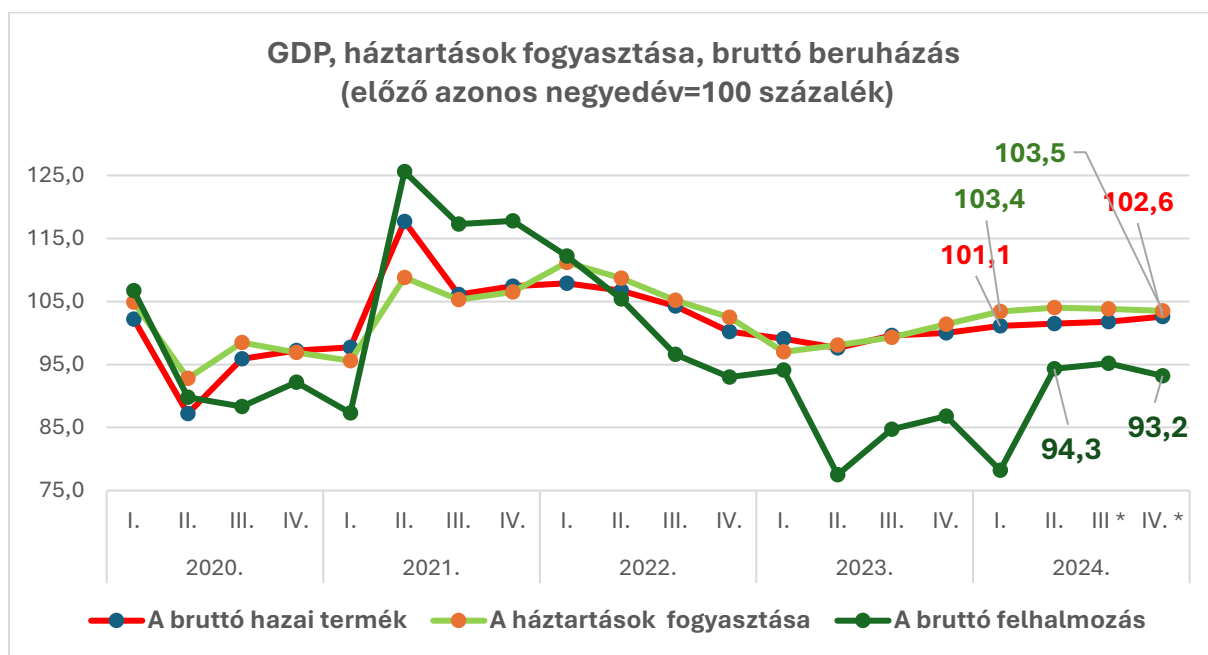
A **belföldi vendégek** száma 4,8 százalékkal magasabb, míg a vendég-éjszakáké 2,2 százalékkal alacsonyabb volt az előző év júniusánál. Talán az egy héttel később kezdődő nyári tanítási szünet is befolyásolta a belföldivendég-éjszakák számát, amely idén 972 ezer volt, az általuk eltöltött vendégéjszakáké pedig 2,1 millió volt a turisztikai szálláshelyeken. A kereskedelmi szálláshelyeken 679 ezer vendég töltött el 1,5 millió vendégéjszakát. Ezek 64 százaléka szállodákban volt, ahol a vendégéjszakák száma 2,3 százalékkal nagyobb volt a 2023 júniusánál. A magán- és egyéb szálláshelyeken 2,9 százalékkal kevesebb éjszakát töltöttek, mint előző évben. Egyébként a belföldivendég-éjszakák száma valamennyi turisztikai területen visszaesett, a legnagyobb mértékben Tokaj és Nyíregyháza (13 százalékkal), illetve Győr–Pannonhalma térségében (12 százalékkal). Budapesten 5,7 százalékkal több, a Balatonnál 1,8 százalékkal alacsonyabb volt idén a turisztikai szálláshelyeken eltöltött belföldivendég-éjszakák száma, mint egy éve.

Változatlanul módon használják a kedvezményezettek 2024 júniusában is a Széchenyi Pihenőkártyát, amellyel turisztikai szálláshelyeken most 4,0 százalékkal többet, mintegy 3,8 milliárd forintot költöttek az előző évi júniushoz képest.

A **külföldi vendégek** száma érezhetően nőtt 19 százalékkal, a vendég-éjszakáké pedig 9,4 százalékkal az előző év azonos júniusához képest. A 825 ezer külföldi vendég a turisztikai szálláshelyeken 2 millió vendégéjszakát töltött el. Közülük 584 ezer vendéget és 1,4 millió vendégéjszakát a kereskedelmi szálláshelyeken regisztráltak és ezeknek a vendégeknek 79 százaléka szállodákban szállt meg. A szállodákban 10 százalékkal megnőtt a külföldi vendégek által eltöltött éjszakák száma. A magán- és egyéb szálláshelyeken a külföldivendégek 19 százalékkal több éjszakát töltöttek el. A külföldivendég-éjszakák a leginkább a Sopron–Fertő turisztikai térségben nőtt (4,7 százalékkal), míg Gyula és térségében esett vissza legjobban (14 százalékkal) az előző évhez viszonyítva. A külföldivendég-éjszakák száma Budapesten 17 százalékkal, Balatonnál 3,7 százalékkal nőtt.

A GDP felhasználási oldala

A GDP felhasználási oldalának összetevői - azaz a háztartások végső fogyasztási kiadásai – az államháztartás végső fogyasztási kiadásai – a bruttó állóeszköz-felhalmozás – a készletváltozás - a nettó export – együttesen 2024 első félévében a nyers adatok szerint 1,3 százalékkal, a szezonálisan és naptárhatással kiigazított és kiegyensúlyozott adatok szerint 1,5 százalékkal haladta meg 2023 év első hat hónapját. A következő változások zajlottak, a háztartások tényleges fogyasztása 4,0 százalékkal és, a kormányzattól származó természetbeni társadalmi juttatások volumene 1,0 százalékkal nőtt az előző év azonos időszakához képest, azonban a közösségi fogyasztásé 0,5 százalékkal csökkent. A bruttó állóeszköz-felhalmozás keretében az építőipar hozzáadott értéke 3,0 százalékkal nőtt az előző év azonos időszakához képest. A nettó exportban a szolgáltatások teljesítménye 1,7 százalékkal nőtt, ami pozitívan befolyásolta a nettó exportot.

Forrás: KSH, saját szerkesztés és */saját becslés

A háztartások jövedelme, fogyasztása, megtakarításai

A háztartások jövedelme és ez alapján lehetséges fogyasztásuk mértéke fontos a gazdasági helyzet alakulásának. A mérés alapvető fontosságú tényezője a gazdasági és társadalmi folyamatok megismerésének és alakításának.

2024 júniusában a teljes munkaidőben alkalmazásban állók kedvezmények figyelembevételével számolt nettó átlagkeresete 442.000 Ft volt, ez a nettó kereset 13,1 százalékkal, az infláció mértékével csökkentett reálkereset pedig 9,3 százalékkal nőtt az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A nettó kereset mediánértéke 359.200 forintot tett ki, 15,1 százalékkal meghaladva az előző év júniusi értéket. A keresetek mediánértéke jobb megközelítést adhat az egy átlagos családban mért jövedelmeknek.

A háztartások jövedelme a háztartás tagjainak havi munkajövedelmei (bér, fizetés) és társadalmi jövedelmei (nyugdíjak, családtámogatások, szociális juttatások), az általában kamatra a háztartáson kívülről felvett pénzeszköz, akár hitelintézettől, vagy baráttól, ismerőstől származik és minden olyan korábbi megtakarítás (bankbetét, értékpapír, félretett készpénz, egyéb előtakarékoság), amelyet a háztartás felhasznál.

A háztartások fogyasztása pedig alapvetően az élelmiszerre és alkoholmentes italra, lakásfenntartásra és háztartási energiára, valamint közlekedésre fordított összege, ezen túlmenően a hírközlésre, a szórakozásra, az egészségügyre, a lakberendezésre, a háztartásvitelre, a vendéglátásra, a szálláshely-szolgáltatásra, a ruházatra és lábbelire, a szeszes italokra, a dohányárura, az oktatásra, illetve egyéb termékekre és szolgáltatásokra fordított összeg.

2 gyermekes család számára a havi minimum jövedelem

Ft	2022. év	2023. év	2024. év**
létminimum*	471.296	515.020	544.611
társadalmi minimum*	509.663	599.363	632.328

*/ saját számítás - becslés **/2024 I. félév adatai alapján

A „létminimum számítás” évtizedeken keresztül jól szolgálta a lakosság minimálisan szükséges jövedelmének és fogyasztásának mérését a gazdaság-társadalom politika alakításához. 2015 után a KSH az európai statisztikai gyakorlatot követve átalakította a módszertant⁵, és ezután a Policy Agenda számolja a létminimum értékét⁶, ezzel más nézőpontba helyezve a szegénység

⁵ Központi Statisztikai Hivatal COICOP módszertana. https://www.ksh.hu/coicop_menu

⁶ www.PolicyAgenda.hu

mérését is. A 2020 után megváltozott statisztika számbavétel nem teszi lehetővé a korábbi módszertan alapján történő létminimum számítását, de egy egyszerű – főleg a fogyasztói áralakulások és a fogyasztási szerkezet módosuló arányait figyelembe vevő – becslés szerint 2023-ra a létminimum értéke 177.593,- Ft és az un. társadalmi minimum 206.677,- Ft lehet. Ezt érdemes összevetni a minimálbér, medián bér és az átlagnyugdíjak nagyságával.

A lakosság jövedelmének és fogyasztásának mérését több szakértő kutatóintézet is felvállalja. „A Nézőpont Intézet a háztartások jövedelmét 2024 júniusában nettó 596.000 ezer forintra becsülte, ami az előző negyedévhez képest 45 ezer forintos növekedés volt. Az ezer fős mintán végzett megállapítások feltehetően reális képet adnak a jelenlegi helyzetről. Így a háztartások jövedelméhez a hitel- és kölcsönfelvételt (49 ezer forint), illetve a korábbi megtakarításaik felhasználását (82 ezer forint) hozzáadva a háztartások havi elkölthető pénzmennyisége nettó 727.000 forint⁷. Hiteltörlesztésre (29.000 forint) és megtakarításra (84.500 forint) együttesen 113.500 forintot szánnak, így a ténylegesen fogyasztásra fordítható pénzmennyiség nettó 613.500 forint, amely összeg 65.000 magasabb a korábban, márciusban mért összegnél. Az alapvető fogyasztásra fordított kiadások nem nőttek. A háztartások alapvető fogyasztásra fordított kiadásai 2024 júniusában nettó 258.000 forintra rúgtak, ez lényegében megegyezik az előző negyedéves adattal. Az élelmiszerekre kicsit többet költenek, ennek oka a javuló minőség vagy növekvő mennyiség lehet. A lakhatással kapcsolatos kiadások alacsonyabbak lettek, ennek oka szezonális, például alacsonyabb fűtésszámla. Az „alapvetőn fogyasztáson” felüli fogyasztásra egy átlagos háztartásnak nettó 355.5000 forintja marad, ez 23 százalékos javulás márciushoz viszonyítva. Bővül a hitelpiac, a háztartások 4 százaléka jelezte, hogy júniusban hitelt- vagy kölcsönt vett fel. Ezek teljes összege akkora, mintha minden háztartás havi nettó 49.000 forint többletforrással gazdálkodhatna, ez érezhető elmozdulás a márciusi 27.500 forinthez képest. A háztartások 29 százaléka fizet korábbi hitelek vagy kölcsönök után törlesztőrészeket. Több negyedéve az átlagos törlesztőrészlet 100.000 forint körüli, jelentős átrendeződés nincs. Az un. óvatossági motívum kezd fellazulni, júniusban ugyanis az átlagos felhasznált megtakarítás is 80.000 forintra növekedett, és ez 15.000 Ft növekedést jelent márciushoz képest. A háztartások tehát egyszerre tudták növelni a megtakarításaikat, illetve fogyasztás céljából korábbi megtakarításaikhoz is hozzá nyúlnak. E felvétel szerint a fogyasztás szempontjából egyre pozitívabb a kép, azaz a háztartások jövedelme hónapok óta

---

⁷ https://nezopont.hu/wp-content/uploads/2024/07/Nezopont_Fogyasztói-barometer_2024_junius.pdf

stabilan növekszik, a hitelpiac éledezik, s közben a háztartások óvatossági motívuma is oldódni látszik, miközben az alapvető fogyasztási kiadások nem nőttek. Ezek alapján a háztartásoknak egyre több pénze marad alapvetően túli fogyasztásra, vagyis fordulóponthoz érkezhettek a magyar fogyasztás.”

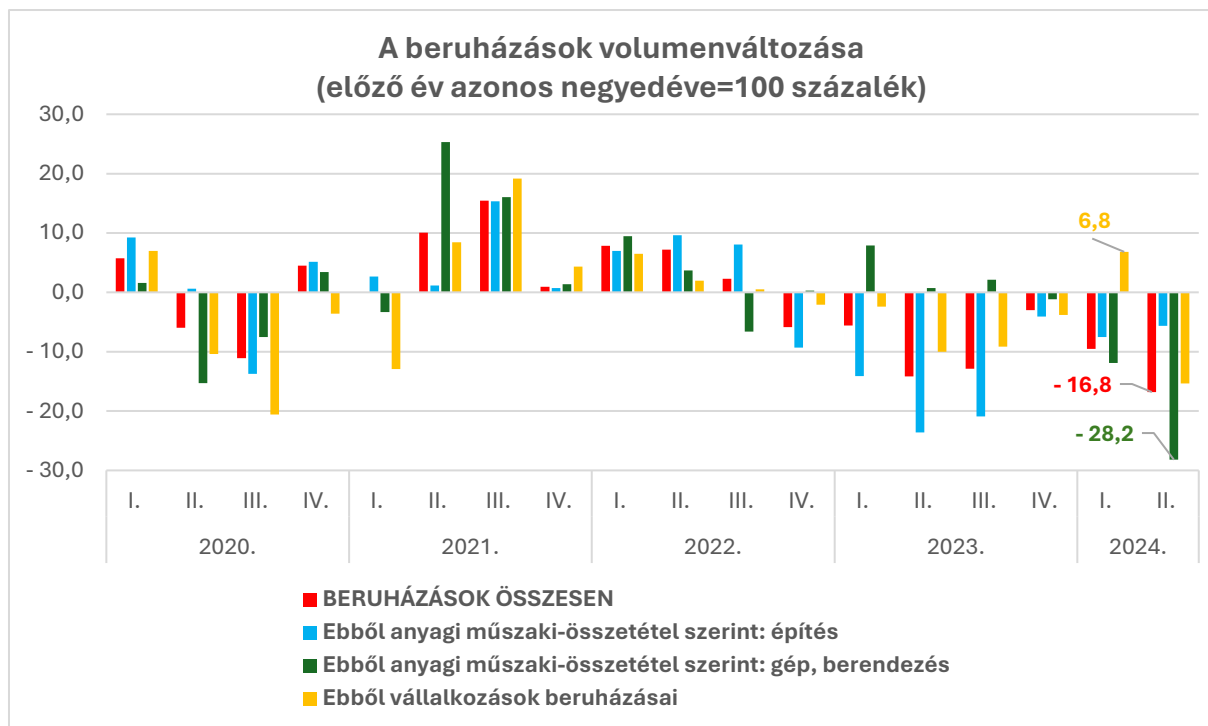
Beruházások

Nagy mértékű visszaesés történik a hazai beruházásokban. 2024 II. negyedévében az előző év azonos időszakához viszonyított adatok alapján a nemzetgazdasági beruházások teljesítménye 14,5 százalékkal esett vissza, míg az első negyedévben mért csökkenés 9,6 százalékos volt. A megelőző negyedév teljesítményéhez viszonyítva a csökkenés összehasonlító áron a második negyedévben 7 százalékos, míg az első negyedévben 5,4 százalékos volt. 2021 óta csak két negyedévben volt minimális emelkedés, a többiben visszaesés következett be. Ez a második negyedévi beruházási teljesítmény 14,5 százalékkal kisebb az egy évvel korábbinál és 2018 óta nem volt ilyen alacsony a beruházások szintje. A GDP-visszaesését a felhasználási oldalról tulajdonképpen a beruházások nem várt csökkenése okozza.

Az építési beruházások GDP-arányos értéke az ágazaton belül a legmagasabb az uniós országok között Unión, pedig az un. „okosberuházásokba” és az immateriális javakba kellene jelentős mértékű befektetéseket eszközölni.

A feldolgozóipar 2021 után kezdődő lendülete megakadt az utóbbi negyedévekben. A feldolgozóipar, a szállítás, raktározás, valamint a kereskedelem járult hozzá legnagyobb mértékben a csökkenéshez, amelyet mérsékelte a közigazgatás, az energiaipar, illetve az ingatlanügyletek növekvő beruházási aktivitása. A szállítás, raktározás ágazat helyzetét pedig a költségvetési szigorítások miatt visszafogott útépitések, felújítások területén elrendelt beruházási stop magyarázza.

A beruházások jelenlegi alacsony szintjét sem a magas kamatok nem okozzák, sem az, hogy ne lenn a vállalatoknak saját forrása a fejlesztésekre. A magyarázat inkább a gazdaság általános lassulása, az exportra termelő cégek a külső kereslet visszaesése miatt nem kezdenek kapacitásbővítést. Ez különösen érezhető a jármű- és akkumulátorgyártásban. Emellett a beruházások növekedését gátolják a belső piacon az állami beruházáscsökkentések, amelyet részben uniós forráshiány okoz és a csak gyengén növekvő lakossági fogyasztás is. Általánosan jellemző az üzleti bizalom csökkenése.

Forrás: KSH, saját szerkesztés

A gyenge beruházási adat a behozatalt tekintve okozza a külső egyensúly javulását, hiszen a gyenge exportszámokat ellensúlyozza a beruházási célú import erőteljes visszaesése.

Külkereskedelem

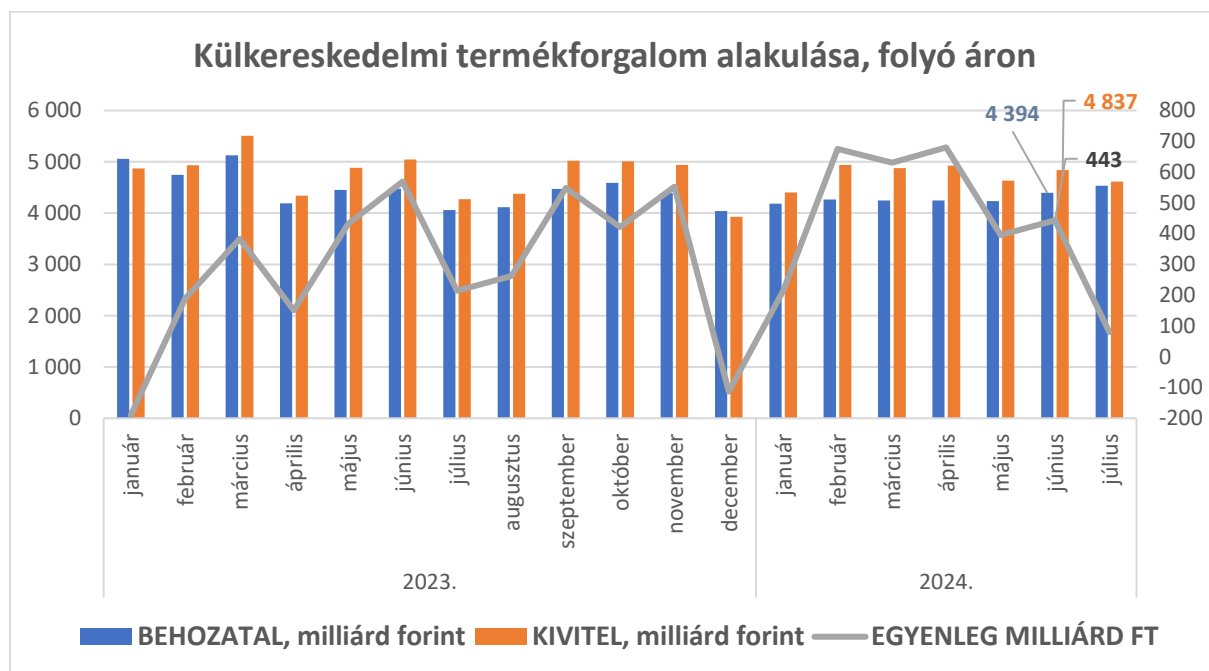
2024. január-júniusban a kivitel értéke 73,3 milliárd euró (28,6 ezer milliárd forint), a behozatalé 65,6 milliárd euró (25,6 ezer milliárd forint) volt.

2024. júniusában az export volumene 8,1 százalékkal, az importé 5,2 százalékkal maradt el az előző év júniusától. Az aktívum 1,1 milliárd eurós az egyenleg 411 millióval romlott az egy évvel korábbihoz képest. Májushoz viszonyítva a kivitel volumene 2,4 százalékkal, az importé 4,7 százalékkal emelkedett, az export értéke 12,3 milliárd eurót (4.837 milliárd forint), az import értéke 11,1 milliárd eurót (4394 milliárd forint) tett ki.

A 2023 júniusához viszonyítva euróban mérve az export értéke 9,9 százalékkal, az importé 7,8 százalékkal esett vissza. A termék külkereskedelem egyenlege 411 millió euróval romlott. A külkereskedelmi termékforgalom forintban mért árszínvonala a kivitelben 4,3 százalékkal, a

behozatalban 3,5 százalékkal nőtt, a cserearány így 0,8 százalékkal javult. A forint árfolyama az euróhoz mérten 6,4, a dollárral szemben 7,2 százalékkal gyengült.

Naptárhatással kiigazítva a kivitel volumene 1,4 százalékkal mérséklődött, a behozatalé 1,3 százalékkal emelkedett. Alacsonyabb lett a gépek és szállítóeszközök exportvolumene 15 százalékkal, importjuk 8,4 százalékkal.

Forrás: KSH, saját szerkesztés

Jelentősen csökkent a villamos gép, készülék és műszer árucsoport volumene a kivitelben és a behozatalban is. A közúti jármű árucsoport exportvolumene mintegy tizedével, importjuk volumene pedig ötödével alacsonyabb a bázisidőszakitól. A híradástechnikai, hangrögzítő és lejátszó készülék exportvolumene több mint tizedével csökkent, miközben importvolumene közel tizedével nőtt a 2023 júniusához képest. Az energiafejlesztő gép és berendezés árucsoport forgalma mind a kivitelben, mind a behozatalban közel ötödével alacsonyabb lett. A gépek és szállítóeszközök árucsoportban az export 9,0 százalékponttal, az import 3,9 százalékponttal járult hozzá a teljes forgalom volumencsökkenéséhez.

A feldolgozott termékek kivitelében a volumen 1,7 százalékkal, az importjában a volumen 4,2 százalékkal kisebb volt. Az export csökkenését a szakmai, tudományos ellenőrző műszer, az importét pedig az egyéb vegyi anyag és termék csoport forgalmának alakulása befolyásolta. A

feldolgozott termékek áruфőcsoport az exportban 0,5 százalékponttal, az importban 1,6 százalékponttal növelte a teljes forgalom volumenének csökkenését.

Magasabb volt a megelőző egy évihez képest az energiahordozók exportvolumene 44 százalékkal, importvolumene 5,3 százalékkal. Az export- és az importoldal emelkedése a villamos energia volumenének jelentős növekedése magyarázza, az energiahordozók a kivitelben 1,0 százalékponttal, a behozatalban 0,4 százalékponttal ellensúlyozták a teljes forgalom csökkenését.

Az élelmiszerek, italok, dohány export volumene 8,2 százalékkal nagyobb, az import volumené 4,0 százalékkal lett kisebb. A kivitel volumennövekedését a gabona és gabonakészítmény, a behozatal csökkenését a zöldségféle és gyümölcs forgalomalakulása befolyásolta. Az áruфőcsoport a teljes exportforgalom csökkenését 0,5 százalékponttal csökkentette, az importét 0,2 százalékponttal erősítette.

Az Európai Unióval a teljes exportunk 76 százalékát, az importunk 72 százalékát bonyolítottuk le. Az uniós kereskedelemben a kivitel volumene 10 százalékkal, a behozatalé 4,0 százalékkal csökkent. A termék-külkereskedelmi mérlegben 1,3 milliárd eurós többlet keletkezett, amely 685 millió euróval esett vissza.

A harmadik országokkal folytatott exportunk volumene 0,2 százalékkal, az importunké 8,3 százalékkal csökkent. A termék-külkereskedelmi egyenlegünk 143 millió eurós passzívuma egy 274 millió eurós javulással zárult.

A szolgáltatás külkereskedelem - első negyedévi adatok alapján - euróban számított exportja és importja is egyaránt 3,7 százalékkal nőtt az előző év azonos időszakához képest. Az aktívum 2.415 millió eurót, azaz 83 millió euróval többet ért el a 2023. I. negyedévihez viszonyítva. Az előző negyedévhez képest az export 8,7 százalékkal, az import 8,9 százalékkal csökkent, a többlet pedig 217 millió euróval kevesebb lett. A szolgáltatáscsoportok közül a szállítási szolgáltatások 748, a turizmus 564, a bér munka-szolgáltatási díj 523 millió euróval járultak hozzá az aktívumhoz.

Az export 65, az import 71 százalékát az Európai Unió tagországaival kapcsolatos, az uniós kereskedelemben 1,3 milliárd eurós pozitív egyenleget értünk el. A teljes szolgáltatás-

kereskedelemből a legnagyobb partnerünk változatlanul Németország 20 százalékos részaránnyal. A második az Amerikai Egyesült Államok 7,9 százalékos, a harmadik partner Ausztria 7,8 százalékos részesedéssel.

A szolgáltatásexportban az üzleti szolgáltatások aránya 45 százalékot, a szállítási szolgáltatások 27 százalékot, a turizmus 17 százalékot képvisel. Az importban szintén a legnagyobb arányú az üzleti szolgáltatások 56 százalékkal, majd a szállítási szolgáltatások 26 százalékkal, a turizmus 14 százalékkal részesedik.

Az aktívum mérsékelt bővülését elsősorban az üzleti szolgáltatások (94 millió euró) és a bér munka-szolgáltatások (54 millió euró) egyenlegének növekedése eredményezte és ellensúlyozta a turizmusnál bekövetkezett 108 millió eurós csökkenést.

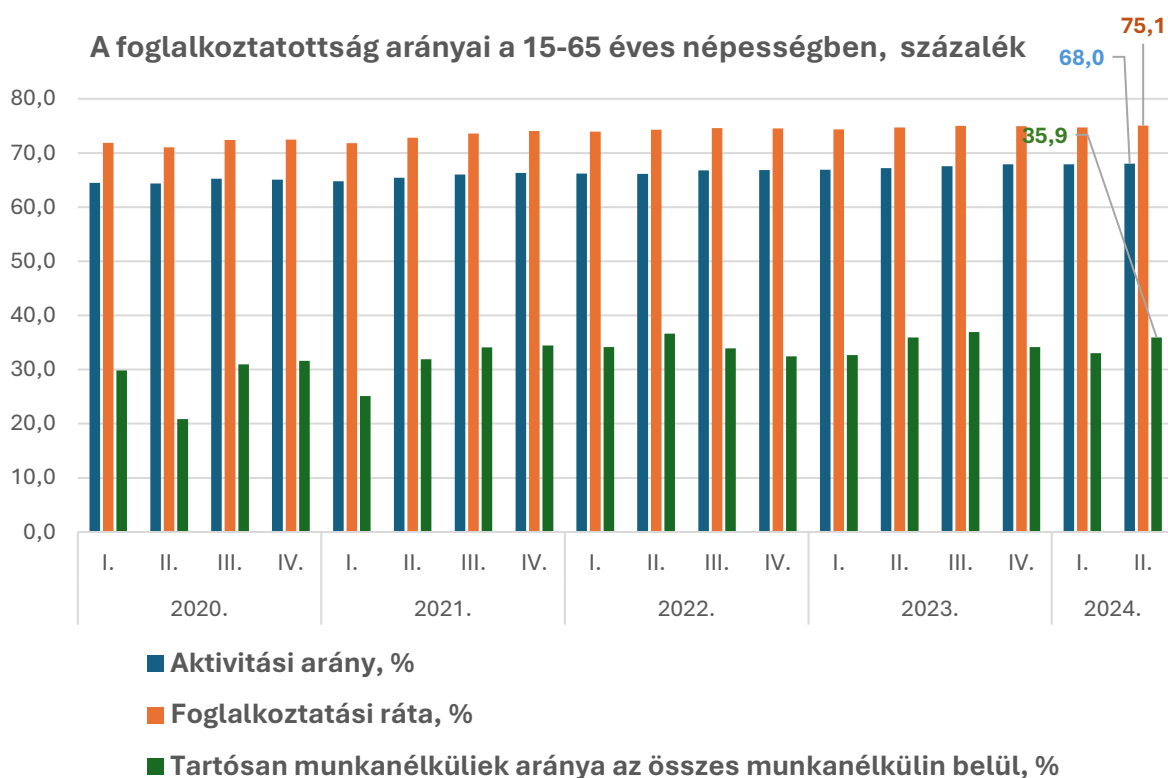
Az aktívum az európai uniós forgalom 271 millió euró pozitívumával lett kedvezőbb, a legnagyobb egyenlegjavulás a Németországgal (104 millió euró) és Máltával (87 millió euró) folytatott szolgáltatás kereskedelemben történt. Az unión kívüli kereskedelemben 188 millió euróval csökkent a többlet, a legnagyobb összegű egyenlegromlás az Egyesült Királysággal (180 millió euró) volt.

Foglalkoztatottság, munkanélküliség

2023 évre a foglalkoztatottság szintje az Európai Unióban elérte a koronavírus járvány előttit. A munkanélküliségi ráták a múlt év első felében érzékelhető csökkentek, az év második felében stagnáltak. A munkanélküliség arány 2024 júniusban 6 százalék, ezen belül az eurózónáé 6,5 százalék volt. A munkanélküliségi ráta 27 tagállamra vonatkozó rangsorban Magyarország a 4,3 százalékos mutatóval a 21. helyen van, ez kedvező foglalkoztatottsági viszonyokra utal.

Hazánkban 2024. II. negyedévben a foglalkoztatottak átlagos létszáma a 15–74 évesek körében 4 millió 745 ezer fő volt, azaz 21 ezer fővel több az egy évvel előzőnél. A férfi foglalkoztatottak létszáma kismértékben, 2 millió 501 ezer főre csökkent, a nőké 27 ezerrel, 2 millió 244 ezerre bővült.

A 15–64 évesek körében a foglalkoztatási arány 75,1 százalék, A férfiak esetében 79,0 százalék maradt, míg a nőknél 71,2 százalékra, 0,7 százalékponttal emelkedett. A 15–74 éves munkanélküliek száma az 215 ezer főre, 23 ezer fővel nőtt a 2023 második negyedéhez képest. előző évhez képest, A munkanélküliségi ráta is 0,4 százalékponttal enyhén nőtt, 4,3 százalékra. A férfiak körében 0,4 százalékponttal emelkedett, 4,4 százalékra a munkanélküliségi ráta, 114 ezer férfi volt munka nélkül. A nőknél 4,3 százalékra emelkedett a munkanélküliségi, a 0,5 százalékponttal növekedéssel számuk 101 ezer fő. A munkakeresés átlagos időtartama azonban 10 hónap, a munkanélküliek 35 százaléka három hónapnál rövidebb, míg 36 százalék-uk egy éve keres állást. 2024. június végén 0,6 százalékkal csökkent az egy évvel korábbihoz képest⁸ a nyilvántartott álláskeresők létszáma, 223 ezer főre.

Forrás: KSH, saját szerkesztés

A munkaerő-felvétel módszertana szerint a 12 hónapnál rövidebb ideje külföldön dolgozó 106 ezer főt is beszámítva a hazai foglalkoztatottak száma 4,2 százalékkal nőtt az egy évvel korábbihoz képest. A lakossági adatfelvétel szerint pedig a hazai elsődleges munkaerőpiacon – a közfoglalkoztatottakat és az egy évnél rövidebb ideje külföldön dolgozókat nem, a gyed, gyés

⁸ A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adminisztratív adatai szerint (<https://nfsz.munka.hu/>)

miatt távol lévő 128 ezer főt ugyanakkor beleszámítva 4 millió 579 ezer főt foglalkoztatott volt, 0,6 százalékkal több, mint 2023 második negyedében.

A 25 éven aluliak munkanélküliségi rátája magas, 12,8 százalékos, az egy évvel korábbihoz viszonyítva 1,1 százalékponttal csökkent. Változatlanul gondot jelez a tartós munkanélküliség folyamata, az álláskeresők mintegy harmada legalább egy éve nem tud elhelyezkedni, arányuk. A munkanélküliség átlagos időtartama is 10 hónap körüli.

2024 júniusában a 15–74 éves foglalkoztatottak átlagos létszáma az előző év azonos időszakához képest lényegében nem változott, 4 millió 768 ezer főt tett ki. A munkanélküliek száma 210 ezer fő, a munkanélküliségi ráta 4,2 százalék volt.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai szerint a nyilvántartott álláskeresők száma június végén 222.800 fő volt, 3.200 fővel, 1,4 százalékkal kevesebb, mint májusban, és 1.400 fővel kevesebb, mint egy éve. 44 ezer új álláshelyet jelentettek be júniusban a foglalkoztatók, 29 százalékkal többet, mint egy hónappal korábban, és 79,2 százalékkal többet, mint 2023 júniusában. Az akkori állapothoz viszonyítva a piaci munkahelyek rendkívül alacsony száma 86,5 százalékkal, a támogatott munkahelyeké 62,5 százalékkal nőtt. A júniusban bejelentett új álláshelyek 27,5 százaléka közmunka végzésére irányult.

A munkanélküliek gazdaságilag aktív népességhez viszonyított aránya Észak-Magyarországon 9,9 százalék, Észak-Alföldön 7,2 százalék, míg Dél-Dunántúlon 6,6 százalék volt. A munkanélküliségi ráta vármegyei szinten magas, így Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 11,2 százalékos, Nógrád megyében 10,3 százalékos, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében 8,2 százalékos, Somogy megyében 7,7 százalékos, Heves megyében 7,1 százalékos arányt jelez. A munkanélküliség aránya az országos átlagnál ugyancsak magasabb Jász-Nagykun-Szolnok megyében 6,9 százalékos, Békés illetve Hajdú-Bihar megyében 6,4 százalékos, Baranya megyében 6,3 százalékos, Tolna megyében 5,5 százalékos.

II. A gazdasági folyamatokat befolyásoló kockázati tényezők

A magyar gazdaság növekedési esélyeit jelentősen befolyásolják a külső tényezők. Egyre inkább érezhető a gazdaságunk növekedésére ható külgazdasági kapcsolataink. Ezért is lényeges az általános globális gazdasági helyzet, a fejlődés mértéke és a gazdasági-társadalmi-politikai változások sajátosságai, amelyek számunkra a növekedésünket befolyásoló, esetenként jelentős kockázatot okoz.

Továbbra is bizonytalanság jellemzi a világgazdaságot⁹, bár kissé kedvezőbbek az ideai gazdasági adatok a korábbi előrejelzéseknél. A politikai kockázatok is súlyosan veszélyeztetik a gazdasági növekedést. Nem tűnik befejezhetőek belátható időn belül befejezhetőnek a több mint két éve tartó, egyre komolyabb károkat okozó Ukrajna elleni orosz háború.

Más térségekben is komoly geopolitikai feszültségek alakultak. A terrortámadás okozta közel-keleti konfliktus napi szinten háborús cselekményeket generál és nagy mértékű, kedvezőtlen világméretű hatása van a politikai-társadalmi közegre és veszélyt jelenthet pl. az energiaellátásra is. Egyes iszlám államok háborús készülődése politikai válságot okoz és kihat a világkereskedelem nehezen helyreállt működésére. A globális gazdasági növekedés kilátásai lényegesen kedvezőtlenebbeké váltak, és nem alapozzák meg a 2024 az első félévének a korábban vártnál erőteljesebb dinamikáját. A korábban magas, különösen a fejlett országokat sújtó infláció és még a múlt évben is emelkedő maginfláció az év eddigi felében viszonylag gyorsan mérséklődött. Az áremelkedés ütemének lassítását segítő szigorú monetáris politika azonban gazdasági növekedést fékezi. Komoly nehézséget okoz a világjárvány időszakában az egyes nemzetgazdaságokban kialakult magas államháztartási hiány. Ennek kényszerű csökkentése a kereslet visszaesését okozó szigorú fiskális politikát igényel.

A Nemzetközi Valutaalap nyári prognózisa szerint a globális gazdaság 2022. évi 3,5 százalékos, a 2023. évi 3,3 százalékos bővülését idén 3,2 százalékkal, míg jövőre 3,3 százalékkal múlhatja felül a növekedés. A 2024-es várakozás 0,3 százalékponttal haladja meg a múlt év őszi prognózisban jelzettet, míg a jövő évi mérték csupán 0,1 százalékponttal magasabb a tavaszi várakozásnál. Az IMF a fejlett gazdaságok növekedését 2024-re 0,3 százalékponttal 1,7

---

⁹ A Világbank (VB) 2024. júniusi világgazdasági kitekintése és a Nemzetközi Valutaalap közleménye (World Economic Outlook Update, 2024. július)

százalékra emelte a korábbi prognózisához képest, de 2025. fejlődési kilátást változatlanul 1,8 százaléknak jelezte. A júliusi prognózis alapján az USA bruttó hazai terméke az idén 2,6 százalékkal, 2025-ben 1,9 százalékkal haladhatja meg az előző évet. Az Európai Unióban összesített bruttó hazai terméke volumene 2024-ben 1,2 százalékkal, jövőre pedig 1,8 százalékkal emelkedhet, míg az eurózónában ezek a mutatók 0,9 százalék, illetve 1,5 százalék lesznek. Az IMF optimistán azt feltételezi, hogy a német gazdaság az idei 0,2 százalék után 2025-ben jövőre 1,3 százalékkal bővül. Az olasz gazdaság növekedését a jelzett két évben 0,7 százalékra, illetve 0,9 százalékra, Franciaország kilátásait 0,9 százalékra és 1,3 százalékra, és Spanyolországét 2,4 százalékra és 2,1 százalékra becsüli. Az Egyesült Királyság GDP-je 2024. évben várhatóan 0,7 százalékkal, jövőre pedig 1,5 százalékkal növekedik, míg Japánban a két évben 0,7 százalékkal, illetve 1 százalékkal, Kanadában pedig 1,3 százalékkal, illetve 2,4 százalékkal bővíthet.

Az IMF a feltörekvő gazdaságokban a fentieknél magasabb dinamikát becsül. 2022-ben 4,1 százalékot, 2023-ban 4,4 százalékot növekedett a GDP. Idén és jövőre is 4,3 százalékos bővülést prognosztizál. A kínai gazdaságban a bruttó hazai terméke volumene a korábbi időszakhoz képest lassulás és a 2022. évi 3 százalékos és 2023. évi 5,2 százalékos emelkedést ez évben 5 százalék, 2025-ben 4,5 százalék követhet. A világátlagánál jóval magasabb ütemű a bővülés Indiában, az elmúlt két év 7 százalékos és 8,2 százalékos növekedése alig csökken. 2024-ben 7 százalékra, 2025-ben pedig 6,5 százalékra jelzik a GDP emelkedését. Kétséges az orosz gazdaság helyzete. A 2021. évi 1,2 százalékos szűkülés után 2023-ban 3,6 százalékkal nőtt a GDP. Idén várhatóan 3,2 százalékkal, 2025-ben pedig 1,5 százalékkal bővíthet az IMF prognózisa alapján. Érezhető lesz a világkereskedelem volumenének erősödése, a 2022-es 5,6 százalékos, majd a 2023-as 0,8 százalékos emelkedése után 2024-ben 3,1 százalékra, míg jövőre 3,4 százalékra becsülik a fejlődést.

2024 közepén kissé módosult a becslés. Az orosz-ukrán háború következményeit is fegyelemben vevő második negyedévi adatok talán jobb helyzetre utalnak a korábban feltételezett kilátásoknál. Így az USA Államok bruttó hazai terméke a második negyedévben 0,7 százalékkal nőtt az előző negyedévhez, és 3,1 százalékkal az előző évi azonos negyedévhez képest. Az Európai Unióban a gazdaság 0,3 százalékkal bővült az első negyedévhez, és 0,7 százalékkal a 2023. év második negyedévéhez viszonyítva. Az eurózána 20 tagországaában a GDP 0,3 százalékkal az előző, illetve és 0,6 százalékkal az előző év azonos időszakához képest. A német gazdaságot az orosz-ukrán háború miatti energiaár emelkedés, az export tevékenységének a

visszaesése komolyan nehezíti és ezt tükrözi a bruttó hazai termékének 0,1 százalékos csökkenése 2024 első negyedévéhez, és előző év azonos időszakához viszonyítva. A francia fejlődési ütem ugyancsak visszaesett, azaz a bruttó hazai termék csupán 0,3 százalékkal emelkedett az előző negyedévéhez, és 1,1 százalékkal 2023 második negyedévéhez képest. A növekedés nehézségét tükrözi, hogy az eurózána két további nagy gazdasága is lassult, az olasz GDP 0,2 százalékkal bővült az előző negyedévéhez, és 0,9 százalékkal a megelőző év második negyedévéhez viszonyítva, míg a spanyol 0,8 százalékkal, illetve 2,9 százalékkal emelkedett. A globális fejlődés esélyeit befolyásolja, hogy Kínában is lassult a növekedés és csak 4,7 százalékkal nőtt 2023 második negyedévéhez képest.

A fejlődés belső és külső korlátja

Az eltelt néhány év valamennyi nemzetközi és hazai fejködési problémái, a pandémia, majd a fellendülést követő recesszió, az abból történő kilábalás a magyar gazdaságra jelentős hatást gyakorolt. Az igen erőteljes infláció különösképpen sújtotta hazánkat, és bár ezt a sokkot is leküzdöttük, a bizalom továbbra is alacsony. A gyenge ipari teljesítmény és a beruházások visszaesése súlyosbítja a növekedés várt beindulását. A gazdasági növekedésre vonatkozó korábbi kormányzati előrejelzések teljesítése elhúzódik.

A gazdasági folyamatokban is jelentkező sok-sok egymással összefüggő, egymásra ható, egymást erősítő és súlyosbító válság a pandémia után a globális társadalmi változások korát is fókuszba helyezte. A „polikrízis” hatása nyilvánvalóvá vált, a klímaváltozás ma már uralja valamennyi gazdasági és társadalmi folyamatot.

2024 első felében lezajlott választás után az újjáalakuló Európai Bizottság ipar- és kereskedelempolitikai, a versenyhelyzetre és a jelentős fontosságú biztonságpolitikai helyzetre reagálni kell. Az Egyesült Államok, Kanada már komoly protekcionista intézkedésekkel igyekszik a kínai gazdasági terjeszkedést fékezni és az Unió számára is elsődleges lehet a biztonság-, piacvédelem. A változások valamennyi tagállam működését keményen befolyásolja.

Hazánkban is 2024 közepén az általánossá váló külföldi gazdasági folyamatokkal megegyezően az üzleti, a fogyasztói bizalmatlanság fokozódása jellemző. A kedvező előrejelzéseket

felváltotta a gyenge ipari teljesítmény, a beruházási volumen visszaesése, a fogyasztás stagnálása. A kedvezőtlen demográfiai tényezők folyamata, a fiatalok külföldre távozási szándéka erősödik. Az összességében pozitívnak ítélt foglalkoztatási, kereseti, megtakarítási statisztikák egyúttal növekvő jövedelmi és vagyoni egyenlőtlenségeket takarhatnak el.

A várt növekedés megindítása a gazdaságpolitika újragondolását igényel. A magyar gazdaságban ugyanis már véget ért a saját belső forrásokon alapuló lehetséges növekedés. A korábbi jelentős munkaerő-tartalék már nem áll rendelkezésre, elfogyott és részben külföldre ment. Az olcsó hazai tőkebevonás lehetőségei is megszűntek és a külföldi forrásbevonás is besűkül.

EU támogatásokról

Az uniós forrásainkkal kapcsolatban nem sok változás történt 2024 első félévében. Változatlanul fennáll, hogy a hazánknak az uniós költségvetésben megítélt kohéziós források egy részét, mintegy 6,5 milliárd eurót befagyasztotta a feltételeességi mechanizmussal a többi tagállam az Európai Bizottság javaslatára.

Mintegy 2,5 milliárd euró be nem fagyasztott összeg lehívása ebben a félévben sem sikerült, azt továbbra is blokkolja az Európai Bizottság.

A Helyreállítási Alapból járó több mint 10 milliárd eurónyi forrás odaítéléséről a tagállamok jóváhagyásával a bizottság dönt, de egyelőre ugyanazon feltételek teljesülése esetén kezdődhet meg ezek felhasználása, mint amiket a befagyasztott pénzek feloldásáért kérnek.

Némi előrelépés történt 2023 decemberében, amikor egy általános blokkolás feloldásával egy kisebb csomagot, körülbelül kétmilliárd euró elérhetővé vált, amelyért az oktatási szabadsággal és a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos problémákat kellett kijavítani. Napirenden van, hogy a maradék be nem fagyasztott 2,5 milliárd euró forrásból további 2 milliárd eurót feloldhatnak, de 2024 első felében még nem történt ezzel kapcsolatban előrelépés.

III. Monetáris és fiskális ellentmondások

A pénzügyi folyamatok

2024. I. negyedévben a külfölddel szembeni nettó finanszírozási képesség (a folyó fizetési mérleg és a tőkemérleg együttes egyenlege) 598 millió euro volt, a negyedéves GDP 1,2 százaléka¹⁰. Szezonális kiigazítás nélkül az egyenleg értéke 2.146 millió eurót tett ki. A kiigazítások nélküli folyó fizetési mérleg egyenleg 1.860 millió euro, míg a szezonális hatások nélküli 807 millió euro volt. A kiigazítás nélküli 286 millió eurós tőkemérleg-egyenleg szezonálisan igazítva 383 millió euro lett. A gazdaságunk nettó külföldi adósságállománya - a közvetlentőke-befektetésen belül elszámolt adósság nélkül - 2024. március végén 25.769 millió euro, az éves GDP 12,8 százaléka volt. A nettó adósságállomány 2.854 millió euróval csökkent az előző negyedévhez képest a tranzakciók 1.387 millió eurós, és az átértékelődések 1.467 millió eurós hatásának eredményeként. A nemzetközi tartalékok értéke 46.373 millió euro volt az első negyedév végére, azaz 4.969 millió euróval nőtt 2023 negyedik negyedévihez viszonyítva.

A szezonálisan kiigazított adatok alapján 2024. I. negyedévben a finanszírozási képesség összetevői közül az áruforgalmi export és import szintje is csökkent az előző negyedévi szintekhez képest. Az áruforgalom egyenlege 809 millió euro többletet mutatott. Az export értéke 29.715 millió euro, az import értéke 29.125 millió euro volt. A szolgáltatások többlete csökkent az előző negyedévi szinthez képest, amelyen belül az utazások 873 millió eurót, az utazáson kívüli szolgáltatások 1.558 millió eurót értek el a szezonális hatásoktól megtisztítva. Az elsődleges és másodlagos jövedelmek első negyedéves hiánya csökkent az előző negyedévi szinthez képest. Az elsődleges jövedelmek hiánya 1.682 millió eurót, a másodlagos jövedelmek hiánya 302 millió eurót ért el a szezonálisan igazított adatok szerint. A tőkemérleg egyenlege 383 millió euro volt a szezonális hatásoktól megtisztítva.

A nemzetközi tartalékok 2024. I. negyedévben tranzakcióból eredően 4.406 millió euróval nőttek. 2024. I. negyedévben 1.207 millió euro nettó közvetlentőke-befektetések történt. A rezidensek befektetései külföldön összességében 828 millió euróval, míg a külföldiek befektetései Magyarországon 2.036 millió euróval nőttek.

---

¹⁰ <https://statisztika.mnb.hu/sw/static/file/bpm6-sajtokozlemenye-2024-q1.pdf>

Államháztartás - költségvetési hiány, államadósság

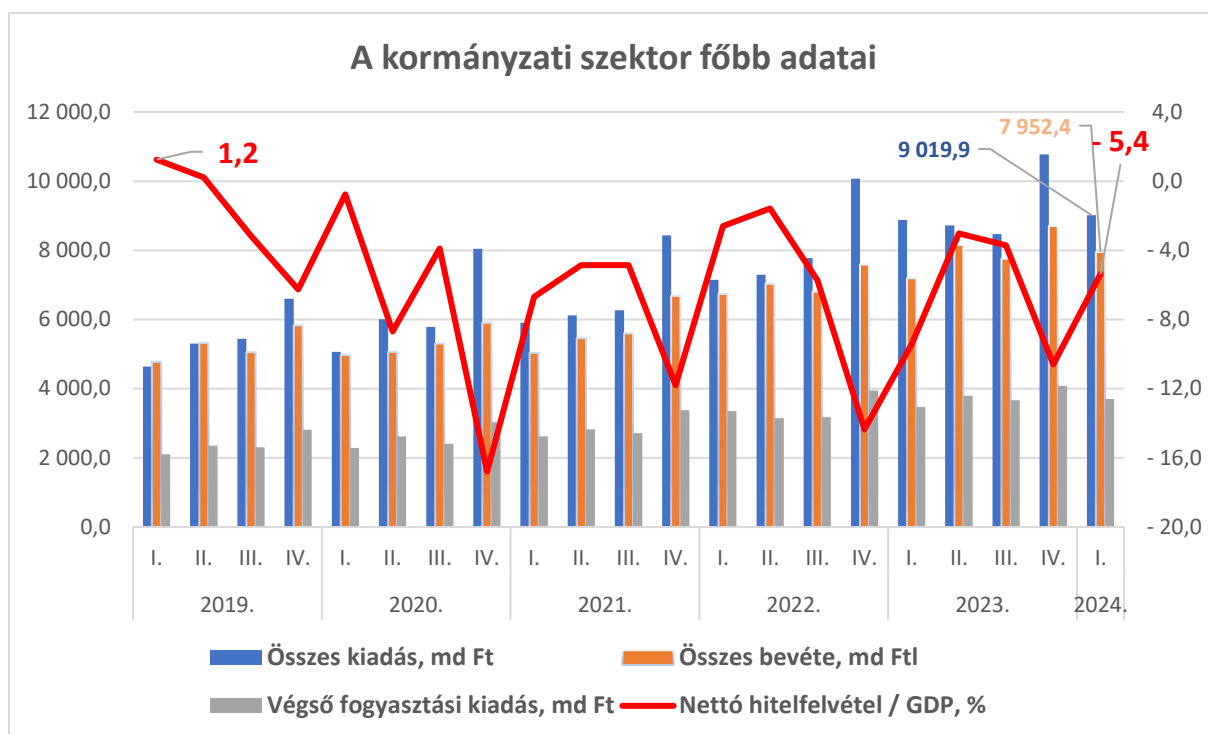
2024 első negyedévében a kormányzati szektor bevétele 7.952 milliárd, kiadása 9.020 milliárd forint volt. Az előzetes adatok szerint 1.068 milliárd forint, a GDP 5,4 százaléka volt a kormányzati szektor hiánya. Az egyenleg az előző év azonos időszakához képest 611 milliárd forinttal, GDP-arányosan 4,0 százalékponttal lett kedvezőbb.

A bevételek 758 milliárd forinttal, 10,5 százalékkal növekedtek. A termelési adók 160 milliárd forinttal, 5,3 százalékkal haladták meg 2023 első negyedévét. Az áfabevétel emelkedése 89 milliárd forint, 5,6 százalék volt. A jövedelemadó-bevételek 206 milliárd forinttal, 17,1 százalékkal bővültek. A társadalombiztosítási hozzájárulások 246 milliárd forinttal, 14 százalékkal nőttek. Az egyéb bevételek 145 milliárd forinttal, 12,2 százalékkal növekedtek.

A kiadások 146 milliárd forinttal, 1,7 százalékkal nőttek. A kifizetett munkavállalói jövedelem 266 milliárd forinttal, 15,5 százalékkal növekedett. A pénzbeni társadalmi juttatások 245 milliárd forinttal, 10,7 százalékkal lettek magasabbak. A folyó termelőfelhasználás 36 milliárd forinttal, 2,8 százalékkal csökkent, a kamatkidadások pedig 249 milliárd forinttal, 33,5 százalékkal nőttek. A bruttó állóeszköz-felhalmozás 29 milliárd forinttal, 6,8 százalékkal esett vissza. A kormányzati szektor egyéb kiadásai 549 milliárd forinttal, 22,7 százalékkal maradtak el a 2023 első negyedévhez képest.

A **második negyedévben** sem javult az egyenleg. Így az államháztartás – önkormányzatok nélküli – pénzforgalmi szemléletű konszolidált hiánya az egész első félév végére 2.656 milliárd forint lett, azaz az éves hiánycél törvényben meghatározott összegét 5,6 százalékkal meghaladta.

2024 első félévében a központi alrendszernek 18.897 milliárd forint bevétele és 21.554 milliárd forint kiadása keletkezett, ami az éves törvényi előirányzat 49,4 százalékát, illetve 52,9 százalékát jelentett. A központi költségvetés hiánya június végén 2.640 milliárd forint, az egész évre előirányzott 97,8 százalékát tette ki.

Forrás: KSH, saját szerkesztés

A gazdálkodó szervezetek befizettek a félév során 1.844 milliárd forint adót, 1,2 százalékkal kevesebbet, mint egy évvel azelőtt. Ennek legnagyobb tétele a társasági adó, amely 643 milliárd forintos bevételt jelentett, csak 0,8 százalékkal többet az egy évvel megelőző összegnél. A második legnagyobb tétel az útdíjak voltak, a gazdálkodó szervezetek ezen a címen befizettek 298 milliárd forintot, 49,4 százalékkal magasabb összeget, mint előző évben. A harmadik nagyobb tételt az energiaágazat teljesítette, 189 milliárd forinttal, de ez 32,5 százalékkal kevesebb volt az egy évvel korábbinál. Kisvállalati adó címen 102 milliárd forintot fizettek be, 17,5 százalékkal többet, mint a 2023 év első félévében.

2024 első hat hónapjában az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek 14,8 százalékkal csökkentek, 180 milliárd forintot értek el. 578 milliárd forint érkezett az uniós programok címen a magyar költségvetésbe, ez 23,4 százalékkal kevesebb, mint egy évvel ezelőtt volt.

Fogyasztáshoz kapcsolt adókból az első fél évben 4.742 milliárd forint érkezett, 8,9 százalékkal több az előző év első feléhez viszonyítva. Általános forgalmi adóból is emelkedett bevétel 6,3 százalékkal, jövedéki adóból 15,3 százalékkal több, ezen belül a dohánytermékek jövedéki adójából 2,7 százalékkal, a járműüzemanyagokéból 27,4 százalékkal nagyobb a megelőző évnél. A pénzügyi tranzakciós illetékből származó 172 milliárd forintos bevétel 3,5 százalékkal

volt több az egy évvel korábbinál, ez a kereskedelmi bankok és a kincstár növekvő befizetésének eredménye.

A lakossági befizetések fél év alatt 2.392 milliárd forintra rúgtak, ez 13,7 százalékkal több adó, többet, mint egy évvel korábban. Szja-ból 3,5 százalékkal, illetékekből 3,3 százalékkal, gépjárműadóból 42,5 százalékkal több lett a költségvetési bevétel. Ez utóbbi jelentős emelkedésének oka, hogy 2024-től áprilisban kell a teljes éves kötelezettséget teljesíteni. A tb alapok bevétele fél év alatt 5.443 milliárd forintot tett ki, ez 11,5 százalék-kos növekedést jelent. A nyugdíjbiztosítási alap bevétele 11 százalékkal, az egészségbiztosítási alap bevétele 12,2 százalékkal nőtt. Az elkülönített állami pénzalapokba fél év alatt 452 milliárd forint érkezett, 16,1 százalékkal nagyobb összeg, mint egy évvel ezelőtti. E bevételei csoportban a foglalkoztatási alap 214 milliárd forintos bevétele 15,5 százalékkal volt emelkedett. A nemzeti kutatási, fejlesztési és innovációs alapba a befizetések 94 milliárd forintos összege 3,1 százalékkal haladta meg a múlt év első félévének adatát.

A költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai 2024 első hat hónapjában 6.606 milliárd forintot, azaz 8,1 százalékkal többet tettek ki az egy évvel ezelőttinél. A költségvetési szervek kiadásai 22,1 százalékkal nőttek, míg a szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok címen forrást kapó szervezeteké 9,9 százalékkal csökkentek 2023 első félévéhez képest. Az uniós programokra 946 milliárd forintot jutott, 35,3 százalékkal kevesebb, mint egy éve. Igen számottevő a kamatkiadások növekedése, amely csaknem másfélszeres volt és 2.009 milliárd forintot tett ki. Az állami vagyonnal kapcsolatban is érezhető volt a 18 százalékos növekedés, mintegy 709 milliárd forint. A helyi önkormányzatok támogatásának féléves kiadása 632 milliárd forint lett, 9,4 százalékkal több, mint egy éve. A kormány által kiemelten fontosnak tekintett lakástámogatásokra viszont csupán 88 milliárd forintot fizetett ki a kincstár, ez pedig 73,3 százalékos visszaesést jelent az egy évvel korábbihoz képest.

Az államháztartás helyzetét jellemzi, hogy szociális és családtámogatásokra a fél év alatt kifizetett 400 milliárd forintos összeg folyóáron csak 3,7 százalékkal haladta meg a múlt év első felében e célra kiutaltat. A családi támogatások kifizetései 1,3 százalékkal nőttek, de ezen belül a családi pótlék kiadásai 1,2 százalékkal csökkentek, míg a közgyógyellátásra fordított, egyébként alacsony kiadások összege megegyezett az előző év első félévivel. A foglalkoztatási alap kiadásai 10,8 százalékkal többet, 192 milliárd forintot tettek ki, az alap kiadásainak 35,3 százaléka a közmunkaprogramra szolgált. A nyugdíjbiztosítási alap 3.330 milliárd forintos

kiadása 10,9 százalékkal nőtt egy évvel első félévhez képest. Az egészségbiztosítási alap kifizetései 2.275 milliárd forint jutott, 14,1 százalékkal többet, mint 2023 első hat hónapjában. A legnagyobb kiadás a gyógyító megelőző ellátásoké lett, a 1.091 milliárd forint folyóáron 16,2 százalékkal nagyobb összeg.

A költségvetési gazdálkodás fontos folyamata, hogy a központi költségvetési szerveknek van-e és milyen szerkezetű, határidejű lejárt tartozásállománya. 2024 június végén 79,9 milliárd forintot, 9,1 százalékkal, azaz 8 milliárd forinttal kisebb tartozást tartottak nyilván a május végénél, mert a hatodik hónapban a kormány 41 milliárd forintos támogatást juttatott az egészségügyi szolgáltatóknak. Kedvezőtlen az a helyzet, hogy a költségvetési szervek tartozásai 97 százalékból – a korábbi évek gyakorlatával azonosan - a vállalkozói szférát sújtja, június végén ez 77,5 milliárd forint volt. E körben a közüzemi szolgáltatók követelése 9,5 milliárd forintot értek el. Az egyéb szolgáltatásokat végzők felé 11,7 milliárd forint, az áruszállítást végzők felé fennálló adósság 56,3 milliárd forint volt. A tartozások 34 százaléka, 27,1 milliárd forint már 60 napon túli.

Az adósság 96,2 százalékát 2024 első félévének végén is az oktatást, egészségügyet, gyermekvédelmet, szociális, rendészetet és vízgazdálkodást érintő területeken működő szervezetek halmozták fel. A 76,8 milliárd forint tartozás a Belügyminisztérium intézményeinél gyűlt össze, az egészségügyi szolgáltatást nyújtó intézmények nagy részét a Belügyminisztérium felügyeli. Szám szerint a 77 egészségügyi főtevékenységet folytató lejárt fizetési határidejű tartozással bíró intézmények összes adóssága az első félév végén 49,9 milliárd forintot tett ki. A kormány a félév végén, mint a korábbi években is, a működőképesség szintjének fenntartásához konszolidálja a gyógyító-megelőző ellátás intézményeit, most ez 41 milliárd forint volt. A rendkívüli támogatás ellenére az egészségügyi szolgáltatók adósságállománya csupán 8,8 milliárd forinttal csökkent, mert a kórházak normál finanszírozása havonta többtízmilliárdos hiányt okoz. A hiánygazdálkodás egyre több gyógyító intézményt kényszerít fekvőbeteg osztályok bezárására, és a szakorvos-, szakápolóhiány egyes szakmák szolgáltatásának felfüggesztésére. (Megjegyzendő, hogy több intézménycsoport júniusi tartozásállománya is növekedett, a fejezetek közül az adósság több mint kilenc tizede a Belügyminisztérium intézményeinél. A büntetés-végrehajtás intézményeinek tartozásai elérték a 4,4 milliárd forintot, a rendőrség 24,3 milliárdos adóssága pedig a júniusi 18,5 százalékos növekedés hatása.

Az év közepén pedig a havi költségvetési folyamatok a következőképpen alakultak:

- A költségvetés júniusban 107,8 milliárd forintos hiánnyal zárt, ami az elmúlt 22 év legkedvezőbb 6. havi mutatója, az előző évi azonos havi deficit 132,7 milliárd forint volt.
- **Júliusban** tovább javult a havi egyenleg és 213 milliárdos pluszban zárta a júliust a költségvetés, ez hosszú idő óta a második legkedvezőbb július havi mutatója.

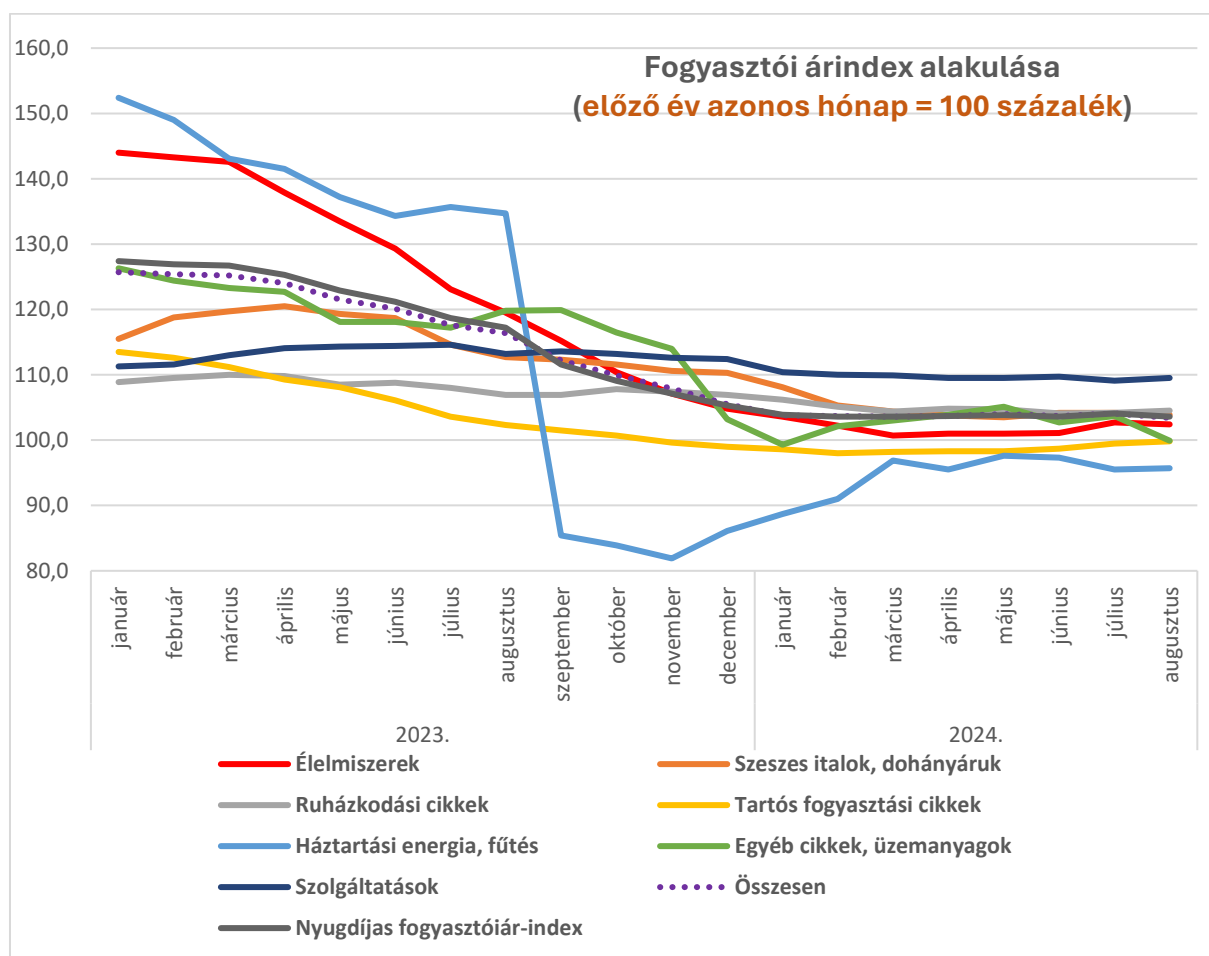
Egy évvel korábban a központi alrendszer 44,3 milliárd forintos hiánnyal zárt. Július végéig a kamatkiadásokra fordított kifizetések összege 2.217,0 milliárd forint volt, amely 700,9 milliárd forinttal magasabb az előző évi azonos időszakai teljesítésénél. Nyugellátásokra 3803,7 milliárd forintot, míg gyógyító-megelőző ellátásra 1562,6 milliárd forintot fordítottunk az év első hét hónapjában. A központi alrendszer bevételeinél a PM kiemeli, hogy az előző év azonos időszakához képest az alacsonyan tartott adók mellett is, az adó- és járulékbevételek 9,9 százalékkal magasabban teljesültek. A minisztérium szerint „a kitűzött 4,5 százalékos hiánycél tartható, a költségvetési mozgástér javulásával a gazdaság fenntartható növekedési pályára tér vissza.”

Infláció, áralakulás és várakozások

A pandémia és az orosz-ukrán háború hatására kialakult gazdasági helyzet változása következtében 2020 óta folyamatosan inflációs nyomás nehezedik a fejlett országokra is. A múlt év utolsó harmadában gyors ütemben csökkent ugyan az árindex, de a maginfláció lassan mérséklődő mutatója arra utal, hogy az árváltozás dinamikája csak fokozatosan tér vissza a kétezertizes évek alacsony értékeihez. Az Európai Unióban a fogyasztói árak júniusban 2,6 százalékkal, míg az eurózónában 2,5 százalékkal emelkedtek az egy évvel korábbihoz képest. Az Eurostat módszertana szerint – a magyar KSH által – számított 3,6 százalékos hazai infláció az Európai Unió tagországai között hosszú ideje a legmagasabbak között van.

2024 júniusában a magyar áremelkedés éves üteme Belgium (5,4 százalék) valamint Románia (5,3 százalék) után a spanyol inflációval azonos harmadik legmagasabb értéket mutatta. A két évvel ezelőttihez képest 24,2 százalékkal – az EU-n belül a legmagasabb mértékkel – nőttek a magyarországi árak. 2022-ben a tagállamok átlagos árindexe 9,1 százalék, az eurózónáé 8,1 százalék volt. Az Európai Unió tagállamainak fogyasztói számára a júniusi élelmiszerárak 1,5

százalékkal, az eurózónában 1,8 százalékkal emelkedtek a 2021 évhez viszonyítva, míg a hazai fogyasztók számára a rendkívül magas bázishoz képest 1,3 százalékkal maradtak el a korábbitól. Az élelmiszerárak 27,7 százalékkal ugyancsak hazánkban emelkedtek a legnagyobb mértékben, míg az Unió átlaga 15,5 százalékkal, az eurózónáé 14,5 százalékkal nőtt. A maginfláció értéke is Magyarországon a harmadik legmagasabb az Európai Unión belül, az Európai Unió 27 tagállamában átlagosan 3 százalék, az eurózónában 2,8 százalék, hazánkban 4,2 százalék volt. Az USA júniusi maginflációs inflációs mutatója 3,3 százalékos volt.

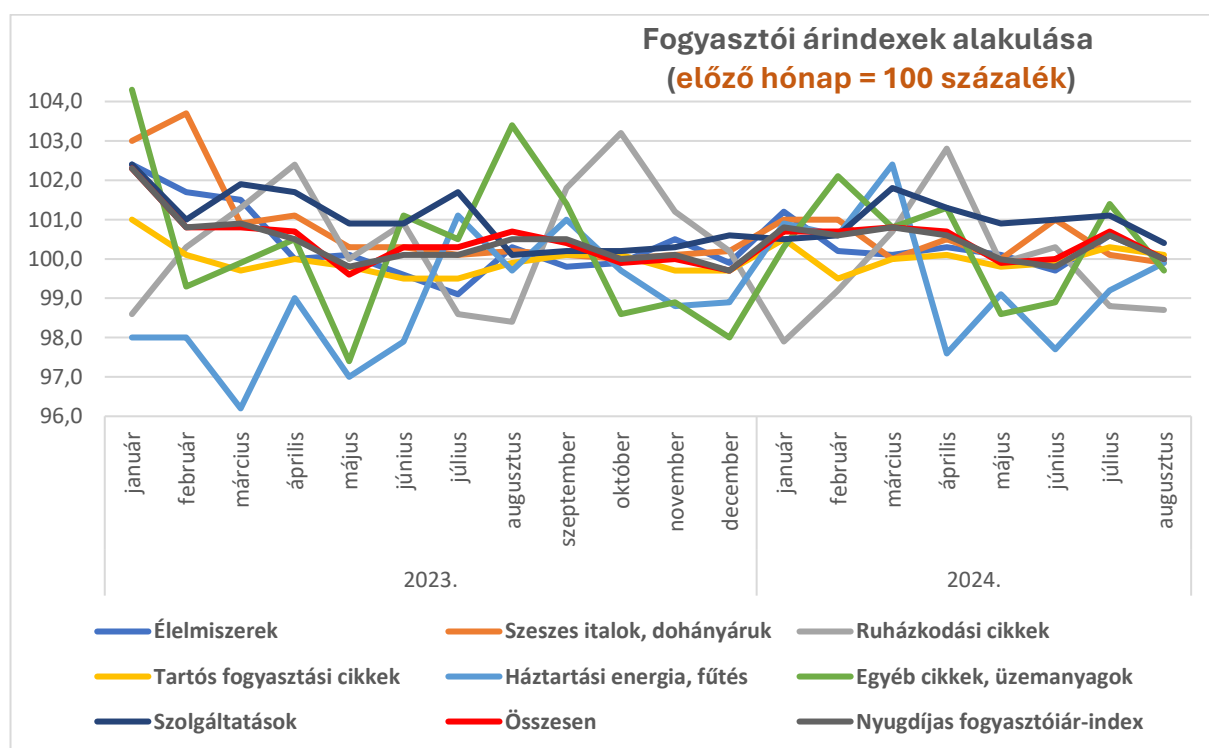

Forrás: KSH, saját szerkesztés

Hazánkban 2024. júniusban a fogyasztói árak átlagosan 3,7 százalékkal haladták meg az egy évvel azelőtti inflációt. 12 hónap alatt az élelmiszer árak 1,1 százalékkal, ezen belül a cukoré 27,4 százalékkal, a bűféáraké 9,2 százalékkal, a csokoládé és kakaóé 9,1 százalékkal, a gyümölcs- és zöldségléé 8,7 százalékkal, az éttermi étkezésé 8,1 százalékkal, a sertéshúsé 7,8 százalékkal, az alkoholmentes üdítőitaloké 5,6 százalékkal emelkedett. A termékcsoporton

belül a tojás ára 22,3, a liszté 19,2, a tejtermékeké 10,2, a száraztésztáé 10,0, a kenyéré 8,2, a tejé 6,2, a baromfi húsa 5,5 százalékkal csökkent.

Érezhetően drágultak a szolgáltatások 9,7 százalékkal, ezen belül a lakbér 13,1 százalékkal, a testápolási szolgáltatások 10,7 százalékkal, az autópályadíj, gépjárműkölsönzés, parkolás 10,5 százalékkal, a járműjavítás és -karbantartás 10,1 százalékkal, a lakásjavítás és -karbantartás 9,8 százalékkal, a sport- és múzeumi belépők 8,2 százalékkal, az üdülési szolgáltatás 3,0 százalékkal. A szeszes italok, dohányárak ára 4,2 százalékkal, ezen belül a dohányáraké 4,7 százalékkal nőtt. A gyógyszer, gyógyárak ára 6,1 százalékkal, a testápolási cikkeké 2,1 százalékkal lett drágább, és a ruházkodási cikkek is drágultak 4,1 százalékkal. Olcsóbb lett a háztartási energia 2,7 százalékkal, ezen belül a vezetékes gáz 5,2 százalékkal, az elektromos energia 2,4 százalékkal. A tartós fogyasztási cikkekért 1,3 százalékkal kevesebbet kellett fizetni, és e csoporton belül a használt személygépkocsik ára 8,8 százalékkal csökkent. Drágultak viszont az új személygépkocsik ára 5,7 százalékkal, valamint a szobabútoroké 2,1 százalékkal, a konyha- és egyéb bútoroké 1,9 százalékkal, a fűtő- és főzőberendezéseké 0,8 százalékkal és a járműüzemanyagok 3,2 százalékkal.

Forrás: KSH, saját szerkesztés

1 hónap alatt, 2024. májushoz viszonyítva átlagosan nem változtak az árak, az élelmiszerek árváltozása minimális, 0,3 százalékos csökkenést jelzett, mérséklődött az idényáras élelmiszerek ára a burgonya, friss zöldség, friss hazai és déligyümölcs együttes 4,4 százalékos árcsökkenése eredményeként. Az élelmiszerek többi csoportjának ára átlagosan 0,2 százalékkal nőtt. A fentiek mellett a cukor ára 2,1 százalékkal, a tojásé 1,7 százalékkal, a párizsi és kolbászé 1,1 százalékkal csökkent, a kávé, illetve a csokoládé és kakaó ára 1,2–1,2 százalékkal, a bűféáruké 0,9 százalékkal, a baromfihúsé 0,6 százalékkal, a tejé 0,3 százalékkal nőtt. A legnagyobb mértékben, 1,0 százalékkal a szeszes italok, dohányárak, és a szolgáltatások drágultak, utóbbin belül az üdülési szolgáltatások 4,4 százalékkal, a társasházi közös költség 1,4 százalékkal, a lakbér 1,1 százalékkal. A háztartási energiáért 2,3 százalékkal, ezen belül a vezetékes gázért 4,6 százalékkal kellett kevesebbet fizetni. A járműüzemanyagok ára pedig 3,4 százalékkal csökkent.

A nyugdíjas fogyasztói kosárral számított un. nyugdíjas infláció 2024. júniusában 0,2 százalékkal csökkent májushoz, és 3,6 százalékkal emelkedett 2023 júniusához viszonyítva. Komoly társadalmi feszültségre adott okot, hogy 2021-től 25,6 százalékkal nőtt a nyugdíjas árindex. Figyelemre méltó, hogy a hatósági árak, nyers élelmiszerek és üzemanyagok figyelmen kívül hagyásával számított maginfláció éves összehasonlításban 4,1 százalék volt, és ez a következő hónapokban a bázishatás figyelembevételével az árindex lassú emelkedését valószínűsíti.

A félév elteltével 2024. júliusában a fogyasztói árak előző év azonos hónapjához mérve jobban, átlagosan 4,1 százalékkal emelkedtek, erőteljesebben, mint júniusban. A várható enyhén emelkedő folyamatot támasztja alá, hogy a júliusi fogyasztói áremelkedés júniushoz viszonyítva átlagosan 0,7 százalékos volt és a járműüzemanyagok újra drágultak, 3,8 százalékkal.

A gazdaság termelési szektoraiban a 2024 év első felében zajló árváltozásokra még az első öt hónap adatai adnak lehetőséget. Így májusban a hazai ipari termelők árai 0,2 százalékkal mérséklődtek az egy évvel korábbihoz képest. Az első öt hónapban 3,2 százalékkal csökkentek a termelők árai. Összességében a feldolgozóiparban 3,5 százalékkal nőttek, az energetikai szakágazatokban 14,3 százalékkal mérséklődtek egy év alatt a termelők árai. Az ipari export értékesítési árai májusban 1,7 százalékkal emelkedtek 2023 májusához viszonyítva. Az első öt hónapban 2,1 százalékkal csökkentek az ipari kivitel árai. A feldolgozóipari kiviteli

értékesítésének árai 4,5 százalékkal nőttek, míg az energetikai iparé 15,9 százalékkal mérséklődött. Az ipar belföldi értékesítési árai májusban 0,9 százalékkal csökkentek 3,9 százalékkal 2023 májusához képest. Az első öt hónapban 5,5 százalékkal mérséklődtek az értékesítési árak. A feldolgozóiparban összességében 0,8 százalékkal nőttek értékesítési árak. A mezőgazdaságban a termelés árai évkezdettől számítva 21,4 százalékkal csökkentek összevetve az egy évvel korábbival. Az ötödik hónapban a növénytermesztési és kertészeti termékek ára 24,9 százalékkal, ezen belül a gabonaféléké 37,2 százalékkal mérséklődött 2023 májusához képest. Az állati termékek felvásárlási ára 5,2 százalékkal, ezen belül évkezdettől a tojásé 13,8 százalékkal, a tehéntejé 17,1 százalékkal csökkent.

Pénzpiaci helyzetkép

A világ tőzsdéin 2024 első félévben magasabb forgalom bonyolódott az előző év első hat hónapjának forgalmához viszonyítva. Ez és a Budapesti Értéktőzsdén is megfigyelhető volt. Az azonnali piaci forgalom 23 százalékkal volt több, mint 2023 első félévében. A bővülés fontos oka Magyarországon is a magas kamatkörnyezet, amely a pénzügyi szektor bevételeire pozitív hatással volt.

A csökkenő hozamkörnyezetben is jól teljesítettek az első fél évben a magyarországi kereskedelmi bankok is. Így pl. az MBH Bank korrigált adózás előtti eredménye meghaladta a 162,6 milliárd forintot, a csoport mérlegfőösszege egy év alatt 12 százalékot emelkedett.

A 2024 első felében a korábbi évekhez képest kevésbé, de jellemzően volatilis volt a forint árfolyama. Az év elejei díjemelések is okozhatták, hogy érezhető egy ún. pénzkimenekítési folyamat. A lakosság kis része, egyes magyar cégek elviszik forintban tartott/kapott jövedelmük egy részét külföldre viszik, átváltják devizára. Jellemzően erősödik, hogy nem magyar szolgáltatón keresztül bankolnak, hajtanak végre devizaműveleteket. A lakosság erősödő euróban történő tartalékolása mellett, 2024-ben az ÁKK nem folytatta a hazai kisbefektetők számára kedvező magas hozamú lakossági devizapapírok értékesítését. Szélesedik azonban a nemzetközi kötvények elérhetősége.

Magánszemélyként a magyar lakossági állampapírpiacon, járulékos költségek nélkül, adómentesen – és a pénz-visszautalásnál tranzakciós illeték nélkül – az euró-megtakarítással 3,711 százalékos kamatot lehet elérni. Ma már korántsem érhető el olyan magas hozam az

euróban denominált lakossági állampapíroknál, mint amekkora volt az inflációkövető kötvényeknél. Az eurozóna inflációja is 2,6 százalékra csökkent.

Az első félév egyik jellemző folyamataként folytatódott a befektetési alapok és az állampapírok állományának eltérő irányú változása. A befektetési alapok állománya az első hat hónapban mintegy 1.300 milliárddal nőtt, míg az állampapír állomány 600 milliárd forinttal történő emelkedését még a bankbetétek bővülése is megelőzte. Ezzel együtt a bankok állampapír-állománya tovább csökkent, a befektetési alapok államadósság-részesedése pedig emelkedett.

A pénzügyi szektor változásai a digitalizáció rohamos terjedésével folyik. Az un. készpénzmentes gazdaság alakulása persze nem egyértelmű folyamat. Az elektronikus fizetések aránya Magyarországon az elmúlt évben 3 százalékponttal bővült, 100 fizetésből 38 már digitálisan zajlott. Sajátos helyzet hazánkban, hogy a lakossági fogyasztásban az elektronikus fizetések aránya 5 százalékponttal magasabb az uniós átlagnál, de míg a fővárosban a vásárlások 54 százaléka elektronikusan történik, addig vidéken, pl. Nógrádban vármegyében a vásárlások háromnegyede még mindig készpénzes. A visszaeső gazdasági növekedés, az egyes lakossági rétegek romló jövedelmi viszonyai, a lassuló bérnövekedés azt is okozza, hogy a fekete és szürkegazdaság jelenléte erősödik. A készpénzes fizetéssel könnyebben eltitkolhatók az adóköteles jövedelmek, és nehezülhet az a gazdaságpolitikai, szakpolitikai jegybanki cél, hogy az elektronikus fizetések 2030-ra akár 60 százalékos arányt érjenek el. Jelenleg a bolti fizetések tavalyi 5 százalékos növekedését követően mintegy kétötöd részben történnek a fizetések jellemzően kártyával, sőt a számlákat már háromnegyed részben elektronikus úton fizetik. Az online pénztárgépek használatával az elektronikus fizetések érték szerinti aránya pedig 54 százalékra emelkedett. A kártyás tranzakciók, fizetések száma több, mint 200 millióval bővült, ami az elmúlt tíz év egyik legnagyobb éves növekedése, míg az átutalások összértéke több, mint ötödével növekedett, egy év alatt összesen 2,3 milliárd elektronikus fizetési tranzakció történt.

A fizetési szokásainkat nagyban meghatározza, milyen formában kapjuk a bérünket, rendszeres jövedelmünket. Az MNB adatai alapján az elektronikus bérfizetés terén nem történt változás az elmúlt években, a felnőtt lakosoknak mintegy háromnegyede kap elektronikus úton jövedelmet, a bérből élők 13 százaléka még készpénzben jut havi béréhez.

IV. Társadalmi folyamatok

A gazdaság és társadalompolitikában különös fontossággal bír a magyarországi népmozgalom alakítása. Az elmúlt években sok ezzel kapcsolatos társadalom-családpolitika intézkedés történt. A nehezen alakítható folyamatokat jellemzik a népmozgalmi adatok alakulása.

Demográfiai jellemzők

Egy év alatt, azaz 2023. július és 2024. júniusa közötti hónapok összességében 81.166 gyermek született, 7.253-mal, vagyis 8,2 százalékkal kevesebb az előző 12 hónapban. A halálozások száma 125.452 volt, azaz 6.333-val (4,8 százalékkal kevesebben haltak meg, mint az előző 12 hónapban. Az 50.449 pár házasságkötése, 4.743-mal, azaz 8,6 százalékkal volt kevesebb a megelőző 12 havinál.

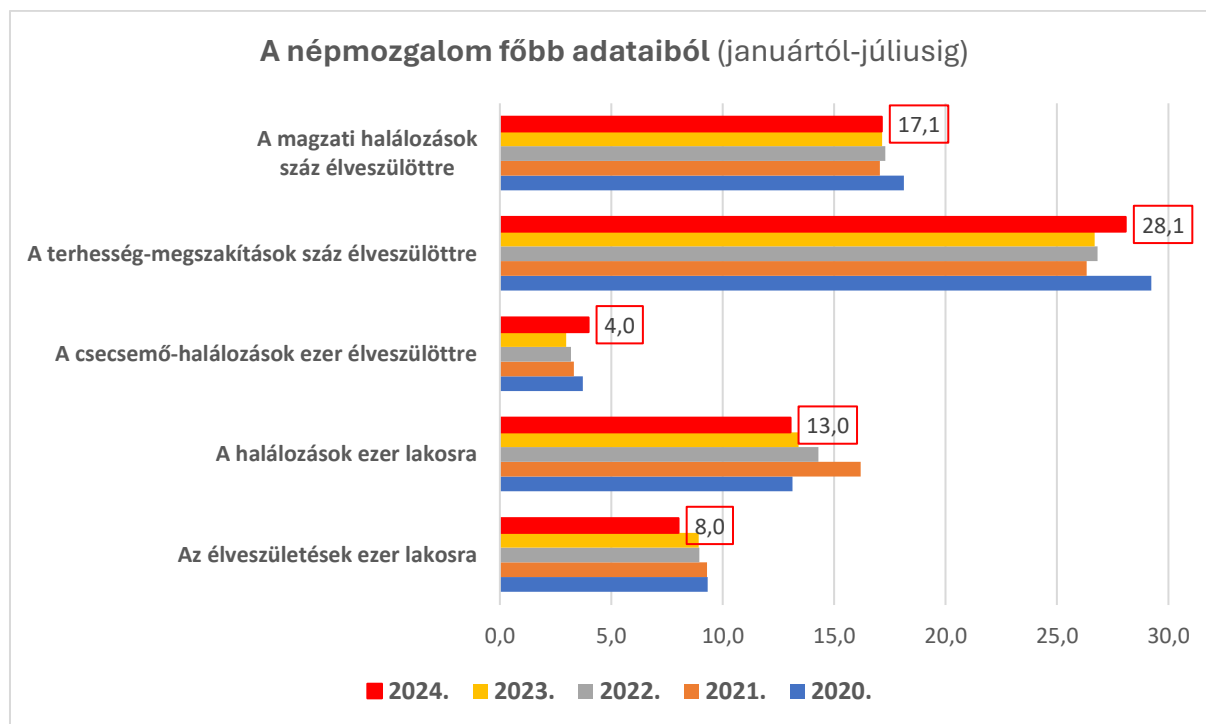
2024. első félévében 37.898 gyermek született, 9,7 százalékkal (4.059 fővel) kevesebb a 2023. első hat hónapjában. A csökkenés folyamatos volt, az első negyedévben 9,1 százalékkal, míg a másodikban 13 százalékkal csökkent az előző év azonos negyedéveihez képest. A teljes termékenység 1 nőre becsült korábbi 1,49 arányszáma 1,36-ra csökkent.

2024 első hat hónapjában az élveszületések arányszáma 0,9, a halálozásoké pedig 0,6 ezrelékponttal volt alacsonyabb, mint a megelőző év január-júniusában. Ezer lakosra 8,0 élveszületéssel és 13,1 halálozással a természetes fogyás 5,1 ezrelék, 0,3 ezrelékponttal nőtt. Sajnos ezer élveszületésre 4,0 csecsemőhalálozás jutott, ez 1,1 ezrelékpontos emelkedés.

Az összes régióban csökkent a születések száma az előző év azonos időszakához képest. A legnagyobb mértékű, az országos átlagot meghaladó csökkenés Budapesten, Nyugat-Dunántúlon és Pest régióban történt.

Hazánkban 62.190-en haltak meg, ez 4,2 százalékkal, azaz 2.724 fővel kevesebb volt, mint egy évvel korábban. 2024 januárban még 1,8 százalékkal és februárban 0,2 százalékkal többen, addig március-júniusban már 7,0 százalékkal kevesebben hunytak el, mint a megelőző év azonos időszakaiban.

A halálozások száma Észak-Alföldön kismértékben nőtt, míg a többi régióban csökkent, a legnagyobb - az országos átlagot meghaladó - mérséklődés Pest régióban, Közép-Dunántúlon, a fővárosban és Dél-Alföldön volt.

Forrás: KSH, saját szerkesztés

A születések és a halálozások egyenlegének következtében 5,8 százalékkal magasabb volt a természetes fogyás, azaz a 2023. január–júniusi 22. 957 fővel szemben 24.292 fő.

A természetes fogyás mértéke Közép-Dunántúlon, Pest régióban és Észak-Magyarországon csökkent, míg a többi régióban emelkedett. A legnagyobb, az országos átlagot meghaladó növekedést Nyugat-Dunántúlon, Budapesten és Észak-Alföldön történt.

2024 első felében 310-zel (1,5 százalékkal) több pár kötött házasságot, 21.210-en. Bár júniusban 14 százalékkal és márciusban 1,9 százalékkal kevesebben, de január–februárban 27 százalékkal, április–májusban 3,2 százalékkal többen járultak az anyakönyvvezető elé, mint 2023 azonos hónapjaiban. Ezzel a 4,5 ezrelékkal a házasságkötési arányszám lényegében alig változott, 0,1 ezrelékponttal nagyobb, mint egy éve. A házasságkötések száma a főváros kivételével az összes régióban nőtt. A növekedés mértéke Pest régióban és Nyugat-Dunántúlon alacsonyabb volt az országos átlagnál, de a többi régióban magasabb.

2024 júniusában az egy évvel korábbihoz viszonyítva 6.040 gyermek jött világra, és 8.863 fő halt meg, A születések száma 17 százalékkal, a halálozásoké 5,9 százalékkal nőtt. Májushoz, az előző hónaphoz képest 8.863 fő vesztette életét, 5,9 százalékkal, 560 fővel kevesebb. Ezzel megnőtt a természetes fogyás, a 2023. júniusi 2.166-tal szemben 2.823 fő volt. 4.946 pár kötött házasságot, ez 14 százalékkal, 789-cel kevesebb a 2023. júniusinál.

A családpolitikában nagy fontosságú a kisgyermek napközbeni ellátásának biztosítása, ami egyúttal a nőknek a munkaerőpiacra történő visszatérését is segíti. A bölcsődébe íratott gyermekek 3 év alatti népességhez viszonyított aránya 2017-től folyamatosan emelkedett, 2023-ra a 3 éven aluliak 20 százaléka járt bölcsődébe.¹¹ 2023-ban 55.748 kisgyermek – ez a létszám az előző évinél mintegy 10 százalékkal több - napközbeni ellátását 5.473 bölcsődei csoportban végezték a 4 bölcsődetípusban; azaz 1.016 hagyományos bölcsődében, 398 minibölcsődében, 1.171 családi bölcsődében és 26 munkahelyi bölcsődében biztosította. Az összes bölcsődés gyermek közül 1.233 sajátos nevelési igényű volt.

A férőhelyek száma a korábbi évekhez hasonlóan 2023-ban is bővült, egy év alatt 8,8 százalékkal több, 60.262-re. a hagyományos bölcsődékben létesítették az új férőhelyek mintegy kétharmadát, de a legdinamikusabb bővülés a kis súlyt képviselő munkahelyi bölcsődéknél találjuk.

A korábbi évekhez hasonlóan a hagyományos bölcsődék és a minibölcsődék fenntartói jellemzően az önkormányzatok és az önkormányzati társulások. A családi bölcsődék fenntartói pedig a civil szektor és a nonprofit gazdasági szervezetek túlnyomó többségben.

Egészségügy

Az elmúlt évben végzett felmérés szerint a magyar lakosság kétharmada (65 százalék) általában elégedett volt az egészségi állapotával. A férfiak 7,3 százalékponttal nagyobb arányban vélekednek így, mint a nők¹². 2021-ig a lakosság egyre inkább javulónak érzelte az egészségi állapotát, azonban 2022-re a 65 évesek és idősebbek vélekedése 4,6 százalékponttal romlott.

---

¹¹ <https://www.ksh.hu/s/helyzetkep-2023/#/kiadvany/kisgyermekek-napkozbeni-ellatasa/a-napkozbeni-gyermekefelugyelet-fobb-adatai>

¹² <https://www.ksh.hu/s/helyzetkep-2023/#/kiadvany/egeszsegugy/a-leggyakoribb-betegsegek-betegsegcsoportok-alakulasa-a-felnottek-koreben>

2023-tól ismét minden korcsoportban életminőségük pozitív irányú változását jelezték, leginkább a 45–64 évesek, mintegy 4,5 százalékpontos javulás mutatva.

Pozitívan befolyásolja a szubjektív egészségi állapotot a magasabb iskolai végzettség, elsősorban a nőknél. A férfiaknál az alapfokú, felsőfokúak végzettségűeknél esetében 62-79 százalék között mozgott az egészségükkel elégedettek aránya, a nőknél a szélső értékek között jelentősebb különbség volt (44 - 78 százalék).

2023-ban a 16 éves és annál idősebb lakosság 46 százaléka (ezen belül a nők 50, a férfiak 41 százaléka) számolt be krónikus betegségről, hosszan tartó egészségi problémáról. A nők közül majdnem minden korcsoportban többen küzdöttek egészségi problémával, egyedül csak a 35–44 évesek között volt magasabb a beteg férfiak aránya (mindössze 0,2 százalékponttal).

2023-ban hazánk felnőtt, 16 évnél idősebb lakosságának 6,1 százaléka súlyosan korlátozottan érezte magát, a férfiak 5,3 százaléka és a nők 6,8 százaléka. A nők e tekintetben is kedvezőtlenebbnek vallották magukat. Az alacsonyabb iskolai végzettségűek gyakrabban számoltak be súlyos korlátozottságról (férfiak 10, százaléka, nők 15 százaléka), míg a felsőfokú képzettségűeknél ez az arány nem érte el a 4 százalékot.

A 19 éves és idősebbek körében továbbra is a magasvérnyomás-betegség és a gerincbántalmak a leggyakoribb krónikus betegségek. Az előbbi a lakosság mintegy négytizedét érintette. A gerinc betegségeknél tízezer főre közel háromezer megbetegedés jutott. Ezeket a magas koleszterinszinthez kapcsolható egészségproblémák, a cukorbetegség és a szívkoszorúér-betegségek követik. Ezeknek a krónikus állapotoknak a száma 2023-ban tízezer főre vetítve 1.400 és 1.800 fő között volt. A kiemelt betegségcsoportok alapján az Alföldön élőknek a legrosszabb az egészségi állapotuk, de a Dél-Dunántúl is a kedvezőtlen helyzetű területek közé tartozik, itt a magas vérnyomással kapcsolatos panaszok magasabbak az átlagos szintnél.

2021 és 2023 között a gyermek- és fiatalkorúak (0–18 évesek) betegségeinek gyakorisága túlnyomóan növekvő tendenciát mutatott. Általában a fiúkat jellemezte több regisztrált betegség, ez az érték összességben 6 százalékponttal magasabb a lányokénál. A felszívódási zavarok, az ízületi gyulladások és a vashiányos anémia betegségei esetében pedig jelentősebb a lányok relatív érintettsége. A fiúkat sújtja viszont nagyobb mértékben a mentális és viselkedészavarok, az asztma, valamint a magas vérnyomás.

A házi orvosok morbiditási jelentései alapján a gyermekek egészségi állapota a felnőttekéhez hasonlóan az Alföldön és a Dél-Dunántúlon a legkedvezőtlenebb.

Az egészségügyi ellátás főbb adatai											
Év	Egészségügyi kiadások a GDP %-ában	Dolgozó orvos összesen	Dolgozó orvos tízezer lakosra	Házi orvos és házi gyermekorvos összesen	Házi orvos és házi gyermekorvos tízezer lakosra	Egy házi orvosra és házi gyermekorvosra jutó lakos	Működő kórházi ágy összesen	Működő kórházi ágy tízezer lakosra	Közforgalmú gyógyszerár	Egy közforgalmú gyógyszerárra jutó lakos	Gyógyszerész
2019.	6,3	41 282	42,3	6 013	6,2	1 625	67 806	69,4	2 276	4 293	6 134
2020.	7,3	37 188	38,2	5 895	6,1	1 651	67 529	69,4	2 287	4 255	6 218
2021.	7,4	38 920	40,2	5 807	6,0	1 669	66 655	68,8	2 277	4 264	6 238
2022.	6,7	40 671	42,4	5 748	6,0	1 670	65 541	67,7	2 277	4 236	6 349
2023.	..	42 065	43,9	5 604	5,8	1 710	63 470	66,2	2 260	4 244	6 362

Forrás: KSH, saját szerkesztés

Az elmúlt négy évben az összes szakmát tekintve a legnagyobb mértékben az orvosok fizetése emelkedett Magyarországon, bruttó átlagkeresetük több mint kétszeresére nőtt 2019-hez képest. A foglalkoztatottak számának emelkedésében is tükröződik a kormányzati bérfejlesztés hatása, a tízezer lakosra jutó orvosok száma 2023-ban 42-ről 44-re növekedett. Az orvosellátottság a legkedvezőbb Pest, Baranya, Hajdú-Bihar és Csongrád-Csanád vármegyében, a legkedvezőtlenebb pedig - tízezer lakosra 21 orvos - Nógrád vármegyében.

A dolgozó orvosok száma 2022-ben 4 százalékkal, 2023-ban további 3 százalékkal emelkedett számuk 2023-ban 42.065 orvos szerepelt a nyilvántartásban. Minden korcsoportban magasabb a nők száma, összességében a dolgozó orvosok 58 százaléka nő. Az elmúlt két évben a legnagyobb mértékben a 70 éves és idősebb orvosok aránya növekedett, a 40–44 és 50–54 éves orvosok létszáma mérsékelten csökkent. 2023-ban az összes dolgozó orvos több mint ötöde még nem szerezte meg a szakvizsgáját, így általános orvostani szakképesítéssel rendelkezik. A 2023-as adatok alapján a dolgozó házi orvosok és a házi gyermekorvosok száma tovább csökkent a megelőző évihez képest. Összesen 5.601 házi orvos praktizált 2023-ban Magyarországon, így tízezer lakosra átlagosan 5,8 házi orvos, illetve házi gyermekorvos jutott, míg 2022-ben ez az érték 6,0 volt. A tízezer főre jutó praktizáló orvosok száma 4,8 és 7,0 tízezrelék között mozgott, Pest vármegyében volt a legalacsonyabb, Baranyában a legmagasabb.

Egy háziorvos vagy házi gyermekorvos 2023-ban átlagosan 12. 679 esetet látott el, ami az egy évvel korábbi értéket 0,3 százalékkal haladta meg. 2022-vel megegyezően a hivatalos munkanapokkal számolva, egy alapellátásban dolgozó orvos naponta 50 beteget kezelt. Az egy háziorvosra jutó betegforgalom átlagosan 13–16 ezer főt tett ki, kivéve Budapestet, ahol alig érte el a 9 ezret. 2022-ben az orvos-beteg konzultációk közel ötödét a személyes találkozás nélküli telemedicinális ellátás tette ki, azonban 2023-ra az ilyen formában ellátott esetek száma 2 százalékponttal csökkent.

2023 elejéhez képest ötven százalékkal nőtt a tartósan ellátatlan háziorvosi praxisok száma. A korábban kedvezőbb helyzetű központi régióban is romlott a helyzet, a főváros 2024-ben már a második az üres praxisok számát tekintve. Kérdése, hogy a tervezett változtatások - az államosítás, a centralizálás, a szolgálatok elvétele az önkormányzatoktól, a háziorvosok praxisjogának átalakítása – hozhatnak-e kedvező változásokat.

Magyarországon az 5.359 védőnői állásból 2023-ban 5.020 pozíciót töltöttek be, azaz 2022-vel megegyezően tízezer lakosra átlag 5,2 védőnő jut. A védőnők lakosságarányos száma 4,5 és 6,5 tízezrelék között van.

Az egészségügyi dolgozók bérfejlesztése 2023-ban is folytatódott, a megelőző évhez képest összességében átlagosan 10 százalékkal magasabb lett a bérük. A gyógyszerészek bérfejlesztése volt a legmagasabb, 14 százalékos. 2023-ban a szakorvosok havi bruttó átlagkeresete megközelítette a 2,2 millió forintot, a gyógyszerértári és gyógyszer-ellátási asszisztenseké volt a legalacsonyabb, 482 ezer forint.

Az Országos Mentőszolgálat (OMSZ) dolgozói megnövekedett feladataik során - az ország egész területén a mentés, a mentővel szállítás, a szülés sürgősségi ellátása és a mozgóőrség biztosítása - 2023-ban 1.227.050 esetben látták el a sérülteket, betegeket. 3,3 százalékkal nőtt a mentőszolgálatra háruló kiszállások száma. Megjegyzendő, hogy volt országos szinten 89 ezer olyan riasztásuk is, amikor nem találtak beteget a helyszínen.

Lakossági jövedelmek változásai

A lakossági fogyasztási kiadása – bár a jövedelmi és a vagyoni egyenlőtlenségeket nem méri, és nem jelzi a „gazdagodást” sem – az egy főre jutó GDP-vel szemben mégis hasznos mutatója

a jólét változásának. Hazánkban a 2004-es EU csatlakozást követően stabilan emelkedett a fogyasztás euróban mért szintje, amit a 2008-as globális pénzügyi válság megakasztott. A 2010-2015 között az eurózóna válsága miatt is stagnált a fogyasztás, majd ezt gyors emelkedés követte 2020-ig. 2022-ben a magyar lakossági fogyasztás az Európai Unió átlag 47 százaléka volt, 2023-ban ez a mutató kissé csökkent.

A 2024. év gazdasági növekedése főleg a fogyasztás növekedésére alapozódott. A kiskereskedelmi forgalom a pandémia hatására 2020-ban visszaesett, majd a következő évben szerényen emelkedett. 2022 első felében a forgalom alakulásában érzékelhető volt a lakosságot érintő jelentős pénzkiáramlás hatása, de az év második felétől és 2023 folyamán is mindvégig folyamatosan csökkent a kiskereskedelmi eladások volumene.

2024. január–júniusban a kiskereskedelmi forgalom volumene 2,7 százalékkal haladta meg az előző év azonos időszakit. Az élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelemben a forgalom volumene 3,2 százalékkal nőtt. Az élelmiszer-kiskereskedelem 75 százalékát adó élelmiszer jellegű vegyes üzletek értékesítési volumene 4,1 százalékkal, az élelmiszer-, ital-, dohányáru-szaküzleteké 0,4 százalékkal magasabb. A nem élelmiszer-kiskereskedelem forgalmának volumene összességében 3,6 százalékkal bővült. Csökkent az eladások volumene, a könyv-, számítástechnika-, egyéb iparcikk-üzletekben 3,5 százalékkal, az iparcikk jellegű vegyes üzletekben 4,7 százalékkal, a használtcikk-üzletekben 5,2 százalékkal. Nőtt a gyógyszer-, gyógyászatitermék-, illatszerüzletekben 7,3, a bútor-, műszakicikk-üzletekben 2,9, a textil-, ruházati és lábbeliüzletekben 1,4 százalékkal a forgalom.

Fontos folyamat, hogy a kiskereskedelmi forgalomból 7,9 százalékkal részesedő csomagküldő és internetes kiskereskedelemben az árucikkek körére kiterjedő volumen 14 százalékkal bővült. Azonban az üzemanyagtöltő állomások forgalmának volumene csak 0,5 százalékkal emelkedett. A kiskereskedelmi adatokba nem tartozó gépjármű- és járműalkatrész-üzletek eladásai 18 százalékkal nőttek.

2024. júniusban az országos kiskereskedelem forgalma folyó áron 1.611 milliárd forintot volt. Ennek a forgalomnak a 49 százaléka az élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes üzletekben, 35 százaléka a nem élelmiszer-kiskereskedelemben, 16 százaléka az üzemanyagtöltő állomások üzemanyag-forgalmában bonyolódott. Az egy évvel azelőttihez képest a kiskereskedelem forgalmának volumene a nyers adat szerint 1,7 százalékkal, naptárhatástól megtisztítva 2,6

százalékkal bővült. Az élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes üzletekben 3,2 százalékkal, a nem élelmiszer-kiskereskedelemben 3,6 százalékkal, az üzemanyag-kiskereskedelemben 0,5 százalékkal nőtt. Májushoz képest a kiskereskedelmi forgalom volumene 0,1 százalékkal mérséklődött.

Átfogó, a lakosság jövedelmének és fogyasztásának egészére kiterjedő statisztikai felmérés 2026-ban lesz. A 2022-es vizsgálat alapján továbbra hazánkban a háztartások jövedelemszerkezetét tekintve az összes jövedelem háromnegyede munkavégzésből származott, míg ez 2015-ben csak 69,0 százalék volt. A társadalmi jövedelmek részesedése ezzel párhuzamosan csökkent, 2022-ben 22,6 százalék volt, a korábbi 2015-ös 29,0 százalékkal szemben. Az egyéb jövedelmek hányada pedig csak kis mértékben bővült, 2,4 százalékra¹³.

Az egy főre jutó éves bruttó munkajövedelem - 17,6 százalék-os növekedéssel - 2 millió 313 ezer forintba nőtt 2022-re. Ennek 88 százaléka munkaviszonyból származott, egy főre 2 millió 43 ezer forint jutott, ami 16,5 százalékkal magasabb az előző évinél. Az összes társadalmi jövedelem 15 százalék-os növekedéssel 698 ezer forint volt. Ennek 80 százalékát az öregségi ellátások teszik ki, éves átlagos növekedése 16,5 százalék-os, így egy főre éves szinten 557 ezer forintot tett ki. A gyermekekkel kapcsolatos ellátások egy főre jutó éves összege 7,4 százalékkal nőtt, 102 ezer forint volt. Az egyéb jövedelem összege 73 ezer forintot tett ki, a másfélszeres növekedést az ingatlankiadásból, befektetésekből származó jövedelmek, a háztartások egymás közötti transzferjei, valamint 2022-ben az szja-visszatérítésből származó bevételek bővülése eredményezte.

2024 közepén az MNB szerint 105 ezer milliárd forint a magyar háztartások pénzügyi vagyona¹⁴, azaz az ingatlanok nélkül a lakosság többi vagyonelemének az összeg, így a készpénz, a részvény, az állampapír, a vállalkozói részesedések stb. Ez a háztartásonként 26,3 millió forintnyi pénzügyi vagyon eloszlása nyilvánvalóan egyenlőtlen. A pénzügyi vagyon kétharmada a felső tíz százalék tulajdona. kezében van. 2024 második negyedévében 2.723 milliárd forint került valamilyen pénzügyi eszközbe, így az első félévben összesen 4.440 milliárd forintot - háztartásonként 1,1 millió forintot - takarított meg a magyar lakosság. Emelett

---

¹³ <https://ksh.hu/s/helyzetkep-2022/#/kiadvany/a-haztartasok-eletszinvonala/az-egy-fore-juto-eves-brutto-jovedelmek-a-jovedelmek-forrasa-szerint>

¹⁴ MNB jelentése az államháztartás és a háztartások pénzügyi számláiról

azonban a félév végére 15.333 milliárd forintnyi tartozást halmozott fel a lakosság, több mint ötmillió magánszemély 6,9 millió hitelszerződésével. A megtakarítások a második negyedévben is gyorsabban nőttek, mint a hitelek, a háztartások nettó pénzügyi vagyona így június végén 90 ezer milliárd forint volt.

A háztartások pénzügyi vagyonán belül a konkrét megtakarításokat a készpénz, a folyószámlabetét, a nyugdíjtartalék, a részvények és hasonlókat jelentik. A második negyedévben 457 milliárd forint folyószámlabetét, 440 milliárd állampapír, 431 milliárd befektetési jegy volt a lakosság tulajdonában.

13 ezer milliárd forintos állampapír állomány mellett 12 ezer milliárd a befektetési jegyek állománya, amely egy év alatt 37 százalékkal növekedett. Ez a korábbiaknál kockázatosabb befektetési nyitottságot is jelent, vagyis a lakosság pénzügyileg egyre óvatosabb, a fogyasztás helyett, vagy talán mellett inkább takarékoskodnak

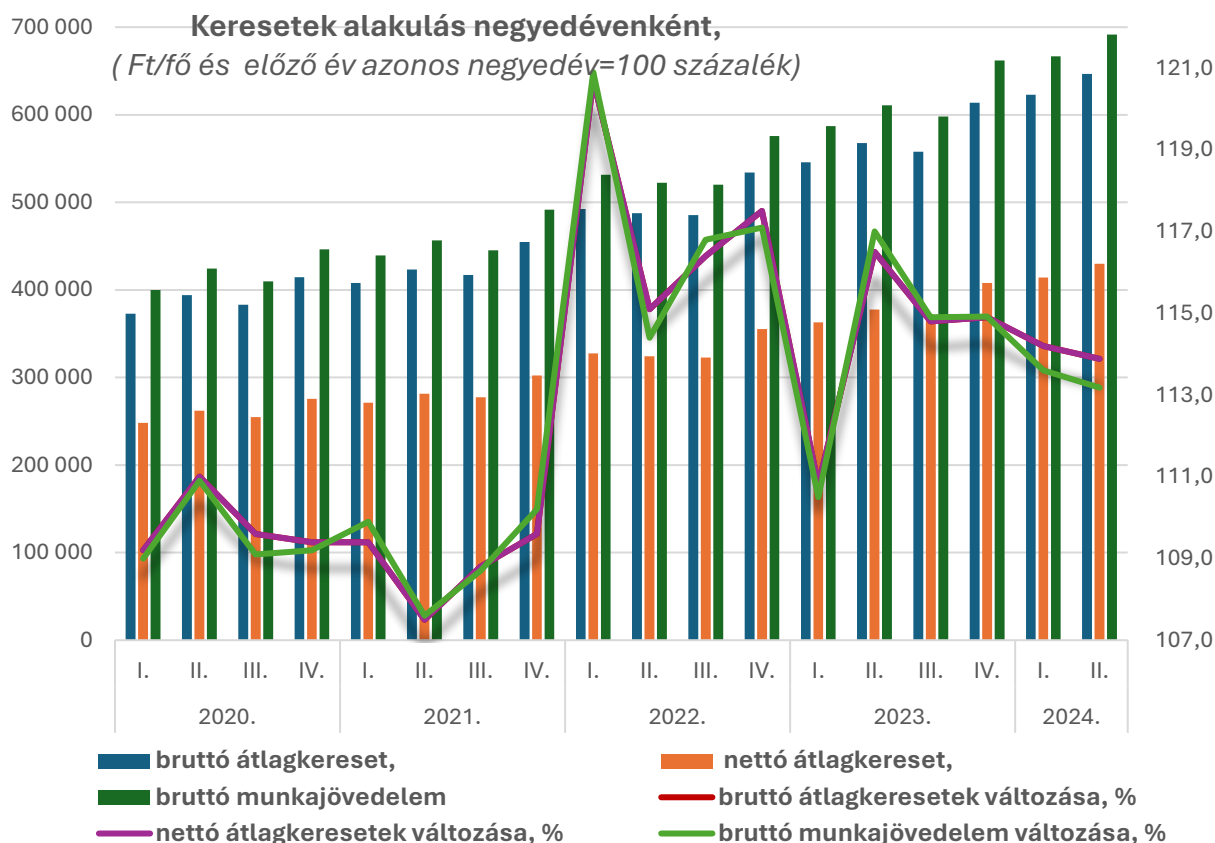
Munkaerőpiaci jellemzők és minimálbér alakulása

2024-ben folytatódnak az elmúlt évek munkaerőpiaci folyamatai. Az év közepén, a hatodik hónap végén 222.800 munkanélkülit tartottak nyilván és ezek 10,3 százaléka 25 éven aluli volt. A fiatalok 48 százaléka még első munkahelyét kereste. A korábbi évek jellemzői csak lassan változnak;

- szakképzettsége a munkanélküliek 29,6 százalékának nincs,
- az álláskereső 40 százaléka legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a középfokú végzettségűek – az álláskereső 51,8 százaléka – körében 50,2 százalék végzett szakiskolát vagy szakmunkásképzőt, 25,5 százalék szakközépiskolát, szakgimnáziumot, 5 százalék technikumot, míg 19,3 százalék gimnáziumot,
- a felsőfokú végzettségűek 8,2 százalékot képviselnek a munkanélküliek között,
- az álláskereső közel egyharmada 55 éven felüli, az elhelyezkedés szempontjából kiszolgáltatott korcsoportba tartoznak.

Nehéz helyzetben van a munkanélküliek valamivel több mint egyharmada, jogosult álláskeresői támogatásra, amelynek egyhavi összege legfeljebb a minimálbérével egyenlő, és mindössze 90 napon keresztül jár. További ún. szociális támogatásban, azaz legfeljebb a

minimálbérrel azonos összegű, mérlegelésen alapuló keresetpótló juttatásban, illetve a nyugdíj előtti, a minimálbér 40 százalékaival azonos álláskeresői segélyben az álláskeresők alig több mint egynegyede részesül. A nyilvántartott munkanélküliek több mint négytizede viszont teljesen ellátatlanul marad, hiszen az újra-elhelyezkedésig szükséges átlagos időtartam általában háromszorosan meghaladja a 3 hónapig folyósított „munkanélküli ellátást”.

Forrás: KSH, saját szerkesztés

2024. júniusában a bruttó átlagkereset 642.000 forint volt, 13,3 százalékkal több az egy évvel korábnál. A kedvezmények figyelembevételével számolt nettó átlagkereset 442.000 forint volt. A bruttó átlagkereset 13,3 százalékkal, a nettó átlagkereset 13,1 százalékkal, a reálkereset pedig 9,3 százalékkal nőtt az egy évvel korábbihoz képest. A bruttó kereset mediánértéke 518.800, a nettó kereset mediánértéke 359.200 forint volt, amely értékek 15,3 százalékkal, illetve 15,1 százalékkal meghaladták az előző évit.

A rendszeres (prémium, jutalom, egyhavi külön juttatás nélküli) bruttó átlagkereset összege 598.200 forint, ami 13,9 százalékkal több, mint az előző év azonos időszakában. A rendszeres

bruttó átlagkereset a vállalkozásoknál 595.000, a költségvetésben 597.800, a nonprofit szektorban 631.300 forintot ért el, 12,0 százalékkal, 18,8 százalékkal, illetve 18,7 százalékkal emelkedett 2023 júniusához viszonyítva.

A nettó átlagkereset a kedvezményeket figyelembe véve 442.000 forintot ért el, 13,1 százalékkal magasabb volt, mint 2023. júniusban. A reálkereset 9,3 százalékkal nőtt az infláció előző év azonos időszakához mért 3,7 százalékos értéke mellett.

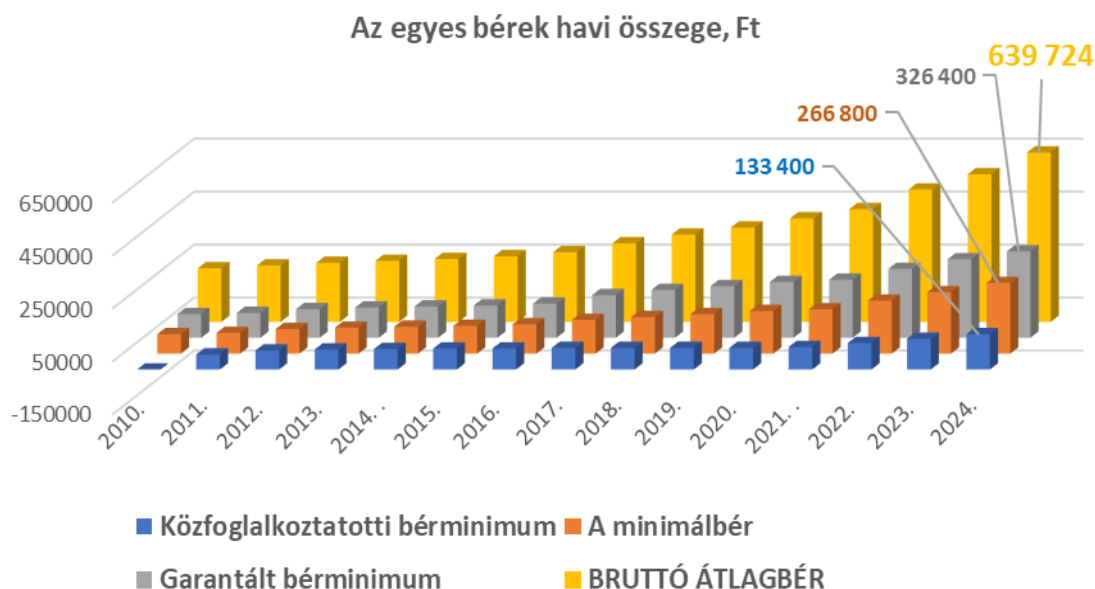
A következő években feltehetően fokozódni fog a munkaerőhiány, a feszes munkapiacra pedig a dolgozók alkupozíciója erősödhet, szinte minden területen nagyobb bérköveteléssel állnak elő. A kormány elképzelése szerint, hogy legkésőbb 2027-ig az átlagbér 50 százalék-ára emelkedjen a minimálbér, több szempontból is kérdéses. Az elmúlt 3 évtizedben maximum az átlagbér 40 százalékát érte el a minimálbér, de csak azokban az években volt átmenetileg 1-2 százalék-pontos megugrást, amikor a minimálbért kifejezetten nagymértékben, 10 százalék felett emelték. Bár folyamatosan nőtt a minimálbér az elmúlt tíz évben, de a legkisebb bér arányaiban mégsem közelített az átlagbérhez, sőt a munkaerőhiány fokozódásának időszakában csökkent is.

Ahhoz, hogy ne csak átmeneti ugrások legyenek a minimálbér arányának közelítésében, több éves egyezség kellene a munkavállalók és a munkaadók között, amellyel lehetővé válna a minimálbér gyors, radikális emelése. A minimálbérnek a néhány év alatt - legkésőbb 2027-ig - elérendő 10 százalék-pontos változása az átlagbér 50 százalékához, minden egyes évben nagyon jelentős mértékű emelés tenne szükségessé.

Feltételezve az elmúlt tíz évben megvalósult átlagbér növekedés éves ütemét, akkor 2027-re bruttó 860.000 ezer forint feletti átlag érhető el. Ennek 50 százaléka lenne a 430.000 forintos minimálbért, a jelenlegi 266.800 forinttal szemben. A következő három évben tehát évi 17-18 százalékkal kellene emelni a minimálbért, miközben az átlag nem nőhetne 10 százaléknál nagyobb mértékben.

Veszélye lehet a minimálbér jelentős növekedésének több szempontból is. Nélkülözhetetlen az, hogy a többi bérkategóriában is érdemi korrekciók történjenek elkerülve a komoly nehézségeket okozó bértorlódást. Vagyis a kormányzat a minimálbér és az átlagbér közötti különbség csökkentésnek céljából nagyot emel a legkisebb béreken, de a különbség mégsem csökken a

vártak megfelelően. Érdemi emeléseket kell ugyanis végrehajtani a mediánbér körül keresőknél, de az átlagbéren dolgozók szintje körül is. Itt is igény lesz nagyobb mértékű emelésre, hiszen figyelembe kell venni a reálbérnek, vagyis a keresetek vásárlóerejének a növekedését.

Forrás: KSH, saját szerkesztés

Feltehetően a minimálbérnek az átlagbérhez történő felzárkóztatása jelentősen, csak egy komoly mértékű (cca. 50 százalékos) növeléssel érhető el. Egy 10 százalék körüli emelés sem lenne elég a felzárkózáshoz, pedig ennek is komoly gazdasági kockázatait valószínűsítik az érdekképviselők. A tartósan megmaradó eredményhez pedig az azt következő években is az országos átlagbérhez igazodó emelés kell.

A legkisebb bérek gyors központi emelésének ráadásul komoly kockázatai lehetnek. Sok kisvállalat nem tudná a hirtelen megugró bérköltségeket kigazdálkodni, ezért egyes vállalatok csődbe mennének. Ez még akkor is káros lehet, ha a kevésbé hatékony cégek megszűnésével akár jobb lenne a nemzetgazdasági termelékenység.

A másik, súlyosabb kockázat az infláció megugrása. A gyors béremelést a vállalatok minden bizonnyal azonnal érvényesítik a fogyasztói árakban, és a növekvő fogyasztói árak újabb bérkövetelésekhez vezetnek. A feszes munkaerőpiac erősíteni fogja az inflációs trendet, miközben a beruházások visszafogása rontani a gazdasági kilátásokat. Több éven keresztül

folyó magas a minimálbér emelés kialakíthat egy ún. ár-bérszpirált, részben éppen a legkisebb bérek termelékenységétől elszakított emelése miatt. És kezdődik a spirál, azaz a magas infláció következtében a minimálbér, és ezzel együtt az átlagbér emelkedése is gyorsul, végső soron pedig sem a minimálbéren, sem az átlagbér körül foglalkoztatott nem jár jobban.

Feltételezve a kellő akaratot és erőt a gazdálkodó szervezetekben is ahhoz, hogy a minimálbér és a garantált bérminimum növelése eltérő mértékű és megfelelő ütemű legyen és a minimálbér és bérminimum összeérjen néhány év alatt, és így a minimálbér érje el az átlagbér 50 százalékát, a bérminimum 30 százalék körüli és a minimálbér 60 százalékkal körüli emelését kell végrehajtani 3 év alatt. Megfontolandó azonban, hogy milyen következménnyel jár majd, hogy 2027-re eltűnik a képzetlen és a szakképzett dolgozók minimális bére közötti különbség.

Férfi-női keresetek

Magyarországon az ezer férfira jutó nők száma 1.076 fő és a születéskor várható élettartam szerint 6 és fél évvel tovább élnek a nők. A foglalkoztatottsági ráta ezzel szemben 8,4 százalékponttal magasabb a férfiaknál és többet is keresnek, hiszen a teljes munkaidőben foglalkoztatottak bruttó átlagkereset közötti rés 15,3 százalék a javukra¹⁵.

A nemek közötti bérkülönbség az elmúlt évtizedben gyakorlatilag változatlan maradt, hiszen az Unióban jelenleg a nők átlagosan még mindig 13 százalékkal keresnek kevesebbet, mint férfi munkatársaik. Egyetértés van abban, hogy bár ehhez az érezhető különbséghez számos tényező járul hozzá, még mindig a bérdiszkrimináció képezi az egyik fő akadályát a nemek közötti béregyenlőség elérésének.

Egyértelmű, hogy az egyenlőtlen bérek miatt a nők jobban ki vannak téve a szegénység kockázatának, és az is lényeges, hogy ez a különbség hozzájárul a nyugdíjak terén a nemek között az Unióban fennálló 30 százalékos egyenlőtlenséghez is.

A nők és férfiak közötti egyenlőtlenség a fizetésekben egyértelműen megmutatkozik. Európában a nők óránként átlagban 12,7 százalékkal keresnek kevesebbet, mint a férfiak. Okai

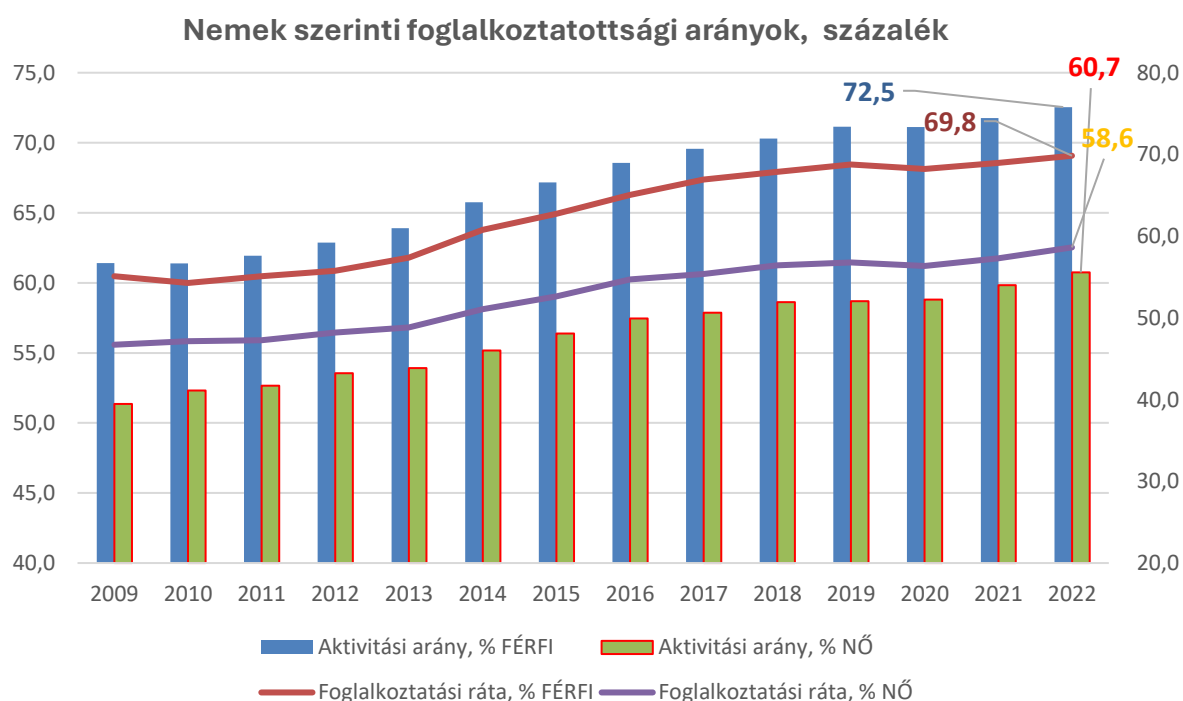
---

¹⁵ <https://www.ksh.hu/ferfiak-es-nok?lang=hu>

főleg a foglalkoztatás, az iskolai végzettség és a munkatapasztalat különbségeivel függenek össze.

Az eddigi vizsgálatok alapján egyértelmű, hogy a diszkrimináció lehet a nemek közötti bérszakadék legjelentősebb tényezője¹⁶. A nemek közötti bérszakadék kétötödét (39 százalék) a nemi diszkrimináció okozza, főleg az idegen identitású foglalkoztatottak esetében a nemi megkülönböztetés közvetlen megkülönböztetésre és tudattalan elfogultságra utal.

Az eltelt tíz év távlatában jelentősen nőtt a foglalkoztatás, de érzékelhető változás nem ment végbe a nemek közötti foglalkoztatottsági arányokban. 61 százalékról 72 százalékra nőtt a férfiak aktivitási aránya, de a nőké hasonló módon bővült és így a különbség változatlan. Ezt a fejlődési folyamatot látjuk a foglalkoztatási és munkanélküliségi ráták esetében is.

Forrás: KSH adatbázis, saját szerkesztés

¹⁶ A nemek közötti bérszakadék: a megkülönböztetés járul hozzá leginkább az egyenlőtlenséghez
<https://www.theguardian.com/world/2019/aug/22/gender-pay-gap-discrimination-found-to-be-most-significant-contributor-to-inequality>

A nemek közötti bérszakadék a nők és férfiak átlagos bruttó órabére közötti különbség. A jövedelemadó és a társadalombiztosítási járulékok levonása előtti, a munkavállalót megillető bruttó fizetés alapján számítják ki. A számítások során csak a tíz vagy több alkalmazottat foglalkoztató vállalkozásokat veszik figyelembe

A nők munkaerőpiaci részvételét vizsgálva a magyarországi szakpolitikai döntések közül az elmúlt 25 év talán legfontosabb változása a kisgyermekes szülők foglalkoztatottságával összefüggésben, hogy 1990-ben a gyés mellett már lehetett részmunkaidőben is dolgozni, de jelenleg már mind a gyés, mind a gyed esetében a szülést követő 6 hónap után vissza lehet menni a munkába, és a gyerekneveléssel kapcsolatos ellátásokat már mindkét szülő, illetve a gyés esetében a nagyszülő is igénybe veheti¹⁷.

Az az alapelv, miszerint egyenlő munkáért egyenlő bér járna, az 1989-es alkotmány még nevesítette. A 2012-ben elfogadott alaptörvényből ez a tétel kikerült.

Az utóbbi két évtizedben az alacsony iskolai végzettségű férfiak és nők közötti bérszakadék csökkent, de a diplomás munkavállalók körében a fizetések a férfiak körében jobban nőtt. További sajátosság, hogy egyes területeken magasabb a férfiak aránya, így nagyon kevés a nő a természettudományos és mérnöki területeken. Ehhez kapcsolódóan érdekes az a sajátosság is: minél magasabb egy munkánál a fizetés szintje, annál nagyobb a bérszakadék a férfiak és a nők között¹⁸. Megjegyzendő, hogy 100 munkavállaló nő közül mindössze hat fő dolgozik a legjobban fizetett pozíciókban, a férfiaknál ez az arány 13 százalékos.

Néhány éve a bérkülönbség csökkenésének folyamata azonban megállt, a férfiak bére gyorsabban növekszik évről évre, mint a nőké. A férfiak és a nők közötti, 2010-es évekre jellemző 16 százalékos bérkülönbség pár éve nő, és mostanra elérheti a 20 százalékot.

2022-ben a nők mintegy harmada (30 százalék) dolgozott részmunkaidőben, szemben a férfiak 8 százalékkal. Azonban a fizetetlen és a fizetett munkát is figyelembe véve, a nők több órát dolgoznak hetente, mint a férfiak. a családi kötelezettségek hatnak a karrierre több nő dolgozik az alacsony fizetésű ágazatokban, kevesebben vannak és alacsonyabb fizetésűek a női vezetők.

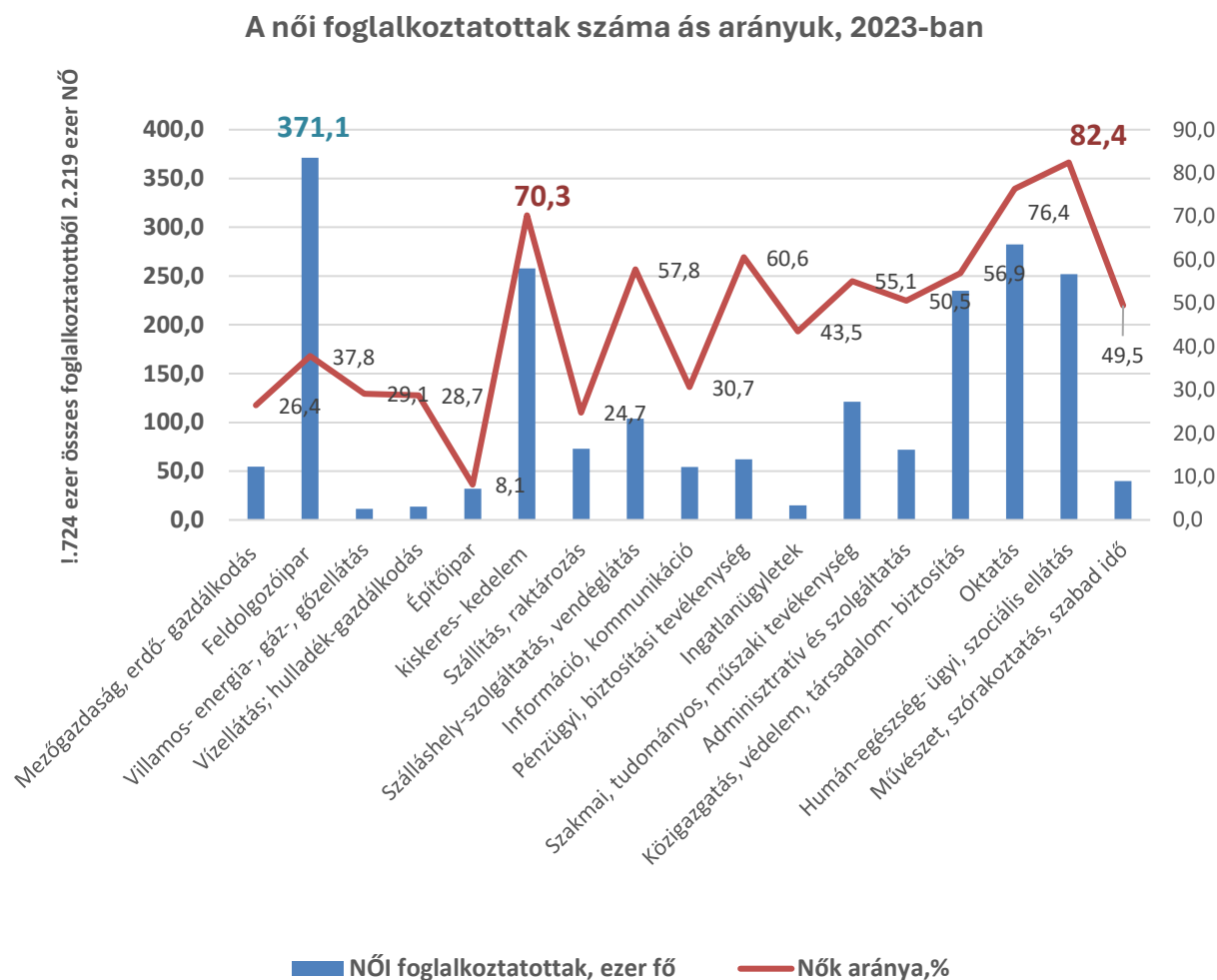
2020-ban a vezetői posztok egyharmadát töltötték be női alkalmazottak az egész EU-ban. Az anyagi elismerésüket tekintve pedig az egyes foglalkozások közötti különbségekben a női

---

¹⁷ Nők és férfiak helyzete – nemzetközi összehasonlításban Simonovits Bori–Szeitl Blanka
https://www.tarki.hu/sites/default/files/trip2018/166-183_simonovits_szeitl_Nok_ferfiak_helyzete.pdf

¹⁸ Forrás: Adamecz-Völgyi Anna: Van-e üvegplafon Magyarországon?

vezetők nagy hátrányban vannak, és átlagosan 23 százalékkal kevesebbet keresnek óránként, mint a férfi vezetők, emellett.¹⁹

Forrás: KSH adatbázis, saját szerkesztés

Érdekes a nemek munkaidő ráfordításának eltérései a munkaerő piaci státusuk alapján. Igen sokatmondó az a felmérési eredmény, amely szerint míg a magyar nők 56 százaléka végez háztartási munkát naponta, addig a férfiaknak mindössze 14 százaléka.

¹⁹ A férfiak és nők közötti jövedelemegyenlőtlenség és a nemi szegregáció a mai Magyarországon TÁMOP-5.5.5/08/1 A diszkrimináció elleni küzdelem – a társadalmi szemléletformálás és hatósági munka erősítése - A tanulmány szerzői: Sik Endre, Csaba Dániel és Hann András, Szerkesztők: Ágó Anna, Fris E. Kata
https://web.archive.org/web/20160406034504/http://www.egyenlobanasmod.hu/tamop/data/TAMOP_EB_H_1_szakertoi.pdf

Szociális helyzet alakulása

2024-re sem sikerült javítani az egészségügy általános színvonalán. Magyarország a megelőzhető és elkerülhető halálozások között, sőt az alapvető egészségügyi mutatókban is az utolsó helyeken áll az uniós összehasonlításban. Szakorvoshiány, hosszú várakozási idők, szünetelő kórházi ellátások, jelentős mértékű kórházi fertőzések terhelik a lakosságot. Az egészségügyben a színvonal folyamatos esése megszokottá vált, az ellátás mutatói a néhány évvel ezelőtti állapothoz képest romlottak.

A saját vagy gyermekük betegsége miatt keresőképtelenné vált munkavállalók betegségük esetén az első 15 napra nem táppénzt, hanem a munkáltató által fizetett betegszabadságot vehetnek igénybe. A foglalkoztatottak 2023-ban mintegy 25 millió táppénzes napon voltak, ez 10 százalékos csökkenés a megelőző évihez képest. A téli hónapokban magasabb a táppénzt igénybe vevők száma a szezonális influenzajárvány miatt. A gyermekápolásra kivett táppénz aránya havonként az összes betegnap 2,2 százaléka és 10,6 százaléka közötti volt havi.

2023-ban a közforgalmú gyógyszertárakban kiváltott gyógyszerkészítményeket a költségvetés a 2022 évi 455 milliárd forintos állami támogatásnál 14 százalékkal magasabb összeggel, támogatta. A gyógyszerek állami finanszírozási terhe 521 milliárd forintot tett ki. A lakosság gyógyszerek vásárlására 2023-ban 153 milliárd forintot költött. A forgalom folyamatos növekedése mellett a gyógyszerkassza, azaz az állami hozzájárulás arányának emelkedése 2015 óta folyamatos.

Családtámogatások

A lakossági fogyasztás az uniós országokban egy főre jutó bruttó hazai termék vásárlóerő paritáson számított mutatójával mérve az uniós átlagnak a 70 és 130 százaléka között szóródnak. Magyarország ebben a GDP/fő mutatóban a 22-ik, az átlag 76 százalékan állunk. A tényleges fogyasztás alapján azonban még kedvezőtlenebb a helyzetünk, az utolsó helyek egyikén vagyunk. Kedvezőtlen, hogy az átlagos magyar fogyasztás elmarad a térségi országokétól. A magyar fogyasztási folyamat megítélésénél azonban sajátosságot jelenthet, hogy adórendszerünk a fogyasztást terheli elsősorban.

Az összehasonlítás során figyelembe vehetjük amellet, hogy mekkora az adózás utáni magyar bérszint, azt is, hogy az adózott keresetéből a lakosság mennyi terméket tud vásárolni. A 27 százalékos áfa tartalom kiugróan magas, vagyis nagy adótartalommal fogyaszt a magyar lakosság. Ez magyarázza, hogy a bérszint jelentősebb emelkedése ellenére a fogyasztási volumen lassabban növekszik, mint a környező országokban. Fontos szempont lehet ez is a külföldre irányuló gazdasági migráció magyarázatánál.

Az alacsony és nehezen gyorsuló fogyasztást segíti a kormányzati társadalompolitika. E területen a legfontosabb eredmény lehet a magyarországi családi támogatások (34féle cím) rendszere, amely 2010 óta jelentősen átalakult, kibővült. A családi támogatásokon túl fontos a szociális segélyezés keretében nyújtott ellátások (11), a szociális alapszolgáltatások keretében pedig a személyes gondoskodás keretében nyújtott szociális ellátások (9), valamint a személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátások (6) köre. A lakosság egy része pedig ún. szociális rászorultság esetén jogosult a járási hivataltól, önkormányzati képviselő testülettől különféle juttatásokra (6féle járadék, valamint támogatás, díj, egyéb pénzbeli ellátás).²⁰

A költségvetés 2024 első félévében az ún. szociális és családtámogatásokra évkezdettől a központi forrásokból 400 milliárd forintot folyósított, amely folyóáron 3,7 százalékkal haladta meg a múlt év azonos időszakának e célú összegét. A családi támogatásokra 1,3 százalékkal többet fordítottak, ezen belül a családi pótlékra folyósított kiadások 1,2 százalékkal csökkentek, a közgyógyellátásra a kiadások összege megegyezett az egy évvel korábbival. A foglalkoztatási alap kiadásai 192 milliárd forintot tettek ki, 10,8 százalékkal többet, mint 2023 első hat hónapjában. Az alap kiadásainak 35,3 százaléka közmunkaprogram finanszírozásra ment. A nyugdíjbiztosítási alap 3.330 milliárd forintos kiadása 10,9 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbit. Az egészségbiztosítási alap kifizetéseire 2.275 milliárd forintot használtak fel, 14,1 százalékkal többet, mint a múlt év első félévében. Ezen belül a legtöbb a gyógyító megelőző ellátások kiadása, erre 1.091 milliárd forintot fordítottak, ez az összeg folyóáron 16,2 százalékkal emelkedett.

Fontos mutatója a családok helyzetének a pénzügyi folyamataik alakulása is. A lakosság betétállománya 2024 május folyamán 67 milliárd forinttal nőtt, 12.582 milliárd forintra. A forintbetétek volumene 22 milliárddal, a devizabetéteké tranzakciók eredményeként 60 milliárd

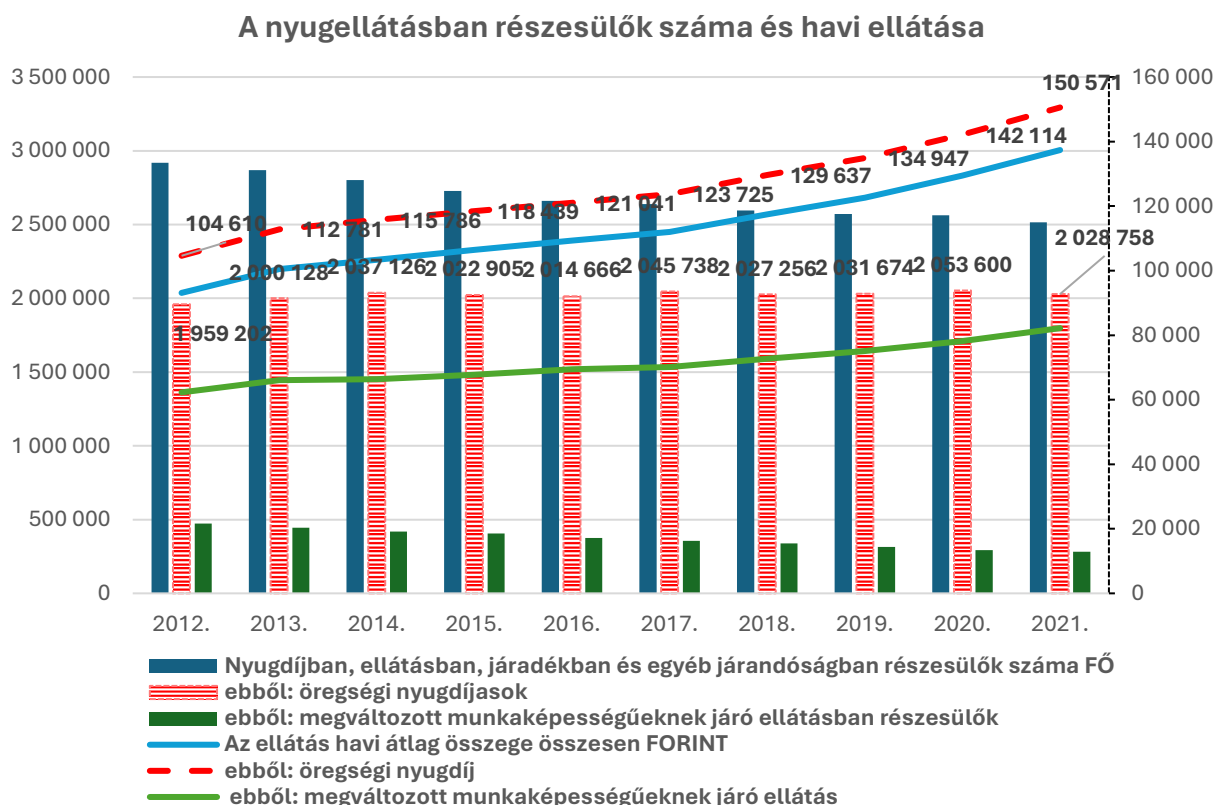
---

²⁰ lásd mellékletben felsorolásuk

forinttal bővült, míg árfolyamváltozások következtében 15 milliárd forinttal csökkent az állomány összege. A lakosságnak 11.026 milliárd forint értékű állampapírja volt, ami 9,4 százalékkal több az év eleji állománynál. A hitelállomány pedig egy hónap alatt, májusban 87 milliárd forinttal nőtt – a bővülés a forinthitelekben történt - és 10.432 milliárd forintot ért el. változott. A lakossági devizahitelek aránya hó végén a teljes lakossági hitelvolumennek mindössze 0,3 százaléka volt.

Nyugdíjasok helyzete

Az elmúlt évek inflációs sokkja során különös erősséggel jelentkezik a magyarországi társadalmi problémák egyik fontos területe, a nyugdíjasok sok összefüggésben nehéz helyzete. Ez demográfiai okokból is nagyon figyelemre méltó, hiszen ma Magyarországon nyugdíjból vagy valamilyen nyugdíjszerű járadékból élő mintegy 2,5 millió állampolgár nagyobb inflációt érez, mint ami a hivatalos jelentésekben szerepel.

Forrás: KSH, saját szerkesztés

A nyugdíjak összege nagyon sok vitát vált ki, mert összehasonlítva akár a létminimummal, összehasonlítva akár a nettó keresetekkel, mindenképpen jelentős feszültségeket jelez. A nyugdíjszerű ellátások havi összege a társadalmi létminimum alatt van néhány ezer forinttal és a havi átlagos öregségi nyugdíj is alig magasabb annál. Ezért is lényeges az, hogy a nyugdíjak – egyébként nagyon alacsony - reálértékének a megőrzése milyen módon, milyen módszerekkel lehetséges. Melyek azok a pontok, amelyeken lépni kell, hogyan lehet a nyugdíjak értékét közelíteni a nettó jövedelmekhez, azaz egyre szűkíteni a nettó jövedelmek és a nyugdíjak közötti ollót. Lényeges, hogy folyamatosan - évről évre magasabb szintre hozva a nyugdíjakat - a nyugdíj korrekciók elérjék azt a mértéket, hogy ne szakadjon le a nyugdíjasok rétege az aktív keresőktől.

Lényeges társadalmi feladat, hogy a nyugdíjasok méltón, anyagi gondok nélkül éljenek, hiszen eddig a nagyon sajátos nyugdíjszabályozás következtében jelentősen szóródni kezdtek a nyugdíjak. Jelenleg már milliós havi nyugdíjjal is rendelkezik tucat nyugdíjas, míg az átlagnyugdíjjal vagy az alatti ellátással kell megelégednie tulajdonképpen a nyugdíjasoknak több mint 3/4 részének.

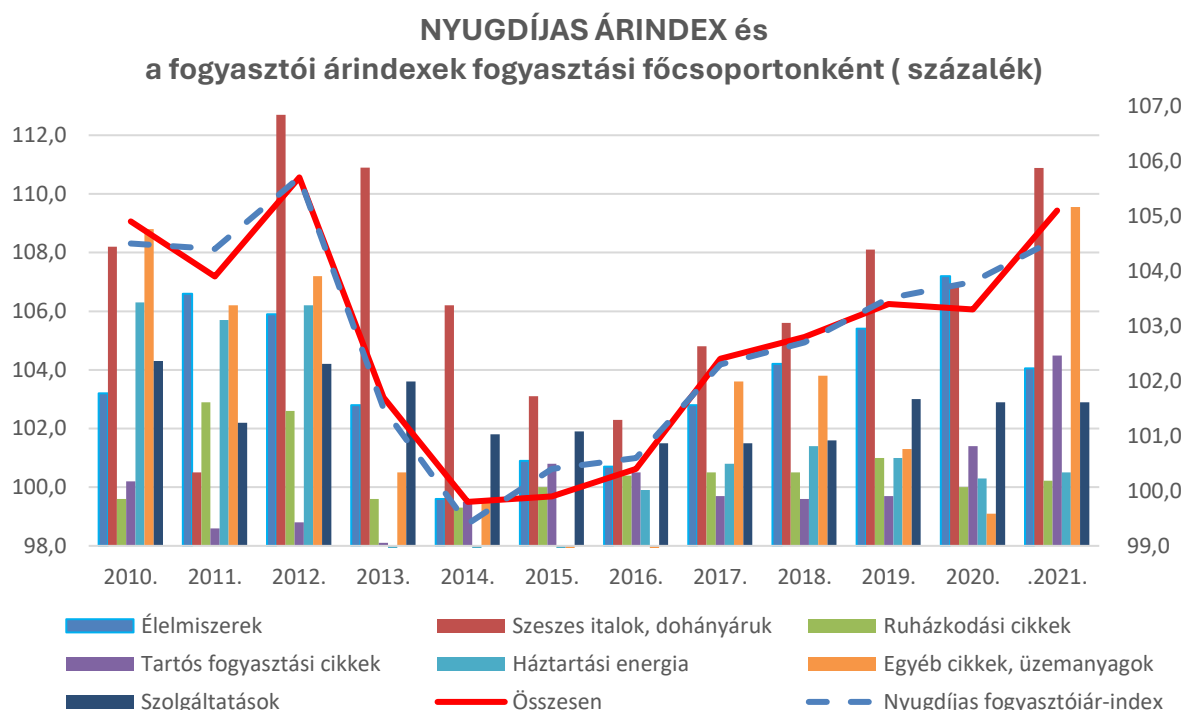
Az inflációt megelőlegező korrekciók minden év elején ár vitákat váltanak ki. A fogyasztói ár növekedések hónapról-hónapra jelenleg is túlszárnyalják a nyugdíjnövelés mértékét. A Kormány a költségvetésben meghatározza a várható infláció mértékét, amely képezi a tárgyév nyugdíj korrekciójának az alapját. Ezek a korrekciók az elmúlt években mindig alábecsülték a ténylegesen megvalósuló inflációt, amely sajátos természeténél és a gazdaságpolitikai, gazdasági folyamatok következtében rendre meghaladták az előrejelzett mértéket. Így év végén általában pótlólagos korrekcióra volt/van szükség. Az infláció - amely a korrekció mértékét adja - azonban évek óta jelentősen elmaradt a bérnövekedéstől és ezért az nyugdíjak és bérek közötti olló jelentősen növekedik.

A másik lehetőség lehetne a korrekciókra - az infláció növekedés figyelembevétele mellett - a bérnövekedés alapján történő nyugdíj növelés²¹.

---

²¹ Több országban bevett gyakorlat az is, hogy nem az inflációval, hanem a bérnövekedéssel korrigálják évről évre a nyugdíjakat. Magyarországon rövid ideig alkalmazták is azt, amikor az infláció és a bérnövekedés mértéke 50-50 százalékban határozta meg a következő évi nyugdíj korrekció nagyságát. Valószínű, hogy a legtöbb szakértő ezt az ún. svájci indexálást tartja a legmegfelelőbbnek. A nyugdíj korrekcióban természetesen más is felhasználható, így akár a GDP növekedés mértéke is figyelembe vehető lenne. Ez jelenleg egy extra nyugdíj prémium lehetőségét adja, amennyiben az éves nemzeti termék 3,5 százaléknál magasabb.

A „nyugdíjas infláció” számításának során lényeges annak mérése, hogy az un. nyugdíjas infláció mennyire tér el a normális fogyasztói áremelkedés ütemétől. Ennek komoly hatása lehet arra, hogy vajon igaz-e az a széles körben terjedő vélemény, miszerint a nyugdíjasok sokkal magasabb inflációt szenvednek el, mint amelyet a normál inflációban jelez a KSH. A nyugdíjasok fogyasztási szerkezete eltér az általános, a statisztika által az aktív háztartások körében mért és megismerhető fogyasztástól.

Forrás: KSH, saját szerkesztés

Ahogy a nyugdíjasok jövedelmi helyzete is más, mint az átlag aktív háztartásoké, nyilvánvalóan a fogyasztási szerkezetük is jelentősen eltérő lehet. Érezhetően lecsökkent a nyugdíjaknak az átlagkeresethez viszonyított aránya.

2024. júliusában az általános és a nyugdíjas infláció egyaránt 4,1 százalékos az előző évihez viszonyítva. Az év eleji 6 százalékos nyugdíjemelés tehát megfelelő lehetne az áremelkedés fedezetére. Azonban a nyugdíjasok vásárlásaik során nem 4,1 százalékos áremelkedéssel, hanem magasabb fogyasztói árakkal találkoznak. Így pl. egyetlen év alatt a cukor 46,3 százalékkal, a liszt 12,4 százalékkal, a sertéshús 10,7 százalékkal, az étolaj 6,5 százalékkal, a tej 4,8 százalékkal drágult.

A nyugdíjasok relatív elszegényedése elkerülhetetlen azokban az években, amikor az országos nettó átlagkereset növekedése nagyobb az infláció növekedésénél. 2024-ben is a várható keresetnövekedés kétszer-háromszor gyorsabb is lesz, mint az infláció. Ez alátámaszthatja januári - a korábbi költségvetési becslés alapján meghatározott - emelés utólagos őszi korrekcióját.

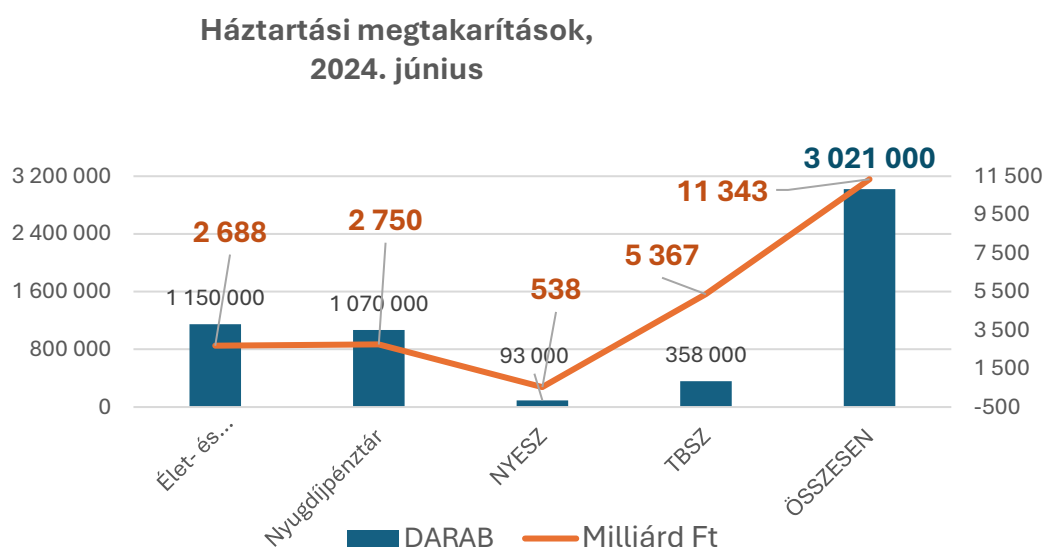
A nyugdíjcélú lakossági öngondoskodás jelentős bizalomhiánnyal küzd. Ennek oka a relatív alacsony jövedelemszint, és korlátozta növekedését a lakosság figyelmét elterelő állampapírpiazi kedvező hozamok lehetősége. Ezzel a rövidebb távú célok érdekében áldozzák fel a hosszú távra félretett megtakarítások egy részét.

A háztartási megtakarítások ....

A nyugdíjcélú öngondoskodás intézményrendszere – azaz az önkéntes nyugdíjpénztárak, a nyugdíjbiztosítás és a nyugdíj-előtakarékossági számla (NYESZ) - évek óta stabil, a folyamatos 20 százalékos befizetésarányos jóváírás azonban kevésnek tűnhet. A 2014-ben - amikor bevezették a nyugdíjbiztosítások adójóváírását – még csak 3.600 milliárd Ft megtakarítás 2024-re már 6.000 milliárd forintra nőtt ezekben az öngondoskodási termékekben. Az 1.334 millióról pedig 1.668 millió szerződőfélre, illetve tagra emelkedett a nyugdíjcélú megtakarításokban résztvevők száma. Ez a bővülés azonban nagyon alacsony. A munkáltatói hozzájárulások kondíciói a nyugdíjpénztáraknál romlottak, így 2023-ban 29 százalékkal kevesebb munkáltatói hozzájárulás érkezett, mint a 2008-as legmagasabb évben. Az öngondoskodási ügyfélvagyon **évente mindössze 5,1 százalékos növekedést** jelent. A nyugdíjpénztárba a tagok 2023-ban 117 milliárd, a nyugdíjbiztosítási ügyfelek 148 milliárd forintot fizettek be, **azaz átlagosan 9.200, illetve 24.600 forint befizetést történt egy hónapban.** Nagyon öregszik a nyugdíjpénztárak tagsága, kevés a fiatal. A nyugdíjbiztosítások száma ugyan a nulláról 2024-re félmillióra emelkedett, de közben a nyugdíjpénztári tagoké 1,2 millióról 1,07 millióra csökkent, az aktív tagok száma még jobban.

A nyugdíj-előtakarékossági számlán (NYESZ) öngondoskodók száma tíz év alatt 154 ezerről 93 ezerre csökkent. Az életbiztosítások, nyugdíjpénztárak és a NYESZ-számlák aránya vagyonarányosan a tíz évvel ezelőtti 18 százalékról 10 százalékra csökkent. A kiegészítő nyugdíj- és életbiztosítási tartalékok mértéke 2021-ben csak a GDP 8,5 százalékát tette ki, mely

nemcsak a 47,3 százalékos EU-átlagnál, hanem a visegrádi országok 15,2 százalékos átlagánál is sokkal alacsonyabb. Ebben a versenyben kizárólag Görögországot előzzük meg²².

Forrás: MNB, saját szerkesztés

2024 nyarán egy javaslat szerint adómentesség bevezetésével ösztönözné a kormány, hogy a lakosság a hosszú távú – így a nyugdíjcélú - megtakarításainak egy részét inkább lakásvásárlásra, építésre, felújításra vagy hiteltörlesztésre fordítsa. Ez azonban a fogyasztási fordulat felgyorsítása érdekében szorítaná háttérbe a hosszú távú pénzügyi öngondoskodást. A várható 11 ezer milliárd forintnyi megtakarítást érintő rendelkezés évi 100-300 milliárd forintot mozgathatna meg a hosszú távú pénzügyi öngondoskodás ellenében. A 8,5 százalékos 2023 évi és a 2024 év elejei 6 százalékos nyugdíjemelés után a 2025-ös költségvetés alapján az éves várható inflációval megegyezően 3,2 százalék körül nyugdíj emelést tervez a kormányzat. 2025 februárban pedig biztosítja a költségvetés a 13. havi nyugdíjat.

²² lásd: MNB Versenyképességi jelentése

V. A hazai 2024. évi előrejelzések és realitásuk

A magyar gazdaságra változatlanul nagy mértékben hatnak külső-belső veszélyek. Jelentős a bizonytalanság, változatlanul érezhetők a komoly fiskális-monetáris kérdőjelek. A gazdaság növekedése számára európai lassuló növekedése, a német gazdaság már recessziónak nevezhető helyzete komoly ellenszél jelent. Fokozódó gond a költségvetés számára az elszegényedés javítása, a régóta húzódó szociális és egészségügyi helyzet szintjének közelítése az európai elvárásokhoz. A vállalati gazdálkodásban, a munkaerőpiacon, a jövedelemelosztásban kedvezőtlen folyamatok mutatkoznak. A szükséges változtatásokra a lassú fejlődés, a költségvetésben kialakult nagyon komoly mértékű hiány rövid távon nem mutat gyors megoldási lehetőségeket. A fokozódó nehézségek olyan, eddig kedvező irányba mutató fejlődés megváltozását jelentheti, mint a rejtett gazdasági tevékenységek erősödése, sőt új formák megjelenése. Pl. a korábban még csak szórványosan jelentkező internetes csalások Magyarországon 2023-ban már cca. 30 milliárd Ft nagyságot értek el.

Kockázati tényezők

Versenyképesség, értékláncok szintje

A magyarországi foglalkoztatottság szintje és összetétele alapvetően függ az exportpiacainak teljesítményétől. A magyar gazdaság akadályokkal teli növekedése a kedvezőtlen külgazdasági folyamatokban megmutatkozik. A külkereskedelemben és a globális ellátási láncokban elfoglalt pozíciónk alapvetően befolyásolja teljesítményünket. Sérülékenységet jelent a kialakult gazdaságszerkezetünk és ez a helyzet a későbbiekben befolyásolja az egész gazdaságunk fejlődési lehetőségeit. Exportunkban inkább csak a külföldi cégek által előállított termékekben jelentkezik a minőségű szaktudás. Kétséges, hogy milyen arányban és mikorra sikerül javítani az „értékláncokban” mérhető versenyképességünket²³. Az értékláncok az egyes ágazatokban a helyben teremtett új érték viszonyát méri az összes, nem helyben létrehozott, hanem külföldről importált termék, részegység értékével együtt. Az új értékteremtő képesség a hazai beszállítói rendszer arányának emelésével növelhető. Az Unión belül rövid az értékláncok hossza a régiós országokban. Magyarországon 25–26 százalék körül alakult az utóbbi tíz évben

---

²³ <https://www.ksh.hu/s/kiserleti-statisztika/kiadvanyok/ipari-erteklanchossz-es-teruleti-koncentraltsag/>

az ipari szektor bruttó hozzáadott értékének kibocsátáshoz viszonyított aránya, majd az utolsó két évben 21 százalékra csökkent. Ennek - az EU valamennyi tagállamában is bekövetkezett – csökkenésnek az oka a jelentősen megemelkedett energiaárak.

Hazánkban az ipari ágazataiban a hozzáadottérték tartalom jelentősen eltér. Az értéklánchossz a kisebb súlyú ágazatokban nagyobb, a legnagyobb, 45 százalék feletti a bányászat ágazataiban, a gyógyszergyártásban, a dohánytermék-, a ruházati termék gyártásában, míg a legrövidebbek 15 százalék alatti aránnyal a közúti jármű gyártás és a fémalapanyag gyártás ágazataiban. A megjelenő új iparágakban a beszállítói láncok hosszának emelésével növelhető lenne a hazai ipar teljesítménye - de megnehezíti ezt pl. a szegedi kínai autógyárnak a csak kínai beszállítással történő megvalósulása.

A magas szintű tudást, készséget, a magas végzettséget igénylő munkaköröket, a minőségű munkahelyeket jelzi a digitális fejlettségünk szintje is. A vizsgálatok azt mutatják²⁴, hogy a magyar vállalkozások lemaradtak a digitalizációban. A felhőalapú szolgáltatások használata terjed ugyan, de közösségi platformokat csak kevesen használják, a mesterséges intelligenciát azonban elenyészően.

Az Európai Unióban a vállalatok 32 százaléka legalább kétféle platformot használ közösségi elérést támogató, a magyar vállalatoknak csak 17 százaléka. A felhőalapú szolgáltatások igénybevételénél a hazai cégek csak két százalékponttal maradnak el az unió 39 százalékos átlagától.

2023-ban az uniós vállalatok 8 százaléka használt mesterséges intelligencia alapú megoldást, a magyar vállalkozásoknak csak 3,7 százaléka. A magyar cégek számára a szakértelem hiánya és a magas várható költségek akadályozzák a mesterséges intelligencia gyorsabb elterjedését, bevezetését, használatát. Akadályt jelent a jelenlegi informatika rendszerekkel összefüggő kompatibilitás hiánya, de még a jogi szabályozás elégtelensége is. háttér bizonytalansága is. A mesterséges intelligenciát jelenleg használó cégek a marketing és értékesítés, a számvitel és pénzügy, valamint a termelés területén veszik hasznát az új technológiának.

---

²⁴ GKI Gazdaságkutató Zrt. a vállalatok digitális felkészültségéről szóló elemzése

A vállalatirányítási rendszerek a cégen belüli információáramlás alapját jelenhetik, javítják az adatminőséget, emelik a vállalatok hatékony működését. Ilyen megoldásokat a magyar cégek 35 százalékánál találhatunk, szemben az uniós vállalatok 43 százalékos arányával.

Az elektronikus értékesítés volumenében viszont az uniós átlagnál jobban áll Magyarország, a vállalatok nettó árbevételének 23 százaléka, a kis- és középvállalatoknál 18 százalék származik online értékesítésből, míg az uniós átlag 18, illetve 12 százalék.

Nehezülő költségvetési terhek

A költségvetés forrásigényének nagy részét az ÁKK a kötvénypiacokról finanszírozza, és a cél az 5, 10 vagy még hosszabb futamidejű adósságok felé tolni magyar államadósság finanszírozását. Emellett a magyar állam számára nemzetközi pénzintézetektől - leggyakrabban az Európai Beruházási és Fejlesztési Banktól vagy az Európai Beruházási Banktól – is vesz fel hiteleket. A jelenlegi államadósságból 3.200 milliárd forint a devizahitel, ennek nagyobb része euróban van.

2024 első negyedében 3.000 milliárd forinttal nőtt az államadósság. Ebben nem uniós országoktól felvett kölcsönök is szerepelnek, így a Budapest-Belgrád vasút finanszírozásához 917 millió dolláros kínai, vagy Paks 2 építéséhez 10 milliárd eurós (3.900 milliárd forintos) hitelkeretet az orosz hitel. Ez utóbbi magas kamata miatt azt az ÁKK a kötelező lehívás után, az egyes lehívott részletek esetében adandó alkalommal újra finanszírozza piaci forrásból, ily módon ez jelenleg csak 44 milliárd forintos tartozást jelent. 2024 áprilisában az államadósság-kezelő központ egy viszonylag rövid futamidejű, hároméves egymilliárd eurós kínai hitelt vett fel változó kamatozással, 2027 április 19-i törlesztéssel. A körülbelül 390 milliárd forintos szindikált hitelt a China Development Bank, az Export-Import Bank of China és a Bank of China Limited Magyarországi fióktelepe nyújtotta infrastrukturális és energetikai fejlesztések finanszírozására.

Június végéig az államháztartás központi alrendszere 2.656,4 milliárd forintos hiánnyal zárt, ami az éves terv 106 százaléka. Ezen belül a központi költségvetés 2.640,1 milliárd forintos hiányt, az elkülönített állami pénzalapok 145,6 milliárd forintos többletet, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai pedig 161,9 milliárd forintos hiányt mutattak. Emellett a költségvetés júniusban az elmúlt 22 év legkedvezőbb június havi hiányával 107,8 milliárd forintos deficittel zárt, szemben az előző évi azonos havi 132,7 milliárd forintos deficittel.

2024 első félévében a kamatkiadásokra fordított kifizetések 2.009,5 milliárd forintot tettek ki, 649,4 milliárd forinttal többet, mint az előző év első félévében. A kamatkiadások év eleji jelentős részét a lakossági kötvények, egyes Prémium Magyar Állampapír (PMÁP) sorozatok kamatfizetési kötelezettségei tették ki. Meghaladták az egy évvel korábbi kifizetést a nyugellátásokra és a gyógyító-megelőző ellátásra fordított összegek is. Nyugellátásokra 3.326,0 milliárd forintot, míg a gyógyító-megelőző ellátásra 1.352,7 milliárd forintot fordított a költségvetés június végéig. Az első félévben a rendkívüli bevételekből 400 milliárd extra bevétel keletkezett.

A költségvetés helyzete és a jelentősen megugrott hiány miatt maradnak a korábban kivetett különadók. Ezeken felül a bankoknak, multinacionális cégeknek és az energiacégeknek un. "védelmi hozzájárulást" kell fizetniük augusztustól, amelyből 2004 végéig közel 400 milliárd forint bevétel lesz. Június végéig 578,2 milliárd forint uniós források érkezett a költségvetésbe, ezalatt az uniós kiadások 945,7 milliárd forintot tettek ki.

A legnagyobb összegű hitelek				
A hitelfelvétel célja	Hitelnyújtó	HITEL NAGYSÁGA		Hitel lejárat időpontja
		millió euró	milliárd FT	
Kínai állami bankok közös hitele	infrastruktúra, csúcstechnológia	1000	390	2027 04 19
Kínai Export-import bank	Belgád felé vasútvonal	917	332	...
Európai Unió	RRF hitel (Helyreállítási és Ellenállóképességi Terv)	780	304	2053 12 28
Uniós programok finanszírozása	Európai Beruházási Bank	350	136,5	2033 12 07
Haderőfejlesztés -Zrínyi2026	Export Finance of Norway	287	111,9	2033 11 14
Paks2 megvalósítás	Oroszországi Föderáció Kormánya	113	44,1	2046 09 15
Forrás: ÁKK				

Az uniós összehasonlításban a magyar államadósság relatíve magas, így a hasonló fejlettségű uniós államokkal összevetve is. Az 2020 utáni inflációs válság, recessziós negyedévek miatt a forintkamatok nagyon megemelkedtek, és 2024-ben várhatóan már 3.109 milliárd forint lesz a költségvetés kamatfizetési kötelezettsége. Ez a mérték GDP-arányosan azt jelenti, hogy a magyar állam államadósság-terhe nagyobb az EU-ban általánosanál, és ez a magyar adóssághelyzet fenntarthatatlanságát jelentheti. A 2024 évi 4.000 milliárd forint körüli költségvetési deficit háromnegyede kamatfizetés, és az adósságszolgálat 2025-ben is magas lesz, 3.000 milliárd forint felett. Lassú csökkenés majd 2026-tól várható.

Visszapattanó infláció

2023-tól dezinflációt eredményezett az energia árcsökkenése és a belső fogyasztás visszaesése is. A fogyasztás mintegy 30 százalékos csökkenése, a reálbérnek illetve a vásárlóerőnek a csökkenése azonban a gazdasági növekedést vetette vissza. 2024 közepén egyértelműen kedvező a lassuló fogyasztási árnövekedés, de a második félévben újra enyhe emelkedés várható és éves szinten 5 százalék körüli lehet. Ezt valószínűsíti a költségvetés alakulása, a nagyon magas hiányt majd szükségszerűen követő intézkedések. Inflációs folyamatokat gerjesztő hatásokat jelent a nehezen javuló, hektikus külgazdasági helyzet. Így az uniós országok gazdaságainak lassulása, a termelés keresleti oldalról behatárolt csökkenése, és a társadalmi-politikai nehézségek hosszabb távú hatás jelentenek. A kínálati oldalon – az energiaellátás akadályai, a szállítási folyamatok beszűkülése, egyes alapanyagok időszakos hiánya (korábban pl. a chip hiány stb) a korábbi válsághelyzet után oldódott és meg is szűnt, azonban újabb recessziós jelenségek alakulnak. Ezek megint egyfajta inflációs buborékot jelenthetnek.

Munkaerőpiaci változások

Már a nyáron elkezdődtek a 2025 évi bértárgyalások. Most is látszik, hogy a munkaadói és a munkavállalói oldal elképzelése nem egyezik egymással. A szakszervezetek július végén konkrét terveket és elképzeléseket fogalmaztak meg, álláspontjuk szerint 2025. január elsejétől a minimálbér összegét bruttó 300 ezer forintra, míg a garantált bérminimumot bruttó 360 ezer forintra kellene növelni. Ez a javaslat 12, illetve 10 százalékos növelést jelentene.

A garantált bérminimum átalakításának lehetséges alternatíváival kapcsolatban további tárgyalásokat szorgalmaznak. Ezek alapja, hogy uniós tagállamokban léteznek különböző ágazatspecifikus szakmai minimálbérek, amelyek a magyar gyakorlatban már rövidebb távon magasabb szakmai minimálbéreket eredményezhetne. Megoldás lehet, hogy a garantált bérminimum legyen az új minimálbér 2026-tól, és ettől lehetne eltérni lefelé megfelelő végzettség hiányában, egyes (al)ágazatok vagy éppen bizonyos munkakörök esetén. A közszféra foglalkoztatottainak bérezésénél problémát jelent, hogy számos illetményrendszer esetében a garantált bérminimum számítási alapot képez. Erre megoldás lehetne, hogy a

minimálbér egy meghatározott arányát (pl. 1,2-1,3-as szorzóval) képeznék azok a tételek, ahol a bérrendszer alapja a garantált bérminimum²⁵.

Közúti közlekedési infrastruktúra alacsony színvonala

Összességében a közlekedési infrastruktúra fejlesztése folyamatos, de még mindig vannak jelentős kihívások és fejlesztési lehetőségek. 2024-ben több jelentős változás is történt a közlekedésben Magyarországon. Január 1-től több új útszakasz válik fizetőssé, például az M0-s teljes szakasza, az M44-es autópályát és az M30 miskolci elkerülője. Bevezetik az egynapos autópálya-matricát, és megszűnik a B2-es (buszos) díjkategóriájú matrica. Február 1-jétől a 3,5 tonna össztömeget meghaladó autóbuszok is bekerültek az e-útdíj rendszerbe. Emelkedtek a közigazgatási és szabályszegési bírságok, és üzemanyagárak is.

Magyarország közlekedésének színvonala vegyes képet mutat. Az autópályák állapota általában jó, de a mellékutak és kisebb közutak állapota sok helyen javításra szorul esetenként kritikus.

A vasúti közlekedés elmaradott. A vasúti infrastruktúra, a kiszolgáló épületek múlt század közepi állapotokat mutat. Bár vannak modernizált szakaszok és új vonatok, a szolgáltatás színvonala lényegesen elmarad a nyugat-európai színvonaltól. A késések és a karbantartási problémák általánosak, gyakoriak.

A tömegközlekedés általában szervezett, Budapesten a tömegközlekedés jól fejlődik, a metró, villamos és buszhálózat kiterjedt. Azonban a vidéki városokban a tömegközlekedés színvonala változó, és sok helyen fejlesztésre szorul. A légi közlekedés területén sok fejlesztési lehetőség kínálkozik. A Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéren a szolgáltatások színvonala általában jó, azonban a vidéki repülőterek kevésbé forgalmasak és még fejletlenek.

Egészségügyi átalakítások

Fontos területe a magyar gazdaság- és társadalompolitikának, hogyan tudja megoldani az egészségügy hosszú évek óta nyilvánvalóan folyamatosan romló színvonalával kapcsolatos

---

²⁵ Munkástanácsok: Erre már a hatályos jogi szabályozás is megfelelő lehetőséget ad azzal, hogy a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 153. § (2) alapján a Kormány a munkavállalók egyes csoportjaira eltérő összegű kötelező legkisebb munkabért és garantált bérminimumot állapíthat meg.

rengeteg problémát. Magyarország a megelőzhető és elkerülhető halálozások mutatóját és az alapvető egészségügyi mutatókat tekintve az utolsók között van az uniós országok között.

Forráshiány, szakemberhiány, ellátási nehézségek, szervezeti és területi problémák sokasága feszíti a már állami és magán ellátásra szakadt ágazatot. Az egyre romló szakorvoshiány, a hosszú várakozási idő, a szünetelő kórházi ellátások, a kórházi fertőzések miatt „katasztrófálisnak” látszik a helyzet. A költségvetésnek – egyértelműen az alacsony költségvetési forrás miatt - állandó nehézséget jelent az ágazat szervezeteiben folyamatosan meglévő és újratermelődő hiány kiegyenlítése, a lakosságnak pedig az ellátások szűkössége, az egyre hosszabb várólisták, illetve a magánellátások kényszerű igénybevétele miatti fokozódó – sokak számára elérhetetlen – kiadási többletek.

Előrejelzések 2024-re

2024 első félévében a gazdaság vezető intézményei és a gazdaságkutatással foglalkozók a magyar gazdaság kilátásait a korábban viszonylag kedvezőnek várt külgazdasági fejlemények és a remélt javuló hazai folyamatok első negyedévi adatainak alapján már bizonytalannak becsülték.

Az Európai Bizottság időközi előrejelzésében módosította a növekedési kilátásokat, 2024-et tekintve az EU esetében 1,3 százalékról 0,9 százalékra, az euróövezet esetében pedig 1,2 százalékról 0,8 százalékra korrigálja az előrejelzést. 2025-ben a gazdasági tevékenység további bővülését várja, az EU-ban 1,7 százalékos, az euróövezetben 1,5 százalékos mértékben. Nem várható gyors fellendülés, a GDP csak 2-3 százalékkal nő, míg az infláció 6-7 százalék körül alakul, és gondot okoznak majd a kamatterhek. A közép-és hosszútávú növekedési kilátásainkra negatív hatással van a demográfiai helyzet romlása, az Eurostat számításai szerint 2023-30 között 8 százalékkal csökkenhet a munkaképes korú népesség, ami meghaladhatja az EU átlagosan 6,5 százalékos visszaesését. További hosszútávú kilátás az innováció felpörgetése, illetve a termelékenység és a felzárkózás biztosítása.

A nemzetközi hitelminősítők, így a *Moody's* előrejelzésében sem számítanak egyértelmű javulásra, bár 2023-ban a magyar GDP stagnálása után még egy 2024 évi 3 százalék körüli GDP

növekedési pályát jeleztek. A hitelminősítő idén csökkenő, a GDP 4,2 százalékának megfelelő költségvetési hiányt vár, szemben a kormány a 3,9 százalékos céljával. 2025-re pedig a tervezett 2,9 százalék helyett 3,5 százalék lehet a deficit. A költségvetésben a növekvő kiadásokat, elsősorban a védelmi költségeket a kivetett különadók ellensúlyozhatják. Az inflációs folyamatot értékelve azzal számol, hogy 2024 végére 3,4 százalékra mérséklődhet az áremelkedés. Az orosz energiahordozókra való magyar ráutaltság csökkent 2022-höz képest, és ez a külkereskedelmi mérlegünk és a folyó fizetési mérlegünk javulásában mérhető. A következő években is fennmarad a magyar függőség Oroszországtól, viszont a közeli kapcsolatok és a Török Áramlat vezeték segítségével elkerülhetők a fennakadások az orosz-magyar gázszállításokban.

Ismertek ugyan az állami szervezetek korábbi előrejelzései, de a prognózisokban történő eligazodás bonyolulttá vált. A gyorsan – és kedvezőtlen irányba változó – gazdasági folyamatok ellehetetlenítik a tisztánlátást. A legfontosabb gazdasági jelzőszámok alakulásával kapcsolatban is nagy a bizonytalanság. Hetek alatt változhatnak a fontos előre tekintő mutatószámok. Bizonytalan pl. a GDP alakulása, az infláció folyamatának befolyásolhatósága is, amely mutatók megalapozzák a gazdasági és társadalmi változásainkkal kapcsolatos valamennyi kormányzati intézkedést is. A költségvetés bizonytalansága sem különösen szokatlan ebben a helyzetben.

A Pénzügyminisztérium 2023 év végi előrejelzése szerint a magyar gazdaság kilátásait 2024-re javulónak prognosztizálta. A GDP arányos 5,9 százalékos 2023 évi költségvetési hiány után 2024 évben a költségvetési deficit 4,5 százalékra, 2025-re 3,7 százalékra, 2026-ban 2,9 százalékra csökken, és az államadósság-ráta évről évre javulni fog.

Az MNB 2023 decemberi inflációs előrejelzése szerint a GDP-arányos hiány 2024-ben 2,9–3,9 százalék között alakulhat. <https://www.mnb.hu/monetaris-politika/a-monetaris-tanacs/kozlemenyek/2024/kozlemeny-a-monetaris-tanacs-2024-januar-30-i-uleserol>A

vállalatok foglalkoztatási hajlandósága a járvány óta csökkent, így megtorpant a lakosság fogyasztása is a rendelkezésre álló jövedelmének miatt. A magyar gazdaságban a beruházások terén is vannak kihívások. A költségvetési hiány és az erőltetett kamatcsökkentés korlátozott többletnövekedést eredményezhet. A Magyar Nemzeti Bank akár fokozhatja is a kamatvágások

mértékét a következő időszakban, ezért az eddigi 75 bázispontos havi csökkentést 100 bázispontos vágás válthatja fel.

A gazdaságelemzéssel foglalkozó intézetek, az előrejelzéseket adó szakértők²⁶ a gazdaság várható alakulását 2024-ben a következőképp prognosztizálják.

A *Kopint-Tárki Konjunktúrakutató Intézet* nyári előrejelzése szerint a globális növekedésben idén lassulás várható, részben a lassabb kínai bővülés miatt. Az EU-s támogatásokon kívül a javuló üzleti környezet (csökkenő kamatok, dezinfláció) hatása is érződik, még ha a keresletben egyelőre ennek nincs is nyoma. A magyar GDP várhatóan 3,5 százalékkal nő 2024-ben. Ez szerény, bár az EU átlagánál gyorsabb, de a régióban csak közepes növekedés. Az infláció csökkenése is lassul, de kedvezőzen lehet, hogy a 3 százalék feletti államháztartási hiány miatt túlzottdeficit-eljárás lesz Magyarországgal szemben. A feldolgozóipari optimizmus érezhető, de a rendelésállományok még erre utalnak.

A *GKI Gazdaságkutató Zrt.* 2024-ben a magyar GDP 2-2,5 százalék-kos növekedést valószínűsíti. Az infláció 5,5 százalék lesz. Az államháztartási hiány növekedik, a keresetek emelkedése és az infláció csökkenése miatt a reálkeresetek 2024-ben 5 százalékkal nőhetnek. A nyugdíjak reálértéke alacsonyabb lesz és a vállalkozói jövedelmek és szociális juttatások reálértéke is csökken. A vásárolt fogyasztás enyhén bővíülhet. Az állami beruházásokat és az üzleti szektor beruházásait is korlátozhatja a költségvetés forráshiánya és az erőltetett kamatcsökkentés. A beérkező EU-transzferek alig haladhatják meg a 2023 évi szintet. Az iparban a konjunktúra második félévi javulása élénkülést hozhat, az építőiparban azonban további visszaesés várható. A kiskereskedelmi forgalom 3 százalékkal bővíülhet. Az áruforgalmi többlet 12,5, a szolgáltatásoké 13 milliárd euró körül lesz. A munkanélküliség 4,2 százalék körülire nő. Az államháztartási deficit előző évi 6,5 százalékról tervezett 4,5 százalékra csökkentésével együtt a jelentősen megnövekvő kamatkiadásokra is számítani kell, ez pedig az elsődleges egyenleg 2,5 százalékpontos csökkentését kényszeríti ki. Ehhez megszorító intézkedések kellenek így az eddigi infláció-mérséklődést újra növekvő fogyasztói áremelkedés követ, a kamat esésére és a forint gyengülésére lehet számítani.

---

²⁶ <https://bank360.hu/blog/inflacio-forint-kamatok-ezt-varjak-2024-ben-a-szakertok>

Jelentős eredménynek számít, hogy a 2023-as 17,6 százalékos éves átlaghoz képest a magyarországi infláció decemberre 5,5 százalékra csökkent, így az MNB tovább csökkenthette a kamatot. Az *Equilor* 2024-re 5,3 százalékos átlagos inflációt vár. A hosszabb távú inflációs folyamatok azonban továbbra is bizonytalanok. A forint árfolyamában ellentétes hatások érvényesülnek: az európai uniós források egy részéhez most már hozzáfér Magyarország, és a globális kamatokhoz képest a kamatkülönbözet a forint javára továbbra is számottevő. Ez gyorsan csökkenhet, így, bár rövid távon nem kizárt némi erősödés, az év végén 395 forint körül alakulhat az euró árfolyama. 2024-re várt 5,3 százalékos átlagos infláció mellett az év végére 6 százalékos alapkamat képzelhető el.

A *Raiffeisen Bank* a 2024 januári 4,3 százalékos inflációt követően hullámzó áremelkedést vár, lesznek hónapok, amelyekben a jegybanki célsávban, 2-4 százalék között lesz, de az év egészében 4,3 százalékos áremelkedést becsül. Stabil árfolyamra számít, a jegybank csak olyan lépéseket hajt végre, amelyek mellett megmaradhat a jelenlegi 380 körüli euró/forint árfolyam. Az irányadót ráta akár 125 bázisponttal is csökkenhet, így a félév végén 7, az év végére 5,5 százalékos alapkamatot képzel el.

Az *OTP Bank* alapvetően stabil forintárfolyamra számít az év első felében, ugyanakkor lát olyan tényezőket, amelyek az év második felében a gyengülés hozhat. A külső kockázatok mellett a csökkenő kamatkülönbözet, a gazdasági növekedés élénkítését célzó kormányzati programok vagy az EU-val szembeni feszültségek erősödése is gyengítheti a forintot. 2024 év végére 390-es keresztárfolyamot vár. A 2023 közepe óta tartó deflációs folyamat kitart 2024 első felében, utána viszont magasabb lesz az árnyomás a 10 százalék körüli bérnövekedés következtében. 2024-ben átlagosan 4,3 százalékos áremelkedés várható. Az infláció csökkenése miatt az MNB 2024 elején gyorsította a kamatcsökkentések ütemét, de ennél még nagyobb is elképzelhető lehetne a magas szintre ugró reálkamatok és a gyenge belső kereslet miatt. A forint stabilitását megtartva a valószínű az, hogy az év végéig kedvező esetben 5,5 százalékgig csökkenjen az irányadó kamatszint.

A legfontosabb gazdasági mutatók várható alakulást valamennyi – gazdasági prognózist készítő - szervezet folyamatosan értékeli. A legfrissebb előrejelzések arra utalnak, hogy ebben az évben még csak lassan közelítünk ahhoz, hogy a recessziót követő lassú növekedés után folyamatosan gyorsan bővülő, a költségvetési deficitet és államadósságot jelentősen csökkenteni képes pályára álljon a magyar gazdaság.

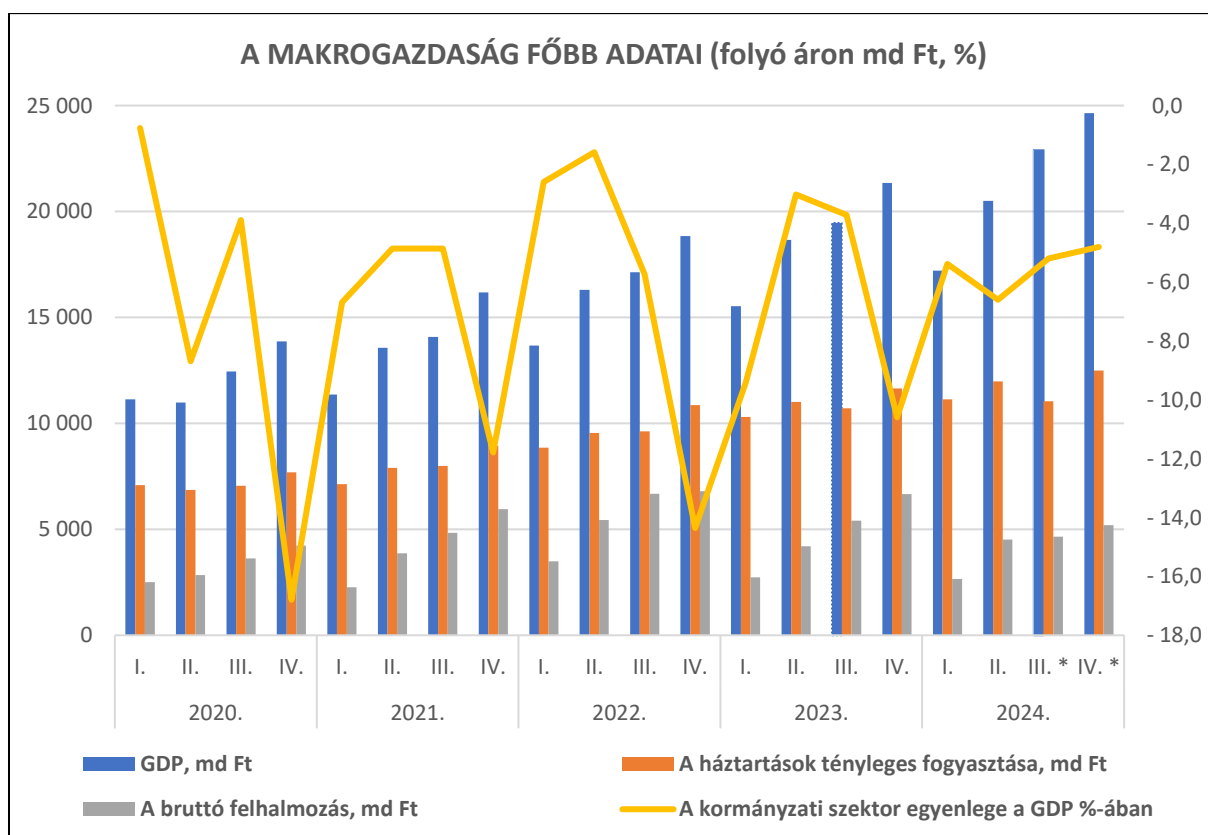
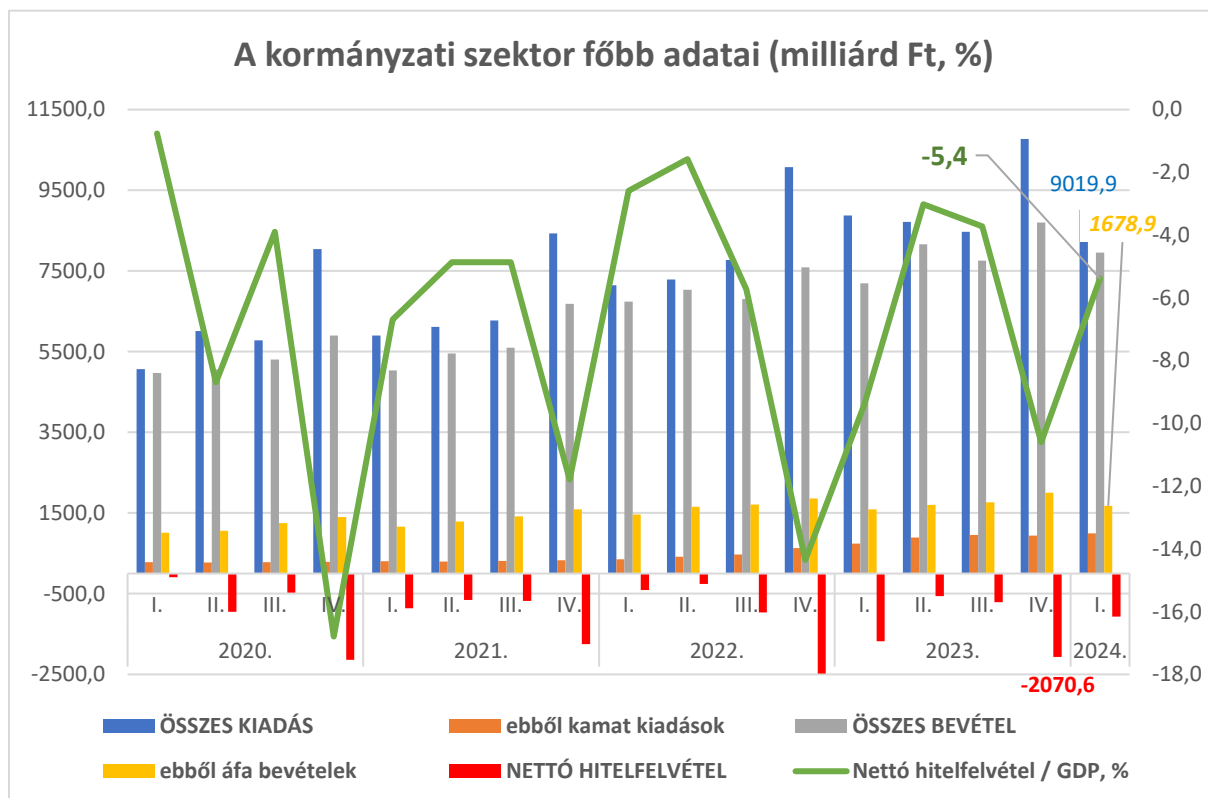
A főbb makrogazdasági mutatók különböző előrejelzések alapján (%-ban)						
	<i>MNB</i>	<i>PM</i>	<i>KOPINT-TÁRKI</i>	<i>GKI</i>	<i>SZÁZADVÉG</i>	<i>ECO-VISTA</i>
Bruttó hazai termék	3 - 4,5	3,6	2,7	2 - 2,5	2,7	1,6 - 1,8
Munkanélküliség	4,2 - 4,3	4	4,6	4,2	4,6	4,4
Államháztartás hiánya	(-5) (-4,5)	-2	-4,9	5	-4,9	5,4
Infláció	2 - 3,0	5,2	4,1	5,5	4,1	7 - 7,5
<i>Forrás: az elérhető publikációk</i>						

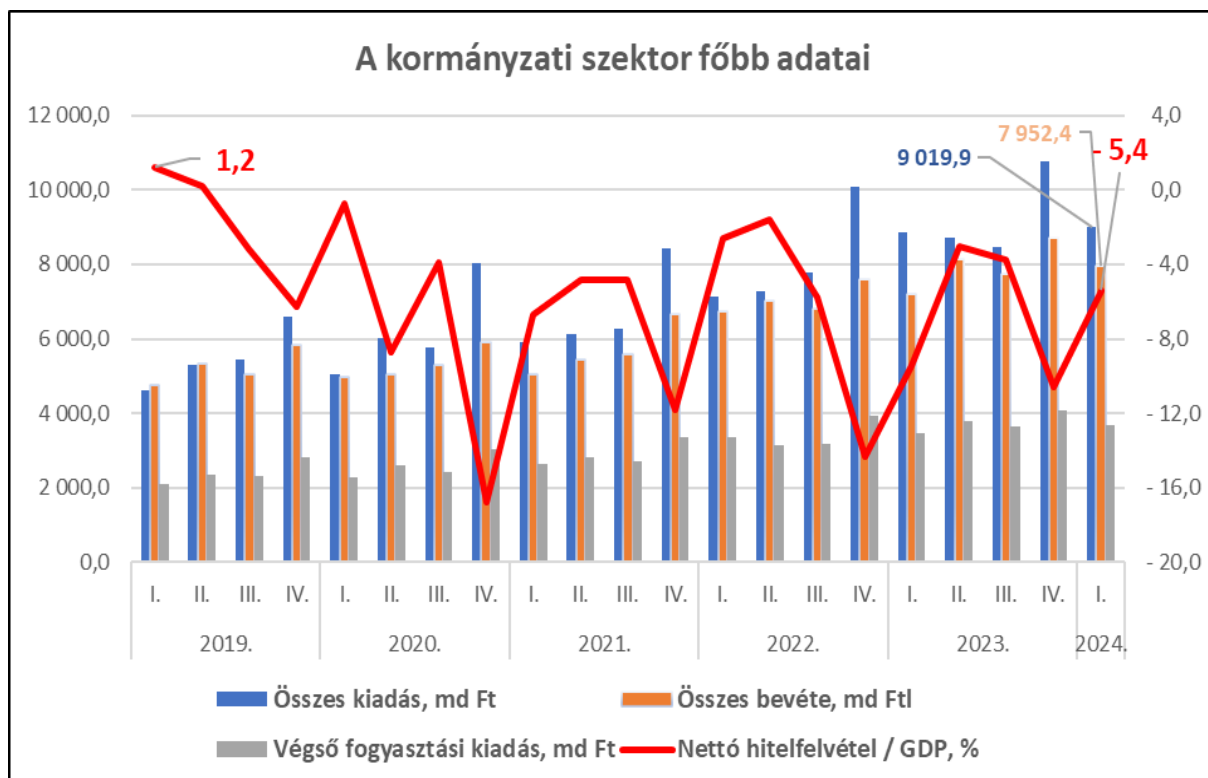
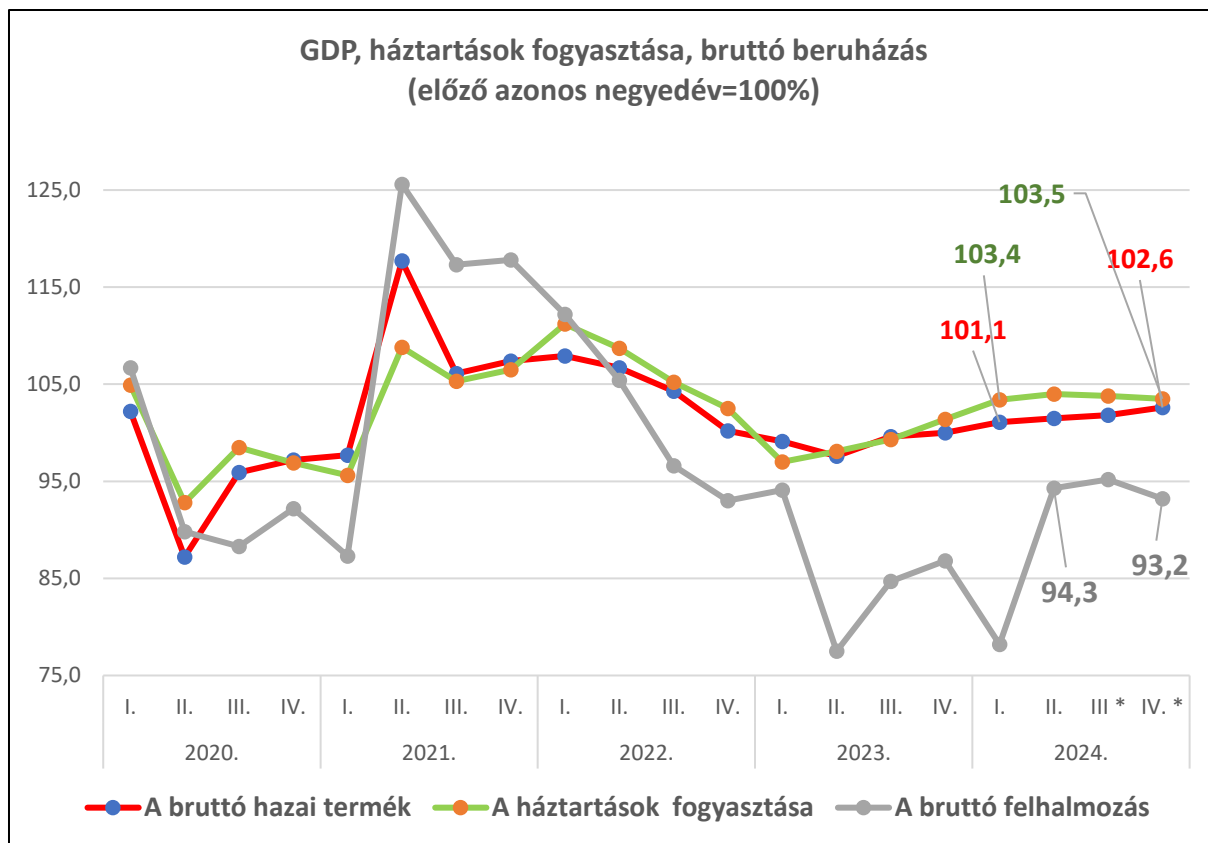
Az előrejelzések év második felében, akár jelentősen is változni fognak. 2024 utolsó hónapjaiban a tényleges folyamatok alapján, a 2024 év várható reális növekedésének értékelése után készülhet el a következő, a 2025-ös év költségvetése. Az eddig ismertekhez képest változni fognak a gazdasági fejlődésünket jelző mutatók. A kormány a GDP nagyságára az idei évre 2023 nyarán jelzett 85.255 milliárd forintos prognózis után a jövő évi költségvetésben cca. 89.800 milliárdot várhat, alulról közelítve a 2 százalékos volumen növekedést. Az államháztartás hiánya 3,9 százalékra csökken, a munkanélküliség 3,8 százalék, a fogyasztói áremelkedés pedig 3,5 százalék alatt lehet.

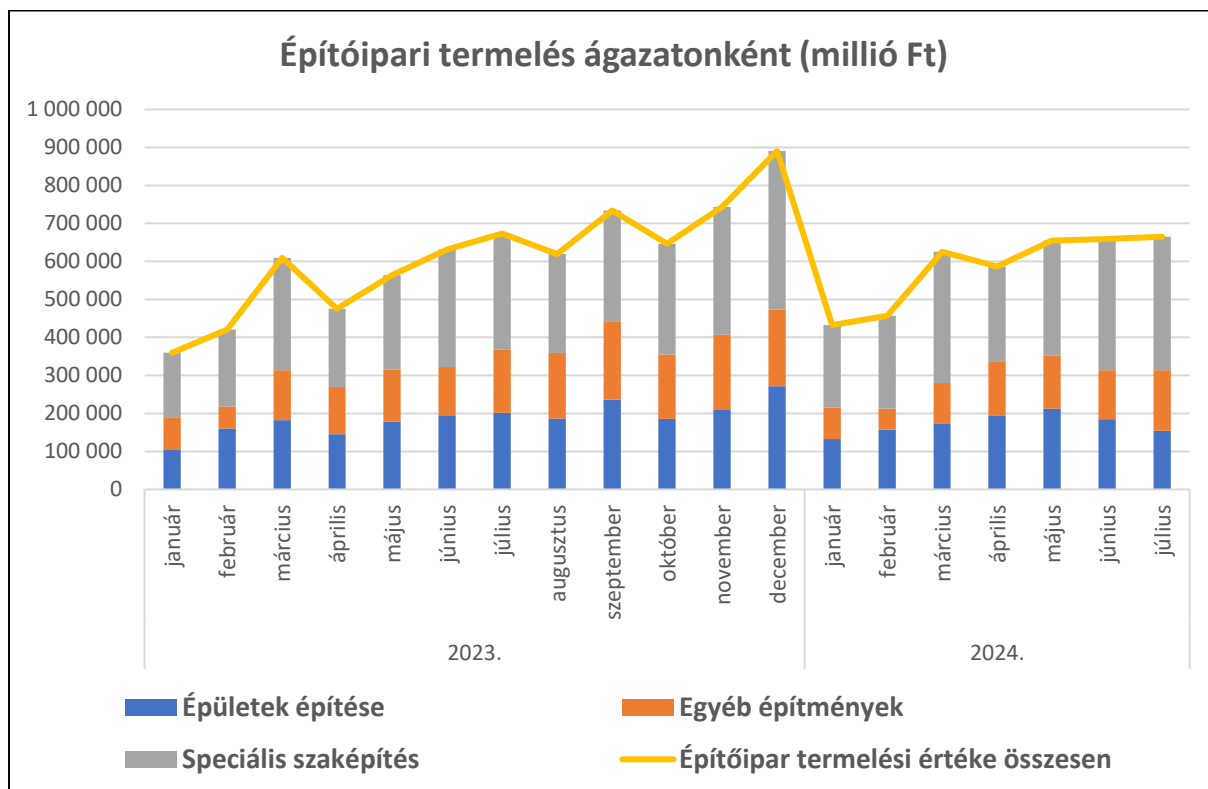
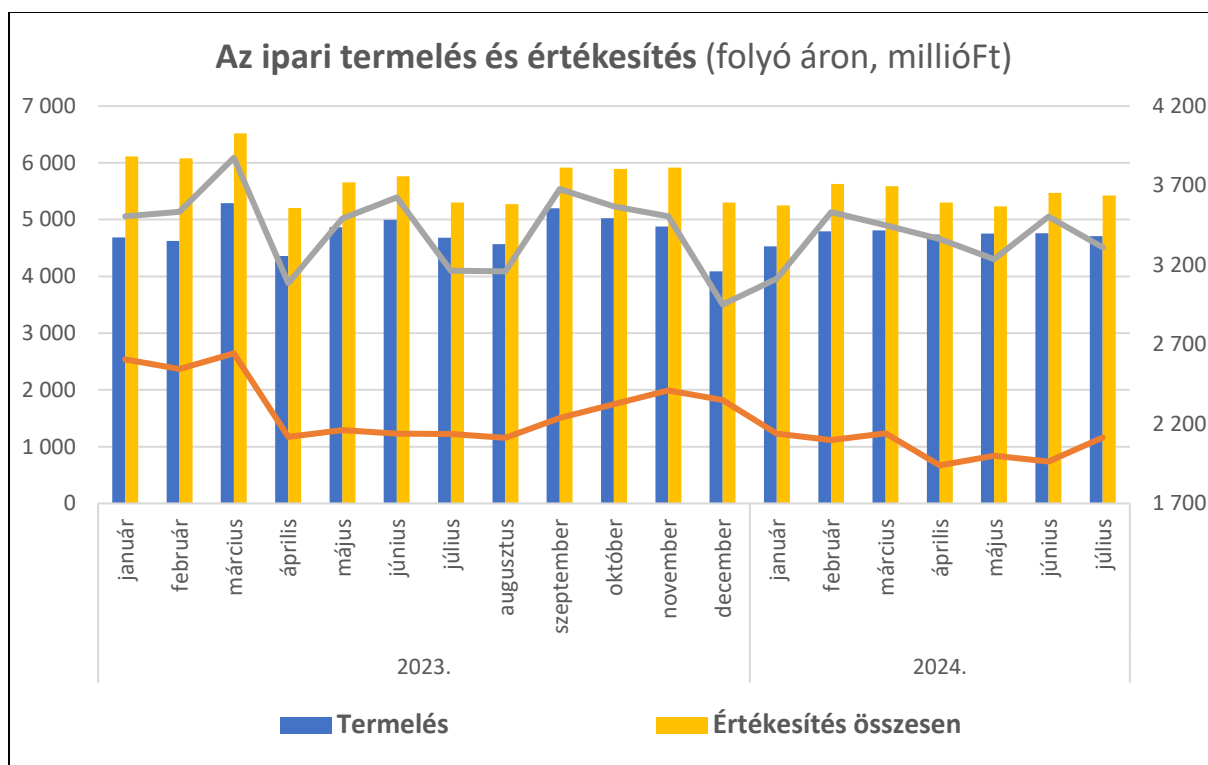
X X X X X

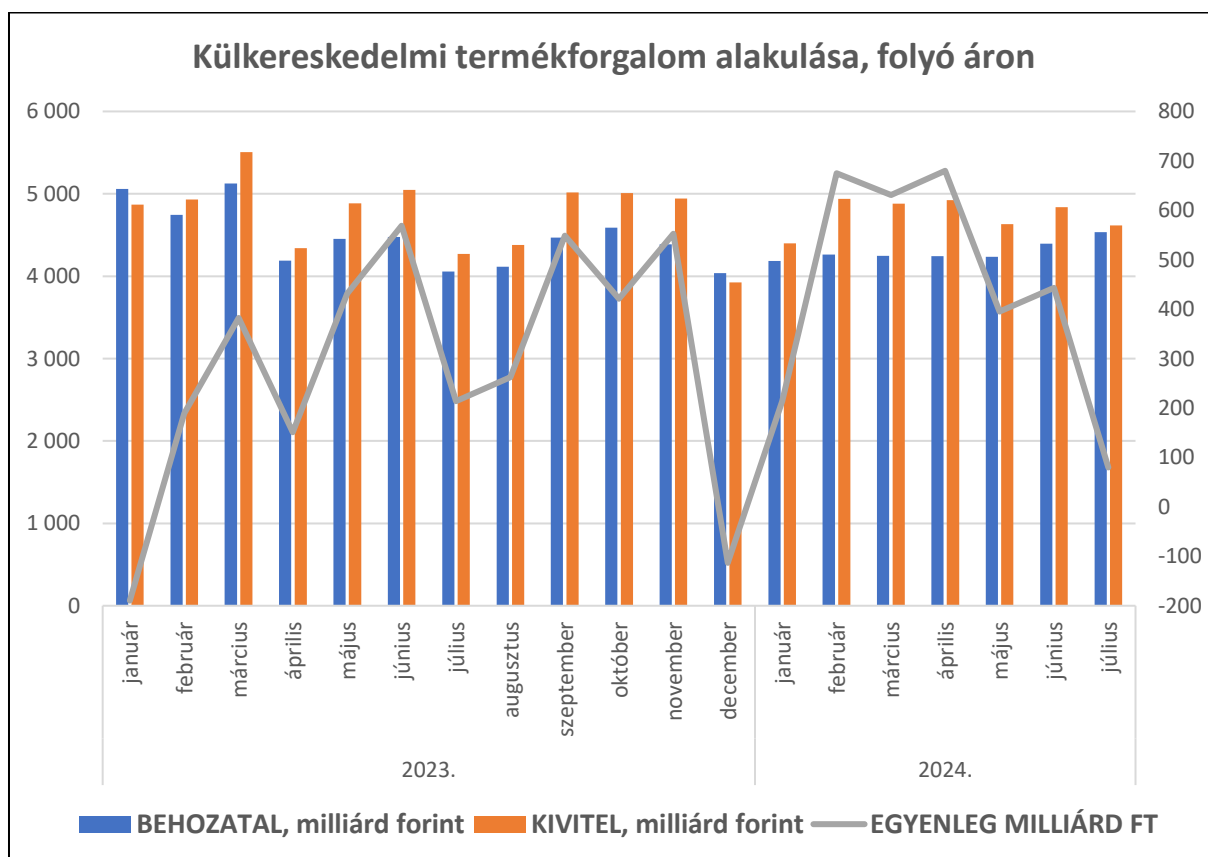
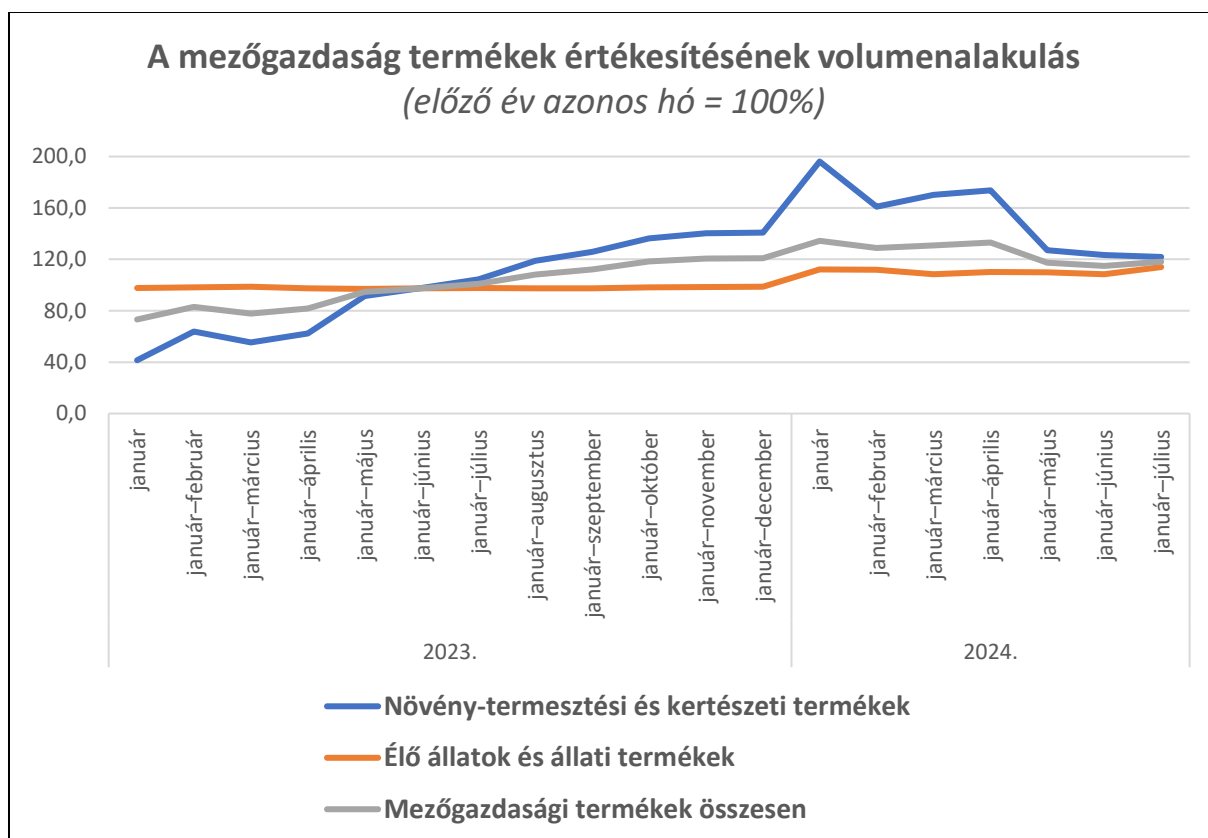
G R A F I K O N O K

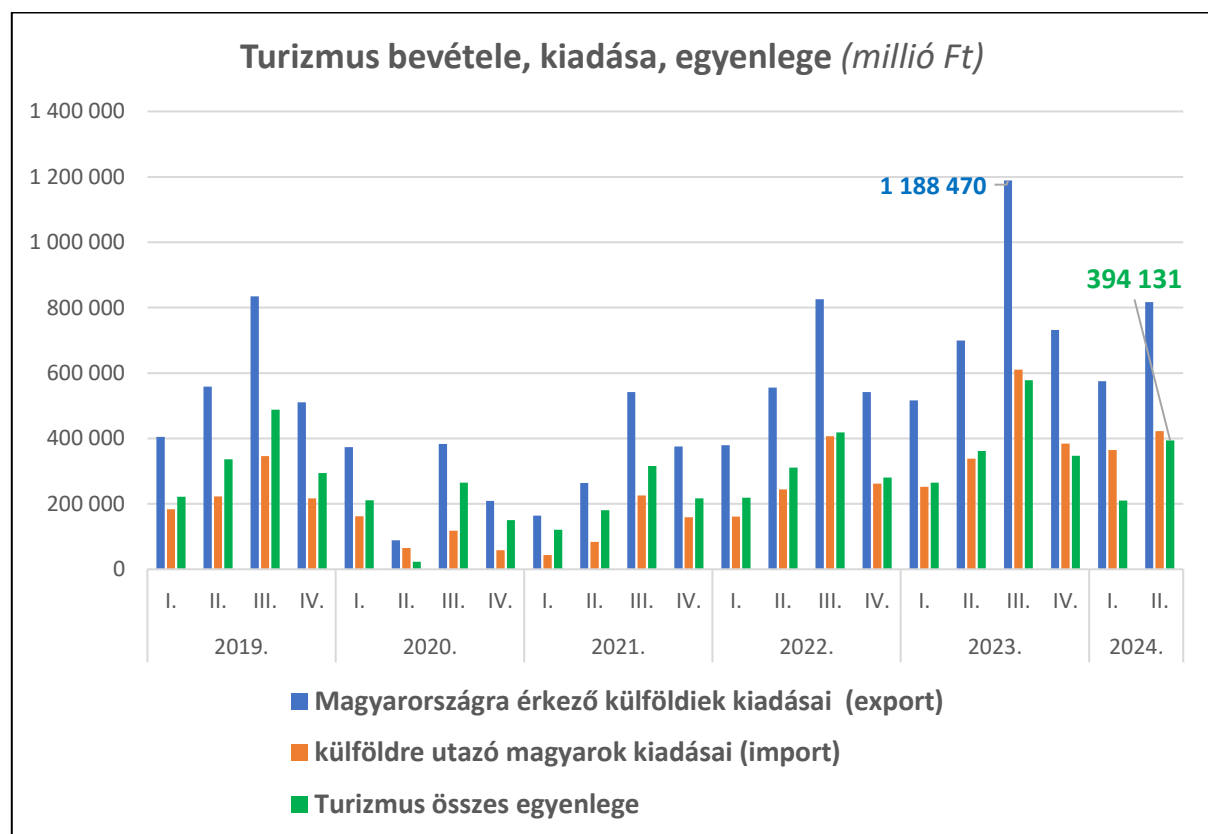
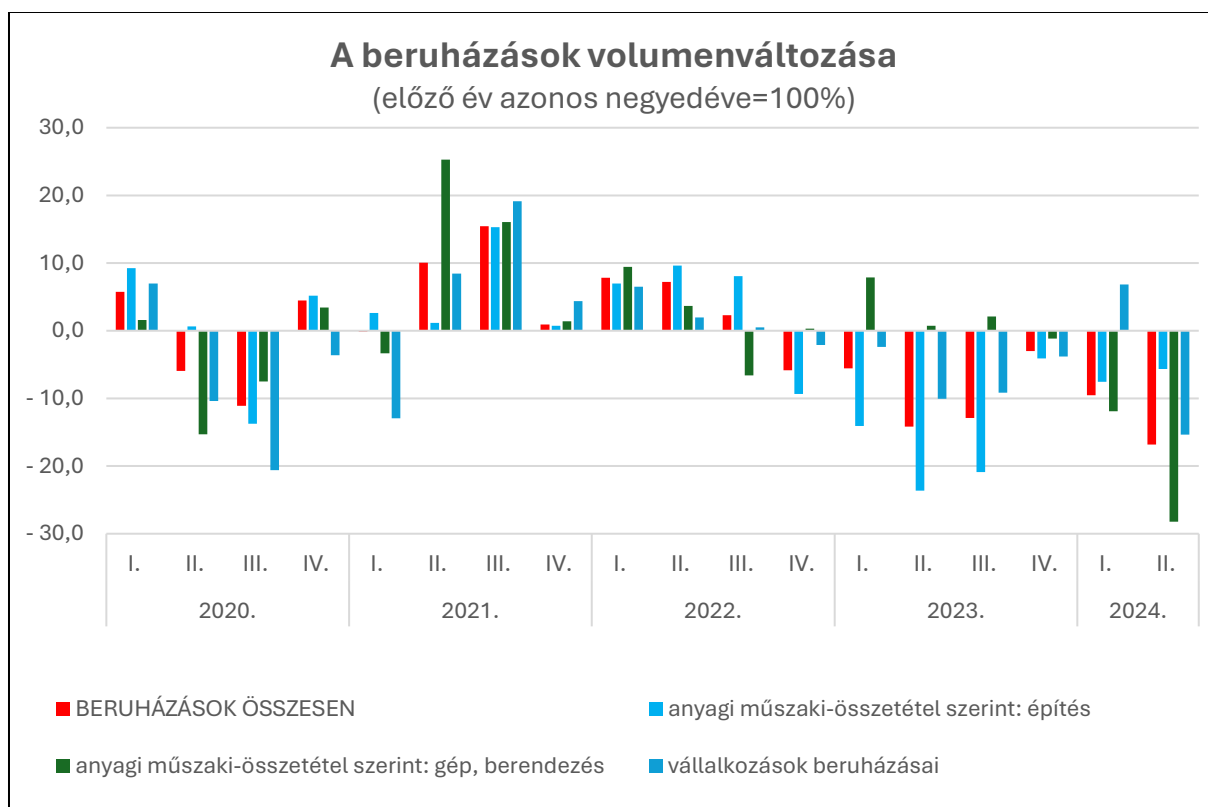
(az ábrák a KSH, MNB adatbázisaiból saját szerkesztéssel készültek, az alap adatokat lásd a munkatáblákban)

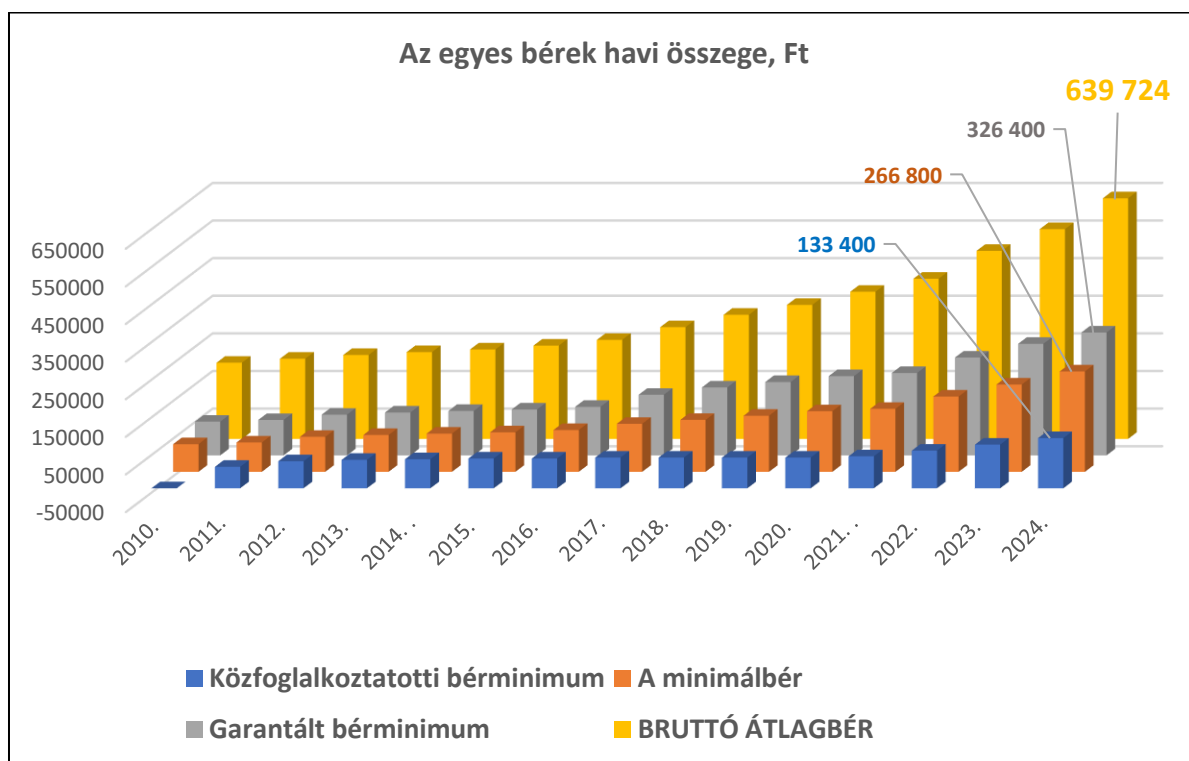
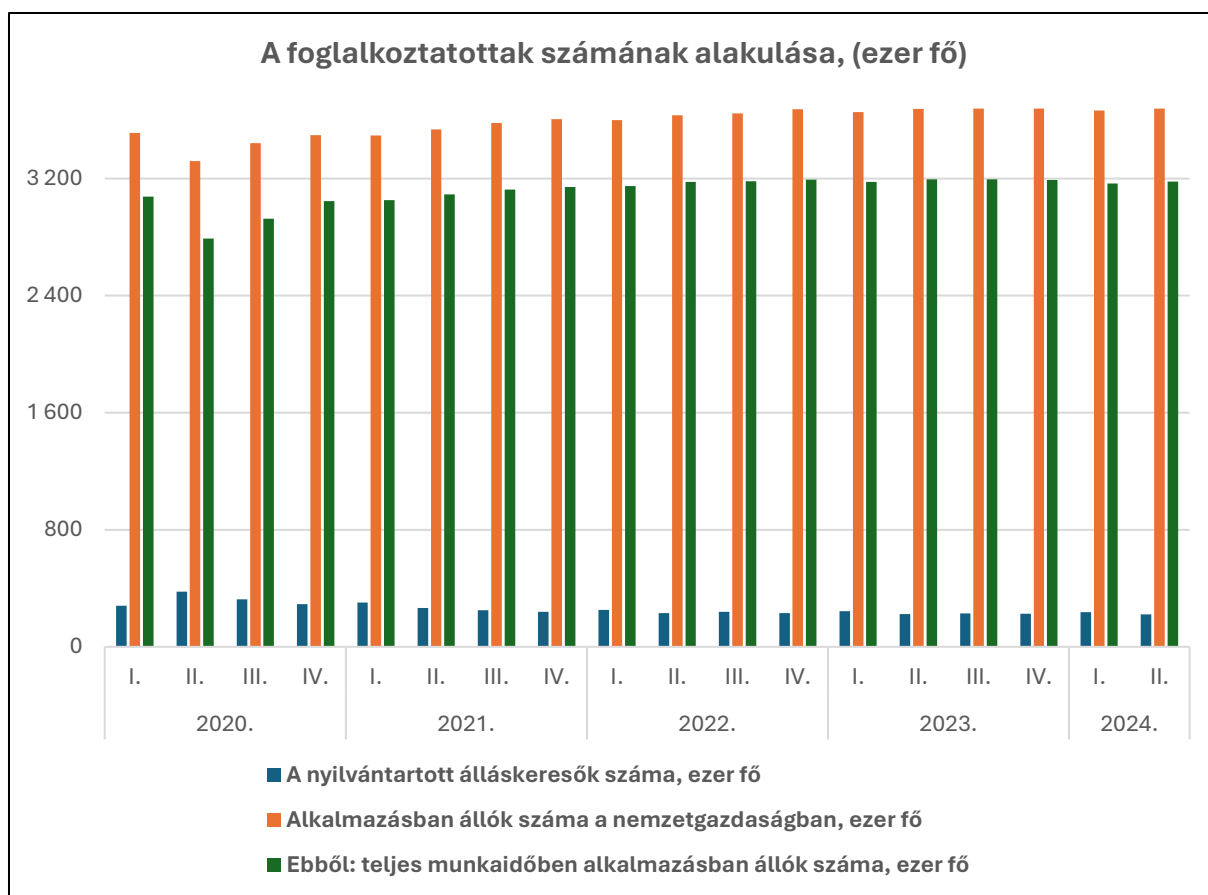

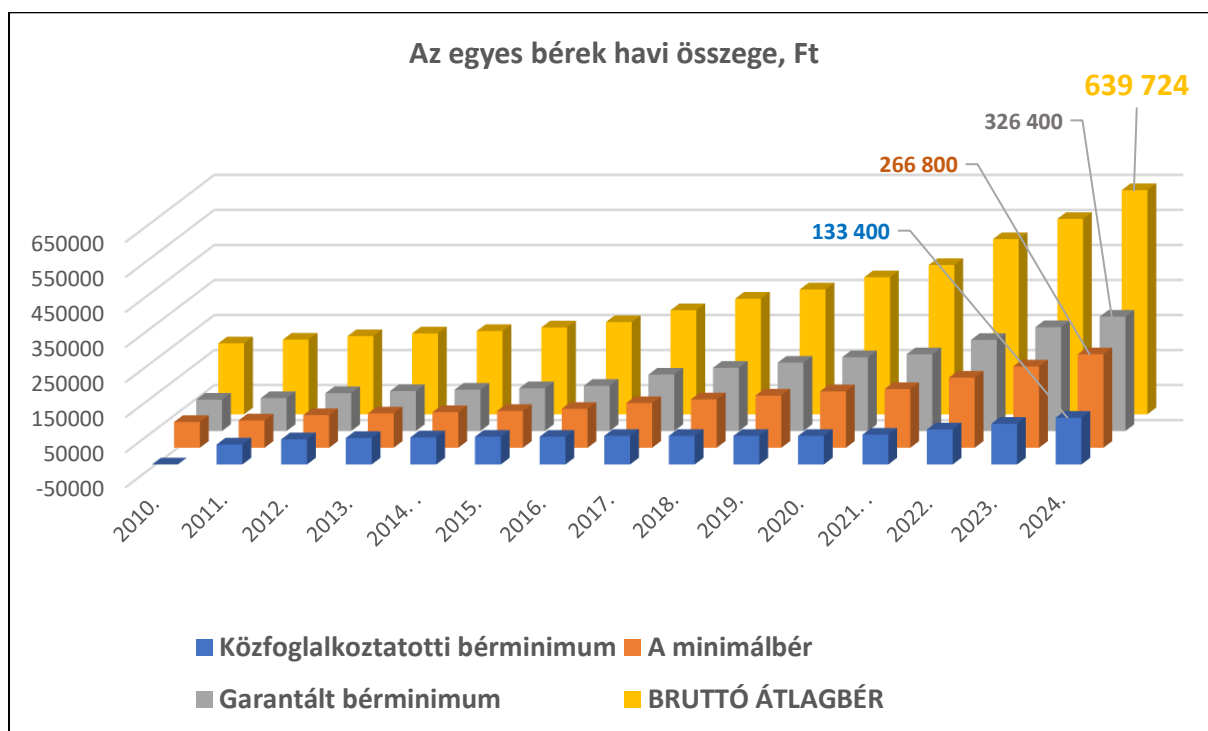
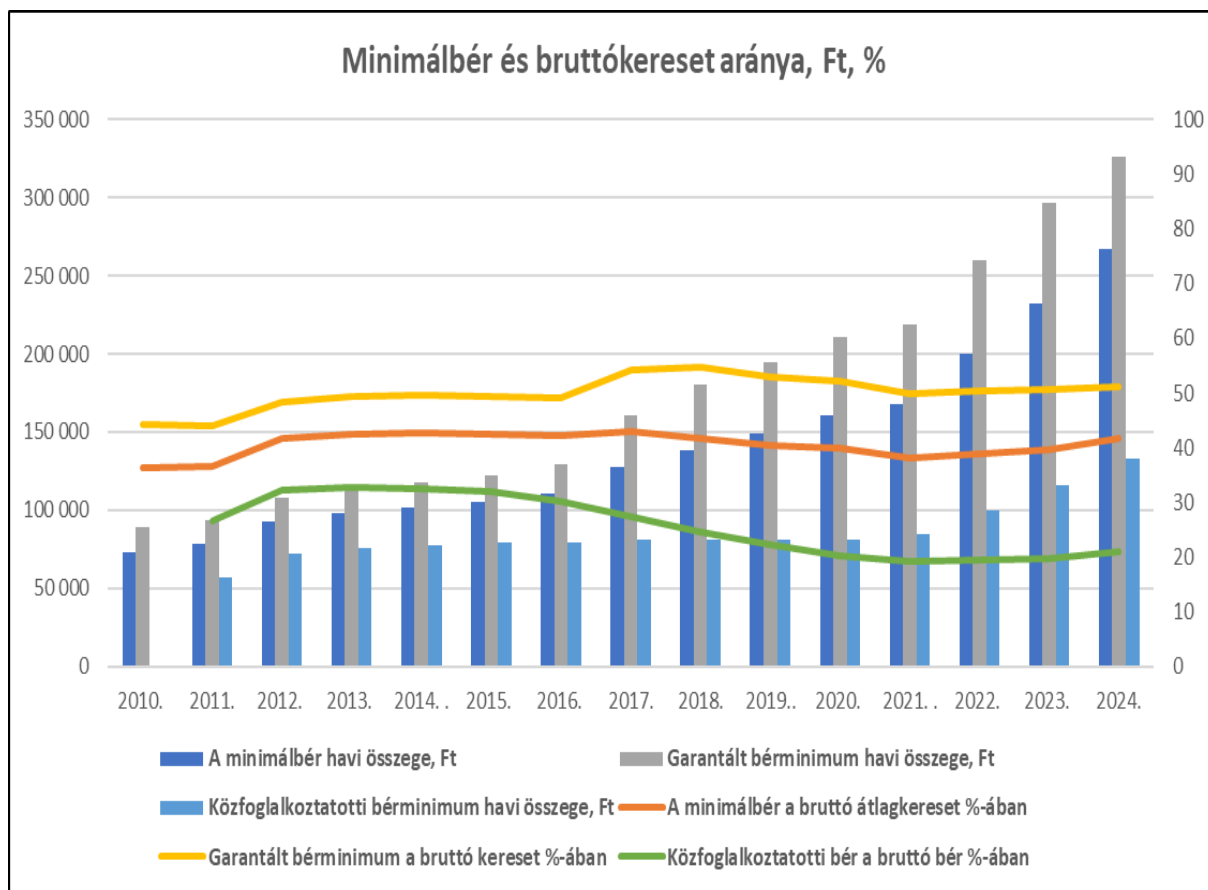

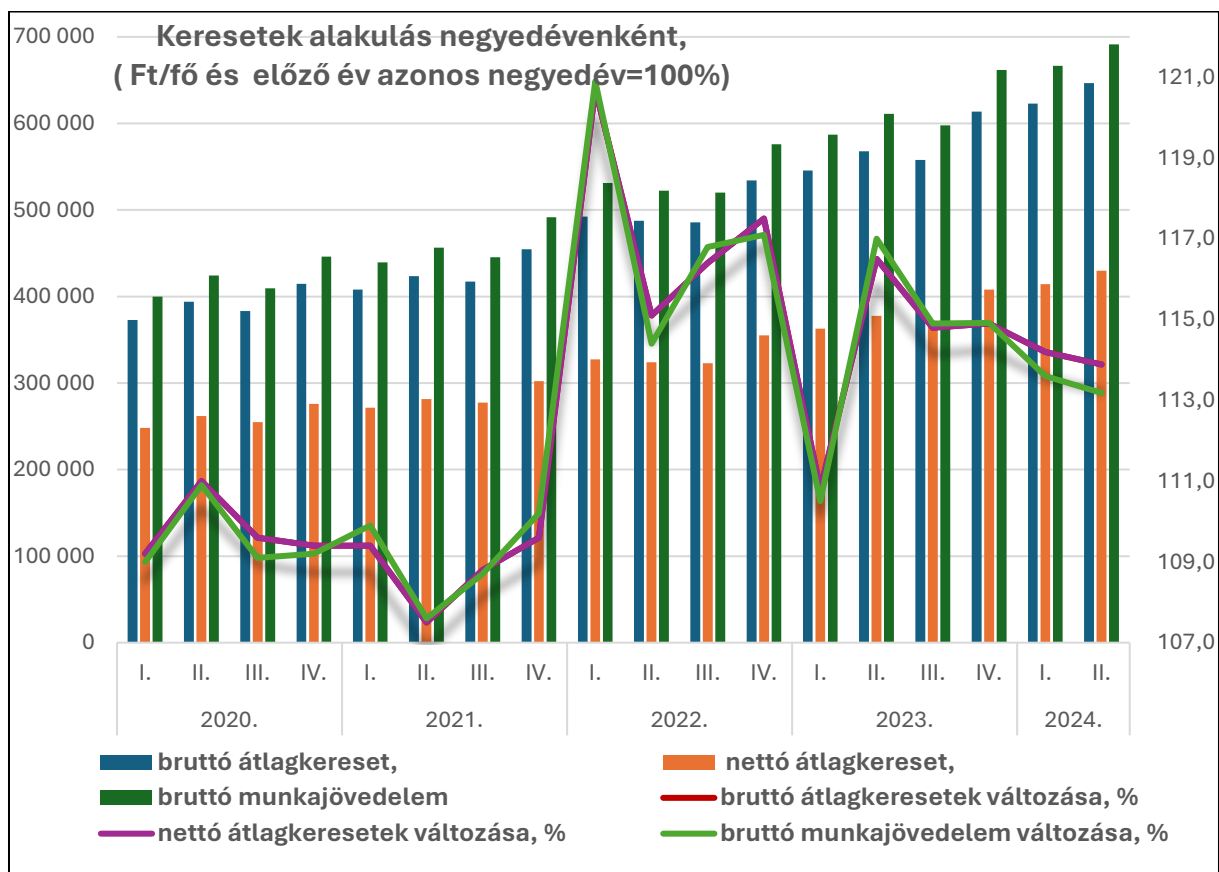
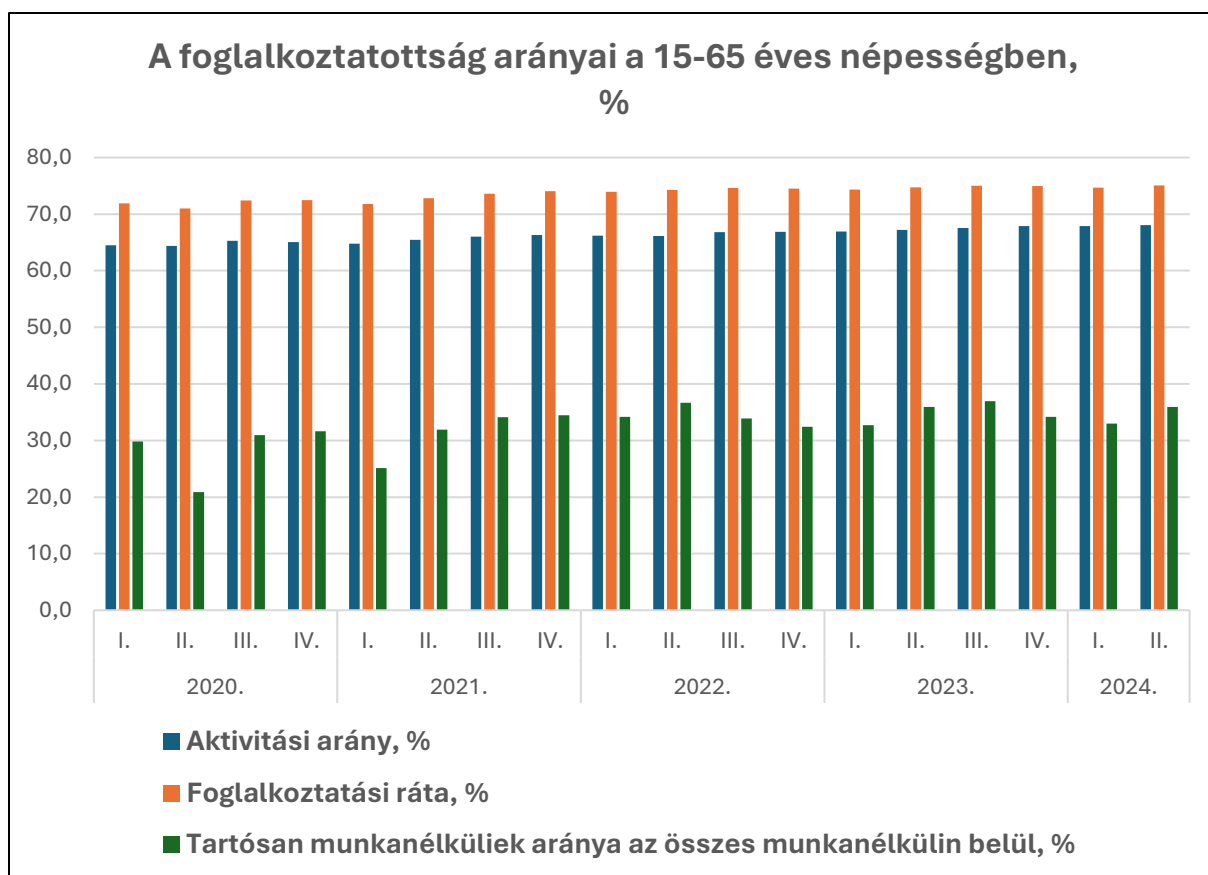

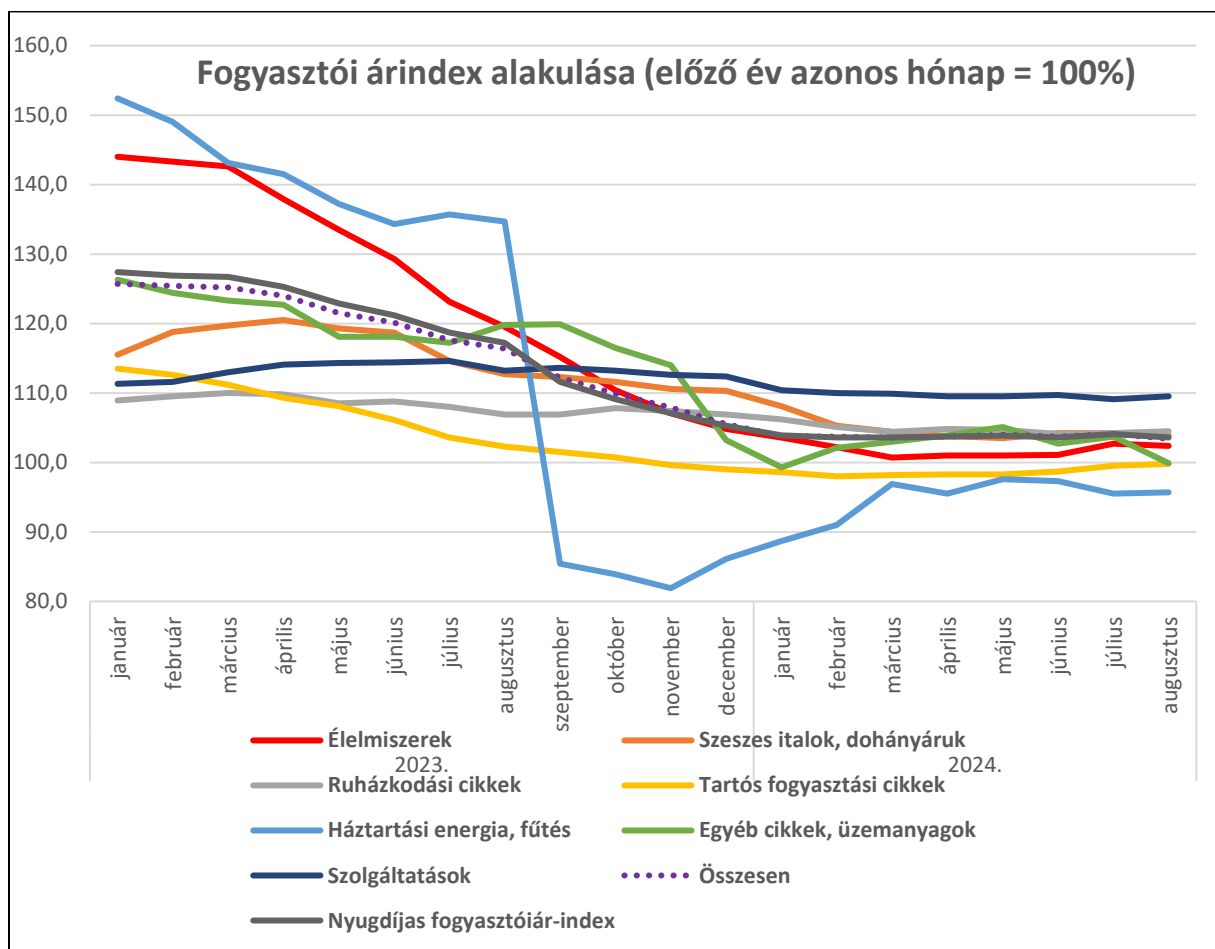
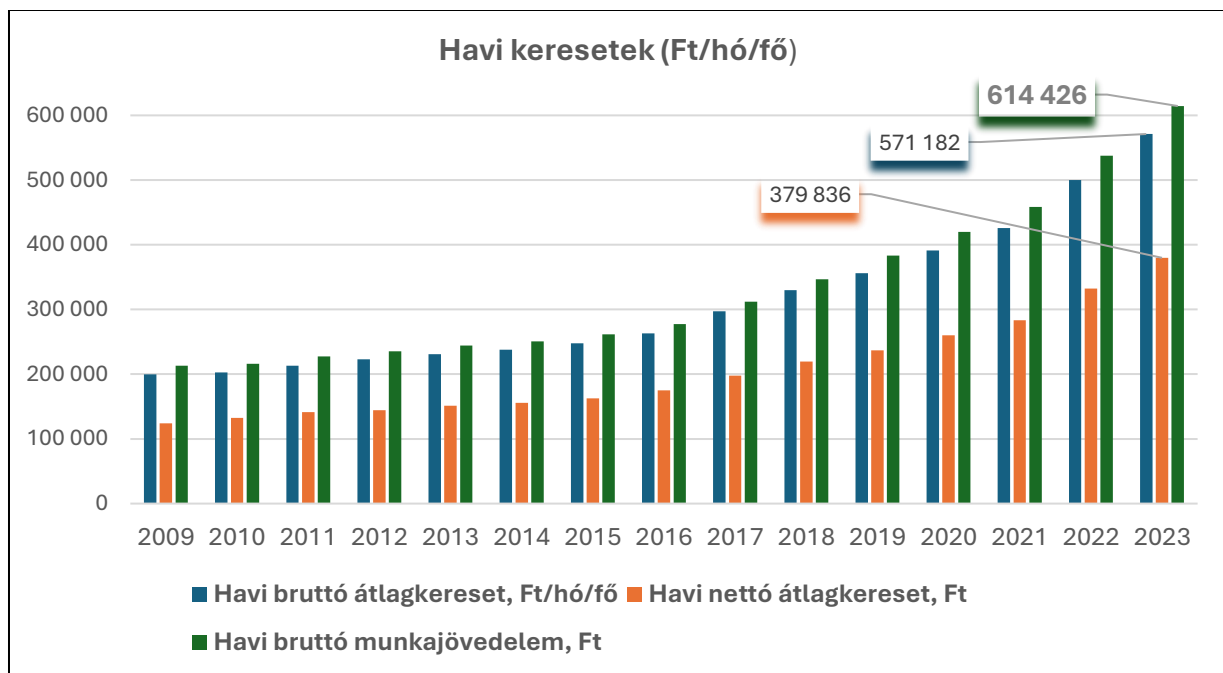

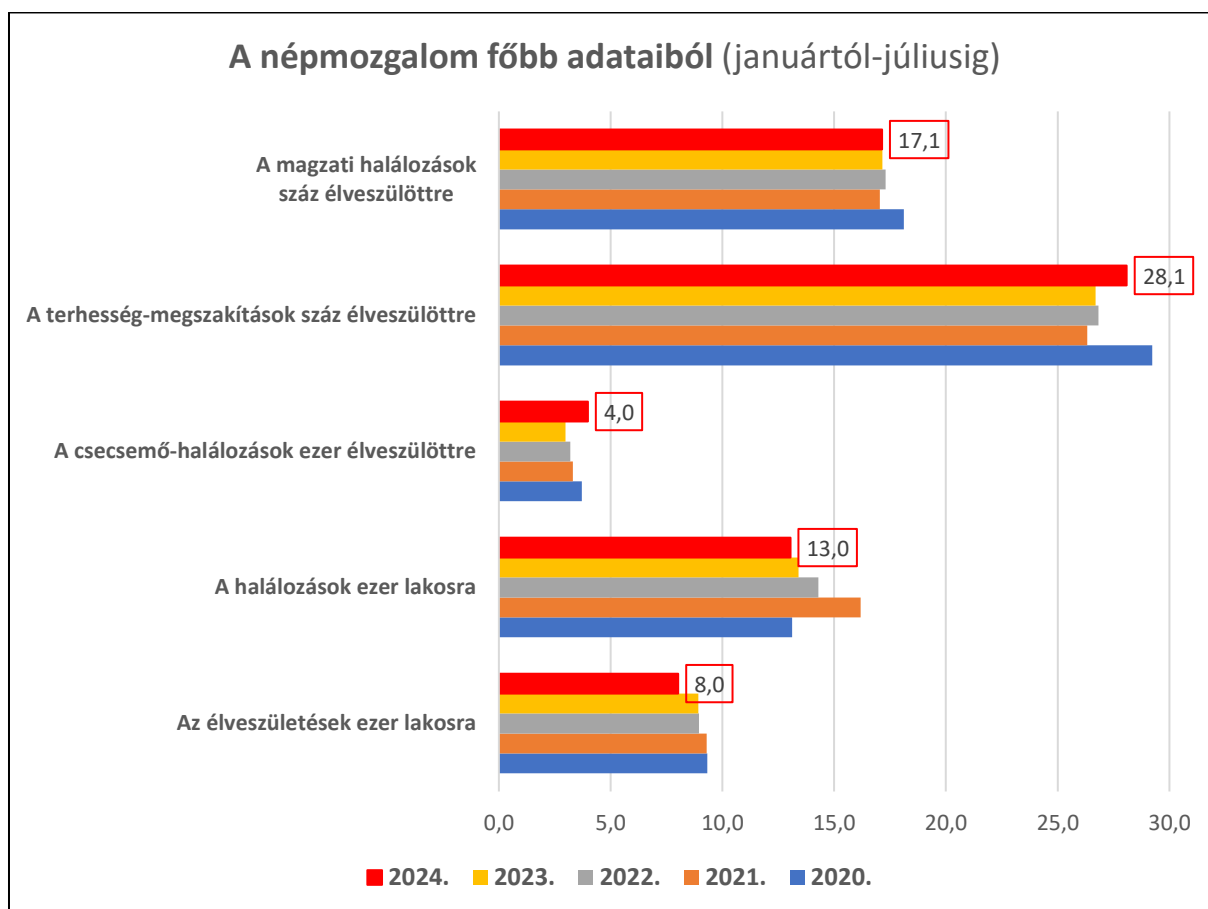
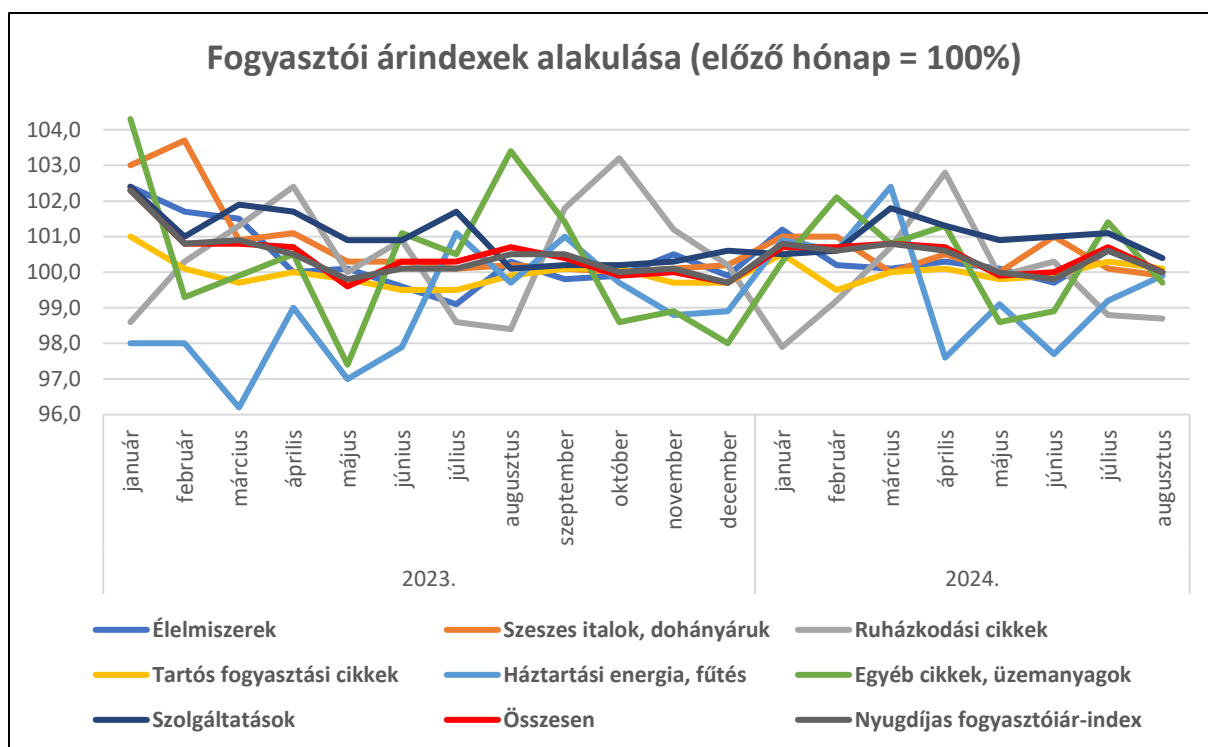

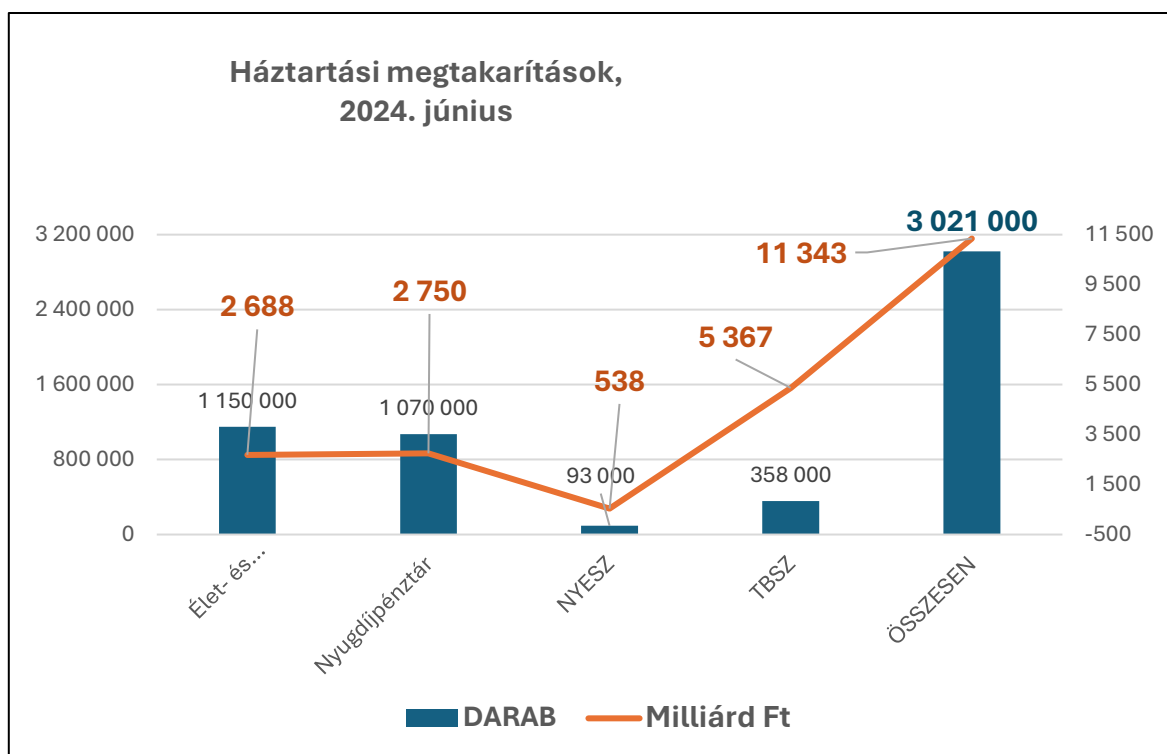

TÁBLÁZATOK

A GDP értéke forintban, euróban, dollárban, vásárlóerőparitáson

Év	A bruttó hazai termék értéke, millió HUF	A bruttó hazai termék értéke devizaárfolyamon, millió EUR	A bruttó hazai termék értéke devizaárfolyamon, millió USD	A bruttó hazai termék értéke vásárlóerőparitáson, millió EUR	A bruttó hazai termék értéke vásárlóerőparitáson, millió USD
1995	5 836 483	35 883,7	46 435,5	79 520,6	94 882,3
1996	7 122 305	37 260,3	46 682,2	81 714,2	96 399,9
1997	8 834 560	41 883,8	47 306,9	84 589,8	101 083,7
1998	10 442 818	43 334,8	48 695,8	88 821,4	106 752,1
1999	11 637 546	46 034,9	49 039,3	93 009,6	111 315,2
2000	13 324 052	51 237,7	47 203,3	100 535,4	121 047,8
2001	15 398 700	59 991,4	53 740,8	111 386,2	134 596,5
2002	17 433 859	71 753,4	67 571,9	120 947,5	147 567,9
2003	19 130 011	75 459,7	85 235,2	128 714,1	156 796,4
2004	21 110 059	83 877,9	104 180,2	134 334,1	164 436,3
2005	22 594 966	91 092,0	113 164,9	141 313,0	172 572,9
2006	24 345 409	92 123,0	115 650,9	147 158,2	185 148,4
2007	25 741 898	102 430,9	140 031,0	151 592,4	192 051,6
2008	27 249 944	108 457,5	158 614,3	161 388,4	208 006,3
2009	26 520 776	94 521,3	131 122,2	156 814,5	207 690,0
2010	27 485 093	99 797,0	132 044,6	164 537,1	217 389,5
2011	28 538 202	102 210,5	142 023,5	171 102,6	229 643,4
2012	28 996 631	100 188,8	128 662,3	170 429,1	230 821,5
2013	30 351 903	102 222,5	135 681,3	175 250,0	242 855,2
2014	32 804 707	106 281,0	141 083,4	181 648,9	253 484,6
2015	34 965 213	112 827,4	125 117,1	189 624,3	263 781,9
2016	36 206 666	116 248,2	128 647,9	190 467,2	274 222,7
2017	39 274 757	127 016,5	143 197,4	198 289,3	288 707,4
2018	43 386 710	136 063,9	160 542,9	211 510,4	311 927,1
2019	47 674 187	146 532,0	164 026,1	223 352,7	343 481,0
2020	48 444 474	137 951,6	157 323,0	218 176,1	341 546,9
2021	55 204 977	153 980,2	182 020,4	236 646,8	375 267,8
2022	65 951 746	168 532,3	176 757,5	260 824,2	420 223,7
2023	75 044 000				

A makrogazdaság főbb negyedéves adatai

Év	Negyedév	A bruttó hazai termék folyó áron, milliárd Ft	A háztartások tényleges fogyasztása folyó áron, milliárd Ft	A bruttó felhalmozás folyó áron, milliárd Ft	A bruttó hazai termék volumenin dexé, előző év azonos időszaka = 100,0%	A háztartások tényleges fogyasztásának volumenin dexé, előző év azonos időszaka = 100,0%	A bruttó felhalmozás volumenin dexé, előző év azonos időszaka = 100,0%	A kormányzati szektor egyenlege a GDP %-ában
2020.	I.	11 133	7 082	2 503	102,2	104,9	106,7	-0,8
	II.	10 988	6 864	2 840	87,2	92,8	89,8	-8,7
	III.	12 454	7 053	3 627	95,9	98,5	88,3	-3,9
	IV.	13 870	7 685	4 226	97,2	96,9	92,2	-16,8
2021.	I.	11 366	7 129	2 265	97,7	95,6	87,3	-6,7
	II.	13 569	7 906	3 861	117,7	108,8	125,6	-4,9
	III.	14 087	7 992	4 841	106,1	105,3	117,3	-4,9
	IV.	16 183	8 941	5 948	107,4	106,5	117,8	-11,8
2022.	I.	13 666	8 846	3 486	107,9	111,2	112,2	-2,6
	II.	16 308	9 550	5 435	106,7	108,7	105,4	-1,6
	III.	17 129	9 620	6 680	104,3	105,2	96,6	-5,7
	IV.	18 848	10 863	6 804	100,2	102,5	93,0	-14,4
2023.	I.	15 525	10 302	2 735	99,1	97,0	94,1	-9,4
	II.	18 662	11 020	4 203	97,6	98,1	77,5	-3,0
	III.	19 461	10 719	5 411	99,6	99,3	84,7	-3,7
	IV.	21 345	11 647	6 658	100,0	101,4	86,8	-10,6
2024.	I.	17 210	11 139	2 655	101,1	103,4	78,2	-5,4
	II.	20 505	11 983	4 520	101,5	104,0	94,3	..
	III.							
	IV.							
2023.	I-IV.	74 992	43 688	19 007	99,1	99,0	85,1	-6,7
2024.	I-II.	37 715	23 122	7 174	101,3	103,7	86,9	..

(GDP) termelése folyó áron nemzetgazdasági áganként [millió forint]												
Év	Negyedév	Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	Ipar	Ebből: feldolgozóipar	Építőipar	Szolgáltatások összesen	Ebből: kereskedelem, gépjárműjavítás, szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	ezen belül: kereskedelem, gépjárműjavítás	ezen belül: szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	Ebből: szállítás, raktározás	Ebből: információ, kommunikáció	Ebből: pénzügyi, biztosítási tevékenység
2020.	I.	225 165	2 249 817	1 959 327	371 600	6 611 958	1 074 411	902 425	171 986	586 120	518 536	387 237
	II.	354 891	1 973 478	1 753 647	534 363	6 389 824	1 072 879	996 217	76 662	524 169	460 051	408 922
	III.	570 258	2 396 023	2 143 856	632 853	6 866 076	1 327 371	1 148 058	179 314	584 517	528 814	408 739
	IV.	491 495	2 863 098	2 528 224	789 652	7 565 861	1 462 356	1 376 921	85 435	666 059	612 744	410 883
2021.	I.	241 663	2 151 289	1 959 950	358 529	6 756 852	1 042 379	904 477	137 903	513 989	570 676	422 998
	II.	437 881	2 678 511	2 444 041	693 304	7 722 993	1 382 677	1 232 634	150 043	588 265	556 061	458 589
	III.	692 185	2 475 877	2 199 574	813 102	7 888 349	1 551 985	1 284 851	267 133	573 528	639 660	472 644
	IV.	536 416	3 141 941	2 633 834	1 033 778	9 094 197	1 797 676	1 604 113	193 563	790 044	750 864	483 662
2022.	I.	274 731	2 389 490	2 133 879	479 815	8 231 248	1 249 625	975 670	273 955	665 493	598 720	464 140
	II.	493 878	3 112 934	2 940 828	843 006	9 248 811	1 614 710	1 358 710	256 000	741 318	644 845	518 215
	III.	689 464	3 319 619	2 806 727	1 000 234	9 462 591	1 779 220	1 443 726	335 494	755 145	690 907	528 104
	IV.	590 228	3 798 011	3 401 716	1 312 918	10 806 778	2 017 195	1 756 152	261 042	984 176	877 069	546 036
2023.	I.	413 581	3 005 274	2 714 576	563 209	9 645 703	1 531 190	1 171 030	360 161	752 785	698 500	490 059
	II.	789 177	3 550 676	3 367 706	966 074	10 715 515	1 779 417	1 483 511	295 905	843 390	763 308	558 508
	III.	1 284 940	3 574 894	3 130 721	1 164 330	10 726 247	1 921 520	1 510 349	411 170	829 993	798 110	592 674
	IV.	1 029 537	4 039 616	3 640 501	1 374 129	12 075 364	2 112 127	1 802 484	309 643	1 119 647	997 575	607 403
2024.	I.	356 317	2 940 903	2 639 793	626 146	10 932 370	1 612 814	1 192 041	420 773	851 961	842 488	553 929
	II.	671 069	3 593 336	3 354 588	1 089 766	12 015 040	1 946 544	1 600 645	345 899	942 029	857 737	617 930
	III.											
	IV.											
2023.	I–IV.	3 517 235	14 170 460	12 853 504	4 067 742	43 162 829	7 344 254	5 967 374	1 376 879	3 545 815	3 257 493	2 248 644
2024.	I–II.	1 027 386	6 534 239	5 994 381	1 715 912	22 947 410	3 559 358	2 792 686	766 672	1 793 990	1 700 225	1 171 859

GDP végső felhasználása folyó áron (millió forint)						
	2023.				2024.	
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.
Háztartások fogyasztási kiadása	8 439 722	9 006 306	8 734 510	9 390 999	9 045 957	9 721 389
Természetbeni társadalmi juttatás a kormányzattól	1 479 898	1 633 169	1 592 320	1 853 842	1 616 555	1 832 949
Természetbeni társadalmi juttatás a háztartásokat segítő nonprofit intézményektől	382 703	380 339	392 072	401 951	476 589	428 641
Háztartások tényleges fogyasztása	10 302 323	11 019 814	10 718 902	11 646 792	11 139 101	11 982 979
Közösségi fogyasztás	1 995 407	2 164 322	2 072 432	2 231 093	2 085 176	2 362 519
Végső fogyasztás összesen	12 297 730	13 184 136	12 791 334	13 877 885	13 224 277	14 345 498
Bruttó állóeszköz-felhalmozás	3 659 154	4 898 558	5 570 499	5 630 483	3 686 408	4 862 108
Készletváltozás	-956 625	-724 815	-188 353	998 437	-1 067 622	-372 398
Értéktárgyak beszerzésének és eladásának egyenlege	32 524	29 288	29 294	28 821	36 093	29 873
Bruttó felhalmozás összesen	2 735 053	4 203 031	5 411 440	6 657 741	2 654 879	4 519 583
Belföldi felhasználás összesen	15 032 783	17 387 167	18 202 774	20 535 626	15 879 156	18 865 081
Export áruk	13 143 200	12 113 621	11 512 288	11 387 044	11 795 666	11 929 064
Export szolgáltatások	2 890 595	3 044 296	3 572 148	3 233 483	2 995 691	3 372 653
Export összesen	16 033 795	15 157 917	15 084 436	14 620 527	14 791 357	15 301 717
Import áruk	13 443 258	11 747 478	11 397 777	11 483 694	11 299 658	11 316 382
Import szolgáltatások	2 098 529	2 135 886	2 428 512	2 327 846	2 161 109	2 345 222
Import összesen	15 541 787	13 883 364	13 826 289	13 811 540	13 460 767	13 661 604
Egyenleg áruk	-300 058	366 143	114 511	-96 650	496 008	612 682
Egyenleg szolgáltatások	792 066	908 410	1 143 636	905 637	834 582	1 027 431
Egyenleg összesen	492 008	1 274 553	1 258 147	808 987	1 330 590	1 640 113
Bruttó hazai termék (GDP) összesen	15 524 791	18 661 720	19 460 921	21 344 613	17 209 746	20 505 194

A KORMÁNYZATI SZÉKTOR FŐBB NEGYEDÉVES ADATAI							
Év	2023.				2024.	2023.	
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	I-IV.
Kiadások, milliárd forint, folyó termelő-felhasználás	1289	1549,5	1481,0	1777,7	1252,6		6097,2
Kiadások, milliárd forint, munkavállalói jövedelem	1708,4	1793,5	1791,5	1978,6	1974,0		7272,0
Kiadások, milliárd forint, kamatok	743,2	894,6	953,1	940,1	992,3		3531,0
Kiadások, milliárd forint, pénzbeni társadalmi juttatások	2301,4	1851,4	1867,3	2113,0	2546,7		8133,1
Kiadások, milliárd forint, bruttó állóeszköz felhalmozás	419,2	714,0	916,9	1751,1	390,7		3801,1
Kiadások, milliárd forint, egyéb kiadások	2412,3	1915,2	1457,4	2212,8	1863,6		7997,7
Kiadások, milliárd forint, összes kiadás	8873,4	8718,2	8467,2	10773,3	9019,9		36832,0
Bevételek, milliárd forint, termelési és importadók	3027,8	3337,5	3254,9	3486,5	3187,6		13106,7
Bevételek, milliárd forint, ebből áfa	1590,1	1700,6	1762,0	2001,5	1678,9		7054,1
Bevételek, milliárd forint, folyó jövedelem-, vagyon- stb. adók	1205,0	1447,9	1393,7	1549,2	1411,4		5595,8
Bevételek, milliárd forint, tényleges társadalombiztosítási hozzájárulások	1761,8	1850,8	1808,4	2020,7	2007,6		7441,7
Bevételek, milliárd forint, tőkeadók	5,0	4,9	4,6	4,8	5,2		19,3
Bevételek, milliárd forint, egyéb bevételek	1195,2	1517,1	1296,2	1641,5	1340,5		5650,1
Bevételek, milliárd forint, összes bevétel	7194,7	8158,3	7757,9	8702,6	7952,4		31813,6
Egyéb adatok, milliárd forint, végső fogyasztási kiadás	3475,3	3797,5	3664,8	4084,9	3701,7		15022,5
Egyéb adatok, milliárd forint, nettó hitelfelvétel	-1678,7	-559,9	-709,2	-2070,6	-1067,5		-5018,5
Egyéb adatok, milliárd forint, szezonálisan kiigazított GDP	17830,2	18538,3	19076,4	19547,2	19827,9		74992,0
Nettó hitelfelvétel / GDP, % szezonálisan kiigazított GDP	-9,4	-3,0	-3,7	-10,6	-5,4		-6,7
Forrás: KSH 21.2.1.26							

A nemzetgazdasági beruházások értéke, volumenindexei

Év	Beruházások értéke, folyó áron, milliárd Ft	Beruházások volumenindexe, előző év = 100,0%	Beruházások volumenindexe, 2000 = 100,0%
2010	4 505,7	95,0	114,4
2011	4 390,9	95,4	109,2
2012	4 264,1	95,0	103,7
2013	4 572,3	105,9	109,8
2014	5 532,1	119,3	131,0
2015	6 066,8	107,9	141,4
2016	5 363,7	87,1	123,1
2017	6 878,0	124,4	153,2
2018	8 746,2	119,6	183,2
2019	10 404,3	111,8	204,7
2020	10 835,6	97,3	199,2
2021	12 621,1	106,1	211,3
2022	15 342,8	101,5	214,4
2023	16 118,7	91,5	196,2

A beruházások volumenváltozása, negyedévenként					
Év		BERUHÁZÁSOK ÖSSZESEN	anyagi műszaki- összetétel szerint: építés	anyagi műszaki- összetétel szerint: gép, berendezés	vállalkozások beruházásai
2020.	I.	5,8	9,2	1,6	7,0
	II.	-6,0	0,6	-15,3	-10,4
	III.	-11,1	-13,7	-7,5	-20,6
	IV.	4,5	5,2	3,4	-3,6
2021.	I.	-0,1	2,6	-3,3	-12,9
	II.	10,1	1,2	25,3	8,5
	III.	15,5	15,3	16,1	19,1
	IV.	0,9	0,7	1,4	4,4
2022.	I.	7,8	7,0	9,4	6,5
	II.	7,2	9,6	3,7	2,0
	III.	2,3	8,1	-6,6	0,5
	IV.	-5,8	-9,3	0,3	-2,1
2023.	I.	-5,6	-14,1	7,9	-2,4
	II.	-14,2	-23,6	0,7	-10,0
	III.	-12,9	-20,9	2,1	-9,2
	IV.	-3,0	-4,1	-1,1	-3,8
2024.	I.	-9,6	-7,6	-11,9	6,8
	II.	-16,8	-5,7	-28,2	-15,3

Főbb ármutatók, előző év = 100%

Év	Fogyasztói ár-index	Ipari termelői ár-index	Építőipari termelői ár-index	Beruházási ár-index	Szolgáltatási ár-index	Mezőgazdasági termékek termelői ár-indexe	A külkereskedelmi termékforgalom árindexe Behozatal	A külkereskedelmi termékforgalom árindexe Kivitel
2010	104,9	104,5	101,1	101,7	99,9	116,8	101,7	101,6
2011	103,9	104,2	102,2	102,1	100,5	119,3	105,0	103,3
2012	105,7	104,3	101,9	102,2	100,5	115,4	104,3	102,9
2013	101,7	100,7	101,9	101,2	101,3	92,2	99,4	100,0
2014	99,8	99,6	102,1	101,4	101,3	93,9	100,1	101,1
2015	99,9	99,1	102,5	101,6	99,9	100,4	98,9	99,7
2016	100,4	98,3	102,8	101,5	100,5	96,2	97,5	99,0
2017	102,4	103,3	105,2	103,0	100,8	105,6	101,9	101,5
2018	102,8	105,5	109,5	106,4	102,1	102,7	103,9	102,9
2019	103,4	102,1	109,7	106,4	102,9	105,4	101,1	101,7
2020	103,3	104,2	107,4	107,0	102,3	107,4	102,6	104,7
2021	105,1	113,5	111,4	109,8	101,8	119,3	111,8	107,8
2022	114,5	133,7	124,5	119,8	110,4	149,7	131,7	122,7
2023	117,6	107,8	115,9	114,2	110,3	84,1	93,4	99,7

Az áruszállítás és a személyszállítás adatai, negyedévenként

Év	Áruszállítás szállított áruk tömege, ezer tonna	Áruszállítás árutonna-kilométer millió	Helyközi személyszállítás szállított utasok száma ezer	Helyközi személyszállítás utaskilométer millió	Helyi személyszállítás szállított utasok száma, ezer	Helyi személyszállítás utaskilométer millió
2019.	I.	75 381	15 248	161 876	6 746	549 501
	II.	80 312	15 120	160 071	8 108	527 398
	III.	82 372	14 616	143 963	8 539	508 927
	IV.	73 613	13 687	159 115	7 765	530 888
2020.	I.	71 181	13 999	156 652	6 011	498 883
	II.	70 827	12 416	67 741	2 439	198 600
	III.	74 661	13 108	117 194	4 385	391 475
	IV.	70 273	13 089	111 359	3 344	333 599
2021.	I.	72 546	14 203	94 267	2 920	286 727
	II.	77 921	14 027	102 688	3 425	307 440
	III.	81 717	13 819	113 383	5 011	373 083
	IV.	77 468	13 386	130 587	5 299	419 308
2022.	I.	72 405	14 418	129 191	5 071	427 508
	II.	78 278	14 498	136 143	6 230	439 569
	III.	76 774	13 695	131 456	7 176	446 820
	IV.	67 350	12 635	147 546	6 584	481 042
2023.	I.	65 055	12 841	146 494	6 200	495 276
	II.	69 317	12 763	152 120	7 384	487 234
	III.	72 500	12 580	178 342	7 760	477 566
	IV.	67 211	11 747	173 530	7 597	506 511

Az információ, kommunikáció főbb mutatói

Időszak	Az információ, kommunikáció részesedése a bruttó hozzáadott értékből	Mobiltelefon-előfizetések száma 1000 lakosra	Helyhez kötött internet-előfizetések száma 1000 lakosra	Informatikai szakembereket alkalmazó vállalkozások aránya, %
2005		925	99	..
2006	5,2	991	112	..
2007	5,4	1 098	147	..
2008	5,3	1 219	173	..
2009	5,6	1 178	187	..
2010	5,3	1 203	204	..
2011	5,3	1 173	219	..
2012	5,3	1 167	230	..
2013	5,3	1 182	244	..
2014	5,2	1 197	259	..
2015	4,9	1 208	273	27,5
2016	4,9	1 204	287	27,4
2017	4,9	1 198	300	28,7
2018	4,9	1 211	318	27,9
2019	4,9	1 283	327	27,4
2020	5,2	1 306	338	30,2
2021	5,4	1 374	349	30,3
2022	5,0	1 418	363	30,6
2023	..	1 474	371	32,0

A külkereskedelmi termékforgalom adatai

Év	Érték, folyó áron milliárd forint	Érték, folyó áron millió dollár	Érték, folyó áron millió euró	Értékindex forint-adatokból számítva, előző év = 100,0%	Értékindex dollár-adatokból számítva, előző év = 100,0%	Értékindex euró-adatokból számítva, előző év = 100,0%
Behozatal						
2012	21 221,0	94 307,7	73 297,5	104,2	93,0	100,5
2013	22 162,8	99 307,0	74 738,8	104,4	105,3	102,0
2014	24 126,5	104 188,1	78 231,8	108,9	104,9	104,7
2015	25 348,6	90 770,2	81 864,9	105,1	87,1	104,6
2016	25 931,2	92 219,2	83 265,4	102,3	101,6	101,7
2017	28 633,4	104 402,1	92 602,4	110,4	113,2	111,2
2018	31 656,7	117 391,2	99 334,7	110,6	112,4	107,3
2019	34 056,8	117 333,4	104 761,0	107,6	100,0	105,5
2020	34 849,0	113 433,7	99 367,8	102,3	96,7	94,9
2021	42 169,3	139 144,4	117 604,8	121,0	122,7	118,4
2022	59 347,0	159 351,9	151 670,0	140,7	114,5	129,0
2023	53 480,1	151 363,4	140 015,3	90,1	95,0	92,3
Kivitel						
2012	23 143,1	102 830,4	79 952,0	103,6	92,5	100,0
2013	24 117,8	108 015,0	81 293,9	104,2	105,0	101,7
2014	26 064,0	112 536,9	84 506,0	108,1	104,2	104,0
2015	28 013,5	100 299,1	90 460,2	107,5	89,1	107,0
2016	28 960,5	103 010,9	92 989,9	103,4	102,7	102,8
2017	31 133,9	113 498,5	100 680,0	107,5	110,2	108,3
2018	33 409,1	123 958,5	104 854,6	107,3	109,2	104,1
2019	35 470,1	122 181,3	109 094,6	106,2	98,6	104,0
2020	36 832,6	119 971,5	104 986,1	103,8	98,2	96,2
2021	42 753,1	141 157,8	119 228,0	116,1	117,7	113,6
2022	55 750,9	149 934,9	142 536,7	130,4	106,2	119,5
2023	56 958,3	161 260,0	149 188,6	102,2	107,6	104,7
Egyenleg						
2012	1 922,0	8 522,7	6 654,5	..	..	..
2013	1 955,0	8 708,0	6 555,1	..	..	..
2014	1 937,5	8 348,8	6 274,2	..	..	..
2015	2 664,9	9 528,8	8 595,3	..	..	..
2016	3 029,2	10 791,7	9 724,6	..	..	..
2017	2 500,5	9 096,4	8 077,6	..	..	..
2018	1 752,4	6 567,4	5 519,9	..	..	..
2019	1 413,3	4 847,9	4 333,6	..	..	..
2020	1 983,6	6 537,8	5 618,3	..	..	..
2021	583,9	2 013,4	1 623,2	..	..	..
2022	-3 596,1	-9 417,0	-9 133,3	..	..	..
2023	3 478,2	9 896,6	9 173,3	..	..	..

A külkereskedelmi termékforgalom összefoglaló értéadatai havonta										
Év		Érték, folyó áron milliárd forint	Érték, folyó áron millió dollár	Érték, folyó áron millió euró	Érték, folyó áron milliárd forint	Érték, folyó áron millió dollár	Érték, folyó áron millió euró	Érték, folyó áron milliárd forint	Érték, folyó áron millió dollár	Érték, folyó áron millió euró
		BEHOZATAL			KIVITEL			EGYENLEG		
2023.	január	5 058	13 769	12 780	4 868	13 253	12 301	-190	-516	-479
	február	4 744	13 206	12 324	4 933	13 733	12 816	189	527	492
	március	5 125	14 255	13 319	5 508	15 319	14 313	382	1 063	994
	április	4 191	12 229	11 147	4 342	12 670	11 549	151	440	402
	május	4 452	12 988	11 949	4 883	14 247	13 107	431	1 259	1 158
	június	4 478	13 088	12 079	5 047	14 750	13 613	569	1 662	1 534
	július	4 057	11 834	10 705	4 271	12 459	11 270	214	625	565
	augusztus	4 117	11 650	10 678	4 379	12 393	11 359	263	743	681
	szeptember	4 469	12 356	11 564	5 018	13 872	12 984	549	1 517	1 420
	október	4 589	12 577	11 903	5 010	13 731	12 994	421	1 154	1 092
	november	4 389	12 522	11 580	4 941	14 098	13 037	552	1 576	1 457
	december	4 038	11 532	10 582	3 925	11 209	10 284	-113	-323	-297
2024.	január	4 185	11 947	10 953	4 399	12 557	11 513	214	611	560
	február	4 263	11 851	10 982	4 937	13 727	12 721	675	1 876	1 739
	március	4 248	11 682	10 747	4 879	13 417	12 342	631	1 734	1 595
	április	4 243	11 594	10 808	4 923	13 452	12 540	680	1 858	1 732
	május	4 235	11 814	10 932	4 630	12 916	11 953	395	1 103	1 020
	június	4 394	11 983	11 137	4 837	13 192	12 260	443	1 209	1 124
	július	4 536	12 523	11 548	4 615	12 743	11 751	80	220	203

A külkereskedelmi termékforgalom értékindexei, havonta							
Év		Értékindex forint-adatokból számítva, előző év azonos időszaka = 100,0%	Értékindex dollár-adatokból számítva, előző év azonos időszaka = 100,0%	Értékindex euró-adatokból számítva, előző év azonos időszaka = 100,0%	Értékindex forint-adatokból számítva, előző év azonos időszaka = 100,0%	Értékindex dollár-adatokból számítva, előző év azonos időszaka = 100,0%	Értékindex euró-adatokból számítva, előző év azonos időszaka = 100,0%
		BEHOZATAL			KIVITEL		
2023.	január	130,3	113,4	119,0	128,9	111,9	117,5
	február	113,4	99,6	105,3	120,8	106,0	112,1
	március	105,0	99,8	102,8	120,7	114,7	118,1
	április	95,7	96,8	95,5	104,2	105,4	104,0
	május	93,0	96,9	95,0	104,4	109,2	106,9
	június	91,0	99,2	96,6	106,3	116,0	113,0
	július	82,5	94,0	87,4	97,5	111,4	103,4
	augusztus	78,5	87,7	81,6	95,0	106,2	98,9
	szeptember	77,1	87,4	81,1	92,0	104,0	96,6
	október	82,0	94,2	87,8	95,5	110,4	102,8
	november	72,2	83,8	78,0	90,3	104,0	97,3
	december	86,1	95,3	91,8	85,9	94,9	91,6
2024.	január	82,8	86,8	85,7	90,4	94,8	93,6
	február	89,9	89,7	89,1	100,1	100,0	99,3
	március	82,9	82,0	80,7	88,6	87,6	86,2
	április	101,2	94,8	97,0	113,4	106,2	108,6
	május	95,1	91,0	91,5	94,8	90,7	91,2
	június	98,1	91,6	92,2	95,9	89,4	90,1
	július	111,8	105,8	107,9	108,1	102,3	104,3

A fogyasztóiár-index fogyasztási főcsoportok szerint, és a nyugdíjas fogyasztóiár-index										
Év		Élelmiszerek	Szeszes italok, dohányárúk	Ruházkodási cikkek	Tartós fogyasztási cikkek	Háztartási energia, fűtés	Egyéb cikkek, üzemanyagok	Szolgáltatások	Összesen	Nyugdíjas fogyasztóiár-index
Az előző év azonos időszaka = 100,0%										
2023.	január	144,0	115,5	108,9	113,5	152,4	126,3	111,3	125,7	127,4
	február	143,3	118,8	109,5	112,6	149,0	124,4	111,6	125,4	126,9
	március	142,6	119,7	110,0	111,2	143,1	123,3	113,0	125,2	126,7
	április	137,9	120,5	109,8	109,3	141,5	122,7	114,1	124,0	125,3
	május	133,5	119,3	108,5	108,1	137,2	118,1	114,3	121,5	122,9
	június	129,3	118,7	108,8	106,1	134,3	118,1	114,4	120,1	121,2
	július	123,1	114,6	108,0	103,6	135,7	117,2	114,6	117,6	118,7
	augusztus	119,5	112,7	106,9	102,3	134,7	119,8	113,2	116,4	117,2
	szeptember	115,2	112,3	106,9	101,5	85,4	119,9	113,6	112,2	111,6
	október	110,4	111,6	107,8	100,7	83,9	116,5	113,2	109,9	109,1
	november	107,1	110,6	107,4	99,6	81,9	114,0	112,6	107,9	107,1
	december	104,8	110,3	106,9	99,0	86,1	103,2	112,4	105,5	105,3
2024.	január	103,6	108,1	106,2	98,6	88,7	99,3	110,4	103,8	103,9
	február	102,2	105,3	105,1	98,0	91,0	102,1	110,0	103,7	103,6
	március	100,7	104,4	104,4	98,2	96,9	103,0	109,9	103,6	103,6
	április	101,0	103,8	104,8	98,3	95,5	103,9	109,5	103,7	103,7
	május	101,0	103,5	104,7	98,3	97,6	105,1	109,5	104,0	103,9
	június	101,1	104,2	104,1	98,7	97,3	102,7	109,7	103,7	103,6
	július	102,7	104,2	104,2	99,5	95,5	103,7	109,1	104,1	104,1
	augusztus	102,4	103,9	104,5	99,8	95,7	99,9	109,5	103,4	103,6
Ező hónap = 100,0%										
2023.	január	102,4	103,0	98,6	101,0	98,0	104,3	102,4	102,3	102,3
	február	101,7	103,7	100,3	100,1	98,0	99,3	101,0	100,8	100,8
	március	101,5	100,9	101,3	99,7	96,2	99,9	101,9	100,8	100,9
	április	100,0	101,1	102,4	100,0	99,0	100,5	101,7	100,7	100,5
	május	100,1	100,3	100,0	99,8	97,0	97,4	100,9	99,6	99,8
	június	99,6	100,3	100,9	99,5	97,9	101,1	100,9	100,3	100,1
	július	99,1	100,1	98,6	99,5	101,1	100,5	101,7	100,3	100,1
	augusztus	100,3	100,2	98,4	99,9	99,7	103,4	100,1	100,7	100,5
	szeptember	99,8	100,1	101,8	100,1	101,0	101,4	100,2	100,4	100,5
	október	99,9	100,0	103,2	100,1	99,7	98,6	100,2	99,9	100,0
	november	100,5	100,1	101,2	99,7	98,8	98,9	100,3	100,0	100,1
	december	99,9	100,2	100,2	99,7	98,9	98,0	100,6	99,7	99,7
2024.	január	101,2	101,0	97,9	100,5	100,9	100,3	100,5	100,7	100,8
	február	100,2	101,0	99,2	99,5	100,6	102,1	100,6	100,7	100,6
	március	100,1	100,0	100,7	100,0	102,4	100,8	101,8	100,8	100,8
	április	100,3	100,5	102,8	100,1	97,6	101,3	101,3	100,7	100,6
	május	100,1	100,0	99,9	99,8	99,1	98,6	100,9	99,9	100,0
	június	99,7	101,0	100,3	99,9	97,7	98,9	101,0	100,0	99,8
	július	100,6	100,1	98,8	100,3	99,2	101,4	101,1	100,7	100,6
	augusztus	100,0	99,9	98,7	100,1	99,9	99,7	100,4	100,0	100,0
Előző év december = 100,0 %										
2023.	január	102,4	103,0	98,6	101,0	98,0	104,3	102,4	102,3	102,3
	február	104,1	106,8	98,9	101,1	96,0	103,6	103,3	103,2	103,1
	március	105,6	107,7	100,2	100,8	92,4	103,5	105,3	104,0	104,0
	április	105,6	108,9	102,6	100,8	91,4	104,0	107,1	104,7	104,5
	május	105,7	109,3	102,6	100,6	88,7	101,3	108,1	104,3	104,3
	június	105,3	109,6	103,5	100,1	86,8	102,5	109,0	104,6	104,4
	július	104,4	109,7	102,0	99,6	87,7	102,9	110,9	104,9	104,5
	augusztus	104,7	109,9	100,4	99,4	87,5	106,4	110,9	105,6	105,0
	szeptember	104,4	110,0	102,2	99,5	88,3	107,9	111,1	106,0	105,5
	október	104,4	110,0	105,5	99,6	88,1	106,4	111,4	105,9	105,5
	november	104,9	110,1	106,7	99,3	87,1	105,3	111,7	105,9	105,6
	december	104,8	110,3	106,9	99,0	86,1	103,2	112,4	105,5	105,3
2024.	január	101,2	101,0	97,9	100,5	100,9	100,3	100,5	100,7	100,8
	február	101,5	102,0	97,1	100,0	101,5	102,4	101,1	101,3	101,5
	március	101,5	102,0	97,8	100,0	103,9	103,2	103,0	102,1	102,3
	április	101,8	102,5	100,5	100,1	101,4	104,6	104,3	102,8	102,9
	május	101,9	102,6	100,4	99,9	100,5	103,1	105,3	102,8	102,9
	június	101,6	103,5	100,7	99,8	98,1	101,9	106,4	102,7	102,7
	július	102,3	103,6	99,4	100,1	97,3	103,4	107,6	103,5	103,2
	augusztus	102,3	103,6	98,1	100,2	97,2	103,0	108,0	103,5	103,3
Évekzedettől kumulált, előző év azonos időszaka = 100,0%										
2023.	január-február	143,7	117,1	109,2	113,1	150,7	125,3	111,4	125,6	127,2
	január-március	143,3	118,0	109,5	112,4	148,2	124,6	112,0	125,4	127,0
	január-április	142,0	118,6	109,6	111,7	146,5	124,2	112,5	125,1	126,6
	január-május	140,3	118,7	109,3	110,9	144,6	123,0	112,9	124,4	125,8
	január-június	138,4	118,7	109,3	110,1	142,9	122,1	113,1	123,6	125,1
	január-július	136,2	118,2	109,1	109,2	141,9	121,4	113,3	122,8	124,2
	január-augusztus	134,2	117,5	108,8	108,3	141,0	121,2	113,3	122,0	123,3
	január-szeptember	132,0	116,9	108,6	107,6	134,8	121,1	113,3	120,9	122,0
	január-október	129,9	116,4	108,5	106,9	129,7	120,6	113,3	119,8	120,7
	január-november	127,8	115,8	108,4	106,2	125,4	120,0	113,3	118,7	119,5
	január-december	125,9	115,4	108,3	105,6	122,1	118,6	113,2	117,6	118,3
2024.	január-február	102,9	106,7	105,6	98,3	89,8	100,7	110,2	103,7	103,7
	január-március	102,2	105,9	105,2	98,3	92,2	101,5	110,1	103,7	103,7
	január-április	101,9	105,4	105,1	98,3	93,0	102,1	110,0	103,7	103,7
	január-május	101,7	105,0	105,0	98,3	93,9	102,7	109,9	103,7	103,7
	január-június	101,6	104,9	104,9	98,3	94,5	102,7	109,8	103,7	103,7
	január-július	101,8	104,8	104,8	98,5	94,6	102,8	109,7	103,8	103,7
	január-augusztus	101,8	104,7	104,8	98,7	94,8	102,4	109,7	103,7	103,7

Az ipari termelés és értékesítés értéke (folyó áron, milliárd Ft)

Év		Termelés	Értékesítés belföldre	Értékesítés exportra	Értékesítés összesen
2023.	január	4 686	2 606	3 507	6 113
	február	4 623	2 546	3 535	6 081
	március	5 289	2 644	3 875	6 519
	április	4 358	2 118	3 085	5 203
	május	4 867	2 161	3 493	5 654
	június	4 996	2 139	3 626	5 765
	július	4 681	2 136	3 164	5 300
	augusztus	4 568	2 112	3 161	5 273
	szeptember	5 201	2 237	3 679	5 916
	október	5 022	2 323	3 569	5 892
	november	4 880	2 410	3 506	5 916
	december	4 089	2 351	2 952	5 302
2024.	január	4 529	2 138	3 114	5 253
	február	4 791	2 098	3 532	5 630
	március	4 813	2 141	3 450	5 591
	április	4 737	1 939	3 364	5 303
	május	4 754	1 999	3 237	5 236
	június	4 761	1 963	3 505	5 469

Kutatás, fejlesztés és az innováció adatai

Év	A kutató-fejlesztő helyek K+F- létszáma az összes foglalkoztatott százalékában	A kutató-fejlesztő helyek K+F- létszámából a kutatók az összes foglalkoztatott százalékában	A kutató-fejlesztő helyek K+F- beruházásai a nemzetgazdasági beruházások százalékában	A kutató-fejlesztő helyek K+F- ráfordítása (falakon belüli) a bruttó hazai termék (GDP) százalékában	Innovációs tevékenységet végző vállalkozások aránya az összes vállalkozás százalékában
2010	0,81	0,55	0,79	1,13	31,1
2011	0,87	0,59	0,86	1,18	..
2012	0,90	0,60	1,33	1,25	32,5
2013	0,95	0,62	1,62	1,38	..
2014	0,88	0,62	1,15	1,34	25,6
2015	0,85	0,58	0,98	1,34	..
2016	0,80	0,58	0,92	1,18	29,0
2017	0,89	0,62	1,10	1,32	..
2018	0,99	0,68	1,03	1,51	28,7
2019	1,05	0,72	0,93	1,47	..
2020	1,10	0,77	0,87	1,59	32,7
2021	1,14	0,81	0,72	1,64	..
2022	1,14	0,82	0,69	1,39	..

MINIMÁLBÉR ÉRTÉKE (1992. - 2024.)					
Érvényességi idő	Értéke havonta	Értéke hetente	Értéke naponta	Értéke óránként	A bruttó átlagkereset %-ában
1992. január 1. – 1992. december 31.	8000 HUF				35,8
1993. január 1. – 1993. december 31.	9000 HUF				33,1
1994. január 1. – 1994. december 31.	10 500 HUF				30,9
1995. január 1. – 1995. december 31.	12 200 HUF				31,4
1996. január 1. – 1996. december 31.	14 500 HUF				31
1997. január 1. – 1997. december 31.	17 000 HUF				29,7
1998. január 1. – 1998. december 31.	19 500 HUF				28,8
1999. január 1. – 1999. december 31.	22 500 HUF				29,1
2000. január 1. – 2000. december 31.	25 500 HUF	-	-	144 HUF	29,1
2001. január 1. – 2001. december 31.	40 000 HUF	9 200 HUF	1 840 HUF	230 HUF	38,6
2002. január 1. – 2002. december 31.	50 000 HUF	-	-	288 HUF	40,8
2003. január 1. – 2003. december 31.	50 000 HUF	-	-		36,4
2004. január 1. – 2004. december 31.	53 000 HUF	12 200 HUF	2 440 HUF	305 HUF	36,4
2005. január 1. – 2005. december 31.	57 000 HUF	13 120 HUF	2 624 HUF	328 HUF	36
2006. január 1. – 2006. december 31.	62 500 HUF	14 400 HUF	2 880 HUF	360 HUF	36,5
2007. január 1. – 2007. december 31.	65 500 HUF	15 080 HUF	3 020 HUF	377 HUF	35,4
2008. január 1. – 2008. december 31.	69 000 HUF	15 880 HUF	3 180 HUF	397 HUF	34,7
2009. január 1. – 2009. december 31.	71 500 HUF	16 500 HUF	3 290 HUF	411 HUF	35,8
2010. január 1. – 2010. december 31.	73 500 HUF	16 900 HUF	3 380 HUF	423 HUF	36,3
2011. január 1. – 2011. december 31.	78 000 HUF	17 950 HUF	3 590 HUF	449 HUF	36,6
2012. január 1. – 2012. december 31.	93 000 HUF	21 400 HUF	4 280 HUF	535 HUF	41,7
2013. január 1. – 2013. december 31.	98 000 HUF	22 560 HUF	4 510 HUF	564 HUF	42,5
2014. január 1. – 2014. december 31.	101 500 HUF	23 360 HUF	4 670 HUF	584 HUF	42,7
2015. január 1. – 2015. december 31.	105 000 HUF	24 160 HUF	4 830 HUF	604 HUF	42,4
2016. január 1. – 2016. december 31.	111 000 HUF	25 500 HUF	5 110 HUF	639 HUF	42,2
2017. január 1. – 2017. december 31.	127 500 HUF	29 310 HUF	5 870 HUF	733 HUF	42,9
2018. január 1. – 2018. december 31.	138 000 HUF	31 730 HUF	6 350 HUF	794 HUF	41,8
2019. január 1. – 2019. december 31.	149 000 HUF	34 260 HUF	6 860 HUF	857 HUF	40,5
2020. január 1. – 2021. január 31.	161 000 HUF	37 020 HUF	7 410 HUF	926 HUF	39,8
2021. február 1. – 2021. december 31.	167 400 HUF	38 490 HUF	7 700 HUF	963 HUF	38,1
2022. január 1. – 2022. december 31.	200 000 HUF	45 980 HUF	9 200 HUF	1 150 HUF	38,8
2023. január 1. - 2023. november 30.	232 000 HUF	53 340 HUF	10 670 HUF	1 334 HUF	40,6
2024.január 1-től (2023.12 01-től)	266 800 HUF	61 340 HUF	12 270 HUF	1 534 HUF	41,7

A BÉREK HAVI ÖSSZEGE, Ft

Időpont	Közfoglalkoztatotti bérminimum	A minimálbér	Garantált bérminimum	BRUTTÓ ÁTLAGBÉR
2010.	..	73 500	89 500	202 525
2011.	57 000	78 000	94 000	213 094
2012.	71 800	93 000	108 000	223 060
2013.	75 500	98 000	114 000	230 713
2014. .	77 300	101 500	118 000	237 694
2015.	79 155	105 000	122 000	247 924
2016.	79 155	111 000	129 000	263 171
2017.	81 530	127 500	161 000	297 017
2018.	81 530	138 000	180 500	329 943
2019.	81 530	149 000	195 000	356 286
2020.	81 530	161 000	210 600	391 194
2021. .	85 000	167 400	219 000	425 915
2022.	100 000	200 000	260 000	499 980
2023.	116 000	232 000	296 400	557 600
2024.	133 400	266 800	326 400	639 724

Az egészségügyi ellátás főbb adatai

Év	Egészségügyi kiadások a GDP %-ában	Dolgozó orvos összesen	Dolgozó orvos tízezer lakosra	Háziorvos és házi gyermekorvos összesen	Háziorvos és házi gyermekorvos tízezer lakosra	Egy háziorvosra és házi gyermekorvosra jutó lakos	Működő kórházi ágy összesen	Működő kórházi ágy tízezer lakosra	Közforgalmú gyógyszerár	Egy közforgalmú gyógyszerárra jutó lakos	Gyógyszerész
2019.	6,3	41 282	42,3	6 013	6,2	1 625	67 806	69,4	2 276	4 293	6 134
2020.	7,3	37 188	38,2	5 895	6,1	1 651	67 529	69,4	2 287	4 255	6 218
2021.	7,4	38 920	40,2	5 807	6,0	1 669	66 655	68,8	2 277	4 264	6 238
2022.	6,7	40 671	42,4	5 748	6,0	1 670	65 541	67,7	2 277	4 236	6 349
2023.	..	42 065	43,9	5 604	5,8	1 710	63 470	66,2	2 260	4 244	6 362

A szociális ellátás összefoglaló adatai

Év	A szociális védelem társadalmi juttatásai a GDP százalékában	A családtámogatási ellátásokra fordított kiadások a GDP százalékában	Működő költségei férőhely	A nyugdíjak és egyéb ellátások havi átlaga a nettó átlagkereset százalékában
2010	21,8	2,1	32 516	65,1
2011	21,2	2,0	35 450	64,7
2012	20,9	1,9	36 635	67,0
2013	20,5	1,8	37 654	67,6
2014	19,4	1,7	38 614	67,6
2015	18,7	1,6	39 519	66,8
2016	18,5	1,6	39 944	63,7
2017	17,9	1,5	46 475	58,7
2018	17,3	1,4	47 169	55,7
2019	16,3	1,4	48 702	54,2
2020	18,0	1,4	50 208	51,3
2021	17,4	1,3	52 822	54,1
2022	16,4	1,2	55 370	54,5
2023	..	..	60 262	..

A legnagyobb összegű hitelek

A hitelfelvétel célja	Hitelnyújtó	HITEL NAGYSÁGA		Hitel lejárat időpontja
		millió euró	milliárd FT	
Kínai állami bankok közös hitele	infrastruktúra, csúcstechnológia	1000	390	2027 04 19
Kínai Export-import bank	Belgád felé vasútvonal	917	332	...
Európai Unió	RRF hitel (Helyreállítási és Ellenállóképességi Terv)	780	304	2053 12 28
Uniós programok finanszírozása	Európai Beruházási Bank	350	136,5	2033 12 07
Haderőfejlesztés - Zrínyi2026	Export Finance of Norway	287	111,9	2033 11 14
Paks2 megvalósítás	Oroszországi Föderáció Kormánya	113	44,1	2046 09 15
Forrás: ÁKK				

A makrogazdaság helyzete (előző év = 100százalék)

	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.*
GDP volumen alakulás	95,0	107,1	104,6	99,5	101,6-101,8
Mezőgazdasági termelés	92,2	98,1	68,8	140	105 - 120
Ipari termelés	92,3	106,2	105,4	100	101,5-102,3
Építőipari termelés	91,4	109,2	103	95	98 - 103
Kiskereskedelmi forgalom	101,7	107,0	104,6	97	102- 104
Idegenforgalom	55,5	143,2	127,5	101	104-105
Információ, kommunikáció	106,5	121,7	107,5	102	106- 108
Háztartások fogyasztása	98,1	104,3	106	97	99- 101
Állóeszköz-felhalmozás	92,9	105,2	102,2	96	99,5-100
Folyó fizetési mérleg egyenleg GDP%)	2,8	-0,6	-2,0	2	2 - 2,3
Külkereskedelmi behozatal (import)	96,1	109,1	109,5	99	102 – 102,3
Külkereskedelmi kivitel (export)	93,9	110,3	110,3	102	105,5-106
Bruttó átlagkereset	109,7	108,7	106,5	107	108,5 - 110
Munkanélküliségi ráta	4,3	4,1	3,6	4,0	4,4
Fogyasztó árszínvonal alakulása	103,3	105,1	114,5	117,6	107 - 107,5
Költségvetési hiány (a GDP százalék)	-7,8	-6,8	-6,1	- 5,9	-5,4
Államadósság a GDP százalékában	80,4	79,9	73,3	72,0	72,5 - 75,0
Forint/euró árfolyam, Ft	351.17	358,52	391,33	395-410	385-400

forrás: KSH   */ saját számítás, előrejelzés (pesszimista-optimista scenárió)

A főbb makrogazdasági mutatók különböző előrejelzések alapján (%-ban)						
	MNB	PM	KOPINT-TÁRKI	GKI	SZÁZADVÉG	ECO-VISTA
Bruttó hazai termék	3 - 4,5	3,6	2,7	2 - 2,5	2,7	1,6 - 1,8
Munkanélküliség	4,2 - 4,3	4	4,6	4,2	4,6	4,4
Államháztartás hiánya	(-5) (-4,5)	-2	-4,9	5	-4,9	5,4
Infláció	2 - 3,0	5,2	4,1	5,5	4,1	7 - 7,5
Forrás: az elérhető publikációk						

PÉNZÜGYMINISZTERIUM (2023. december)

<https://cdn.kormany.hu/uploads/document/3/30/309/30994348ca1ade182556c0a35e09b2fef18167ea.pdf>

MAKROGAZDASÁGI PROGNÓZIS 2023-2027

(éves változás, százalék)

	Tényadat	Előrejelzés				
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
GDP növekedése és szerkezete						
GDP	4,6	-0,4	3,6	4,5	4,3	4,2
GDP belső felhasználása	3,7	-5,2	2,7	4,1	3,6	3,9
Háztartások fogyasztása, ebből:	6,4	-2,0	2,5	3,5	3,6	3,5
Fogyasztási kiadás	6,5	-3,3	2,7	3,9	4,0	4,0
Természetbeni társadalmi juttatás	6,1	3,2	1,6	1,5	1,4	1,4
Közösségi fogyasztás	0,4	0,3	1,7	2,0	1,3	1,2
Bruttó állóeszköz-felhalmozás	0,1	-11,1	3,4	6,1	4,1	5,3
Áru- és szolgáltatásexport	12,6	0,4	3,7	6,4	6,4	5,1
Áru- és szolgáltatásimport	11,6	-4,8	2,7	6,0	5,7	4,8
Munkaerőpiaci mutatók						
Bruttó bér- és keresettőmeg	20,1	14,5	10,5	8,0	7,9	7,4
Bruttó nominális átlagkereset	17,4	13,8	10,2	8,0	7,8	7,6
Nettó nominális átlagkereset	17,4	13,8	10,2	8,0	7,8	7,6
Egy keresőre jutó nettó reálbér	2,5	-3,3	4,7	4,7	4,7	4,5
Foglalkoztatottak száma	1,3	0,5	0,2	0,0	0,1	0,0
Termelékenység	3,2	-1,0	3,3	4,5	4,2	4,2
Infláció	14,5	17,6	5,2	3,2	3,0	3,0

EGYENLEG ÉS TOVÁBBI MUTATÓK

(milliárd forint)

	Tényadat	Előrejelzés				
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
		várható	előirányzat	irányszám	irányszám	irányszám
Központi költségvetés elsődleges egyenlege	-2 685,3	-1 947,3	5,7	62,1	487,2	1 541,8
Központi költségvetés elsődleges egyenlege a GDP %-ában	-4,1%	-2,6%	0,0%	0,1%	0,5%	1,5%
Központi költségvetés egyenlege	-4 529,8	-4 237,8	-2 699,7	-2 866,2	-2 054,3	-846,9
Nyugdíjbiztosítási Alap egyenlege	-297,2	-325,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Egészségbiztosítási Alap egyenlege	-108,7	-88,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Elkülönített pénzalapok egyenlege	263,7	111,1	184,9	96,7	98,8	107,3
Központi alrendszer egyenlege	-4 672,1	-4 540,3	-2 514,8	-2 769,5	-1 955,5	-739,6
Helyi önkormányzatok egyenlege	-52,3	200,0	-164,6	167,7	193,2	20,4
Államháztartás egyenlege	-4 724,4	-4 340,3	-2 679,4	-2 601,8	-1 762,4	-719,2
ESA híd	598,3	-116,4	172,9	920,1	468,8	-182,6
Kormányzati szektor ESA egyenlege	-4 126,1	-4 456,7	-2 506,5	-1 681,8	-1 293,6	-901,8
Kormányzati szektor ESA egyenlege a GDP %-ában	-6,2%	-5,9%	-2,9%	-1,9%	-1,4%	-0,9%

KIADÁSI OLDAL

(milliárd forint)

	Tényadat	Előrejelzés				
	2022	2023 várható	2024 előirányzat	2025 irányszám	2026 irányszám	2027 irányszám
Rezsivédelmi alap kiadásai	375,4	2 058,9	1 340,7	1 127,2	993,1	975,8
Honvédelmi alap kiadásai	0,0	842,0	1 309,6	1 352,3	1 453,0	1 559,4
Állami közlekedési és közüzemi szolgáltatások	870,7	985,6	1 106,6	1 242,6	1 195,0	1 199,5
Közszerelési médiaszolgáltatás támogatása	110,7	109,8	126,2	133,8	138,1	142,2
Lakásépítési támogatások	634,8	449,0	181,7	195,7	199,7	207,4
Családügyi és normatív támogatások	848,6	946,6	1 026,7	1 074,8	1 081,9	1 065,6
Költségvetési szervek és szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok	12 054,7	11 276,9	9 776,1	8 418,4	8 539,6	8 634,7
Rezsivédelmi alap költségvetési támogatása	0,0	584,1	483,0	767,2	665,6	636,5
Honvédelmi alap központi támogatása	0,0	132,3	822,0	1 045,4	1 143,9	1 302,3
Társadalombiztosítási alapok támogatása	1 927,4	2 328,3	2 417,0	2 769,2	2 643,4	2 494,4
Helyi önkormányzatok támogatása	1 082,1	1 100,4	1 049,7	1 047,0	1 045,8	1 044,2
Elkülönített állami pénzalapok támogatása	171,2	174,7	161,5	118,7	110,1	116,2
Uniók programok kiadásai	2 989,5	2 763,8	3 605,8	2 980,4	3 009,4	2 045,9
Egyéb kiadások	571,5	590,0	433,8	405,6	432,9	427,3
Rendkívüli kormányzati intézkedések	0,0	0,0	220,0	220,0	220,0	220,0
Céltartalék	0,0	0,0	743,1	1 335,1	1 717,4	1 902,5
Járványügyi kiadások	0,0	0,0	7,7	7,7	7,7	7,7
Beruházási alap	0,0	0,0	245,0	300,0	400,0	400,0
Állami vagyonnal kapcsolatos kiadások	1 154,7	1 090,2	534,1	845,6	990,7	850,0
Állami beruházási fejezet kiadásai	0,0	400,3	263,0	355,3	370,2	410,0
Hozzájárulás az EU költségvetéséhez	586,3	674,4	692,4	753,4	779,2	766,2
Kiadások összesen	23 377,6	26 507,3	26 545,9	26 495,2	27 136,9	26 407,8
Adósszolgálati kamatkiadások	2 102,9	2 764,3	3 103,4	3 261,8	2 770,1	2 548,1
Kiadási főösszeg	25 480,5	29 271,7	29 649,3	29 756,9	29 907,0	28 956,0

KÖLTSÉGVETÉSI PROGNÓZIS 2023-2027

BEVÉTELI OLDAL

(milliárd forint)

	Tényadat	Előrejelzés				
	2022	2023 várható	2024 előirányzat	2025 irányszám	2026 irányszám	2027 irányszám
Gazdálkodó szervezetek befizetései	2 895,0	3 621,6	3 757,9	3 131,3	3 260,6	3 464,3
Fogyasztáshoz kapcsolt adók	8 718,3	9 049,6	11 041,3	11 093,0	11 782,8	12 417,3
Lakosság befizetései	3 144,0	4 318,7	4 857,2	5 210,4	5 604,8	5 966,3
Költségvetési szervek és szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok	2 829,4	3 020,6	1 941,8	1 942,1	1 940,4	1 940,4
Központi költségvetési szervektől származó befizetések	54,2	268,6	32,3	32,3	32,3	32,3
Központi maradványalapba történő befizetések	867,5	345,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Rezsivédelmi alap költségvetési támogatásból eredő bevétele	0,0	584,1	483,0	767,2	665,6	636,5
Honvédelmi alap központi támogatásból eredő bevétele	0,0	132,3	822,0	1 045,4	1 143,9	1 302,3
Helyi önkormányzatok befizetése	170,7	249,7	307,6	327,6	342,6	357,6
Elkülönített állami pénzügyi alapok befizetése	21,2	14,1	27,0	33,4	38,6	46,9
Állami vagyonnal kapcsolatos bevételek	469,9	941,4	383,5	291,8	293,3	465,0
Egyéb bevételek	100,4	97,7	379,4	366,4	73,5	70,7
Uniók programok bevételei	1 384,9	1 882,7	2 479,8	2 280,0	2 407,0	1 209,5
Vámbevételek és költség megtérítése	36,9	33,8	38,6	36,4	38,5	40,4
Bevételek összesen	20 692,3	24 560,0	26 551,5	26 557,3	27 624,1	27 949,6
Kamatbevételek	258,3	473,9	398,1	333,5	228,6	159,4
Bevételi főösszeg	20 950,6	25 033,9	26 949,6	26 890,8	27 852,7	28 109,1

MNB - 2024. 06. 20. Inflációs jelentés (2024. június)

<https://www.mnb.hu/kiadvanyok/jelentesek/inflacios-jelentes/2024-06-20-inflacios-jelentes-2024-junius>

Az alappálya összefoglaló táblázata

	2023	2024	2025	2026
	Tény	Előrejelzés		
Infláció (éves átlag)				
Maginfláció	18,2	4,1 - 5,3	2,7 - 3,5	2,7 - 3,3
Indirekt adóhatásoktól szűrt maginfláció	18,1	4,1 - 5,3	2,7 - 3,5	2,7 - 3,3
Infláció	17,6	3,0 - 4,5	2,5 - 3,5	2,5 - 3,5
Gazdasági növekedés				
Háztartások fogyasztási kiadása	-2,2	3,3 - 3,7	2,7 - 3,7	2,7 - 3,7
Közösségi végső fogyasztás ¹	1,3	(-0,1) - 0,7	(-0,3) - 0,9	(-0,1) - 1,1
Bruttó állóeszköz-felhalmozás	-7,4	(-1,5) - 0,5	3,1 - 6,3	0,7 - 3,6
Belföldi felhasználás	-5,6	0,5 - 1,3	2,6 - 3,8	1,8 - 3,0
Export	0,9	0,6 - 1,4	6,1 - 7,9	4,6 - 6,4
Import	-4,3	(-1,5) - (-0,7)	5,4 - 7,4	3,1 - 5,1
GDP	-0,9	2,0 - 3,0	3,5 - 4,5	3,0 - 4,0
Munkatermelékenység ²	-1,1	2,1 - 2,6	3,4 - 4,7	2,8 - 4,2
Külső egyensúly³				
Folyó fizetési mérleg egyenlege	0,2	1,5 - 2,7	2,2 - 3,6	3,0 - 4,6
Külső finanszírozási képesség	1,2	3,1 - 4,3	4,1 - 5,5	4,8 - 6,4
Államháztartás³				
ESA-egyenleg	-6,7	(-5,0) - (-4,5)	(-4,5) - (-3,5)	(-3,8) - (-2,8)

Munkaerőpiac				
Nemzetgazdasági bruttó átlagkereset ⁴	14,3	12,4 - 13,0	7,1 - 8,3	7,7 - 9,0
Nemzetgazdasági foglalkoztatottság	0,6	0,1 - 0,3	(-0,3) - 0,4	(-0,2) - 0,6
Versenyszféra bruttó átlagkereset ⁴	16,3	11,0 - 11,6	7,5 - 8,6	6,9 - 8,1
Versenyszféra foglalkoztatottság	1,0	0,1 - 0,3	0,0 - 0,5	0,0 - 0,5
Munkanélküliségi ráta	4,1	4,2 - 4,3	3,5 - 4,0	3,2 - 4,1
Versenyszféra nominális fajlagos munkaerőköltség	17,5	8,8 - 9,7	2,9 - 4,5	3,1 - 4,9
Lakossági reáljövedelem ⁵	2,0	3,4 - 4,0	2,1 - 3,3	2,1 - 3,3

¹ Tartalmazza a közösségi fogyasztást, valamint a kormányzat és a nonprofit intézmények által nyújtott transfereket.

² Nemzetgazdaság, nemzeti számlás adatok alapján.

³ A GDP arányában.

⁴ Teljes munkaidős alkalmazottakra vonatkozóan.

⁵ MNB-bebecslés.

<https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.mnb.hu%2Fletoltes%2Fm-1-fejezet-1st-chapter-54.xlsx&wdOrigin=BROWSELINK>

MELLÉKLETEK

1. számú melléklet

Jelentés a kormányzati szektor egyenlegéről és adósságáról (2023. évi II. EDP-jelentés) (ksh.hu)

<https://www.ksh.hu/s/kiadvanyok/jelentes-a-kormanyzati-szektor-egyenlegerol-es-adossagarol-2023-evi-ii-edp-jelentes/index.html>

KORMÁNYZATI HIÁNY/TŐBBLET, ADÓSSÁG ÉS A HOZZÁJUK TARTOZÓ ADATOK

Tagország: Magyarország Adatok millió forintban Dátum: 2023. szeptember 29.	ESA2010- kódok	2019	2020	Év 2021	2022	2023
		végleges	végleges	előzetes	előzetes	terv
Nettó hitelfelvétel (-)/ nettó hitelnyújtás (+)	B.9					
Kormányzati szektor	S.13	-975 735	-3 660 869	-3 950 281	-4 126 052	-3 892 193
- Központi kormányzat	S.1311	-796 120	-3 248 612	-4 313 261	-4 046 130	-3 805 286
- Állami/tartományi kormányzat (szövetségi államokban)	S.1312	M	M	M	M	M
- Helyi önkormányzat	S.1313	-42 989	43 945	86 041	-163 288	49 259
- Társadalombiztosítási alapok	S.1314	-136 626	-456 203	276 939	83 366	-136 166
		végleges	végleges	előzetes	előzetes	terv
Kormányzati szektor konszolidált bruttó adóssága						
Allomány névértéken, év végén		31 146 968	38 378 738	42 320 502	48 834 213	52 099 308
<i>Instrumentumonként:</i>						
Készpénz és betétek	AF.2	200 709	351 705	353 922	458 594	
Értékpapírok a részvények és a pénzügyi derivatívák kivételével	AF.3	27 146 642	33 228 016	37 449 725	42 092 226	
Rövid lejáratú	AF.31	3 101 859	2 011 263	1 894 459	3 107 293	
Hosszú lejáratú	AF.32	24 044 783	31 216 753	35 555 266	38 984 933	
Hitelek	AF.4	3 799 617	4 799 017	4 516 855	6 283 393	
Rövid lejáratú	AF.41	305 472	796 231	280 253	1 326 983	
Hosszú lejáratú	AF.42	3 494 145	4 002 786	4 236 602	4 956 410	
Kormányzati szektor kiadásai						
Bruttó állóeszközfelhalmozás	P.51g	2 983 072	3 130 419	3 474 026	3 561 480	3 560 700
	D.41					
Kamatok (konszolidált)	(felhasználás)	1 060 835	1 127 052	1 243 400	1 868 305	3 320 547
Bruttó hazai termék piaci beszerzési áron	B.1*g	47 674 187	48 425 421	55 198 927	66 075 190	74 640 882

A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉS HIVATALOS EGYENLEGE ÉS A KÖZPONTI KORMÁNYZATI ALSZEKTOR HIÁNYA/TÖBBLETE (EDP) KÖZÖTTI LEVEZETÉS

Tagország: Magyarország
Adatok millió forintban
Dátum: 2023. szeptember 29.

	2019	2020	Év 2021	2022	2023
A központi költségvetési hivatalos egyenlege	-893 004	-4 669 259	-4 353 943	-4 266 106	-4 166 818
<i>A hivatalos egyenleg alapja</i>	<i>pénzforgalmi</i>	<i>pénzforgalmi</i>	<i>pénzforgalmi</i>	<i>pénzforgalmi</i>	<i>terv</i>
A hivatalos egyenlegben elszámolt pénzügyi műveletek	140 395	445 943	187 174	51 255	495 507
Hiteinyújtások (+)	151 626	238 631	251 756	123 363	345 214
Hitelek törlesztése (-)	-25 128	-43 791	-40 804	-65 579	-113 026
Részvények vásárlása (+)	155 077	345 469	48 995	68 316	-2 522
Részvények eladása (-)	-19 813	-2 721	-5 820	-2 641	-20 000
Egyéb pénzügyi műveletek (+/-)	-121 367	-91 645	-66 953	-72 204	285 840
Ebből: adósság részét képező kötelezettségekkel kapcsolatos műveletek	L	L	L	L	L
Ebből: swapügyletek kamata	-97 018	-80 359	-56 737	-95 156	-69 279
Memorandum tétel: EU-transzfereken képződött és egyéb árfolyam különbözet	0	0	0	0	0
Részletező sor 2					
A hivatalos egyenlegben nem szereplő nem pénzügyi műveletek	M	M	M	M	M
Részletező sor 1					
Részletező sor 2					
A kifizetett (+) és felhalmozódott (-) kamatok különbözete (D.41)	-47 276	26 536	200 654	356 205	-463 575
Egyéb követelések (+)	112 727	-77 324	-175 499	1 343 990	-76 702
P.11-hez és P.131-hez kapcsolódóan	-2 112	-1 183	1 901	5 442	0
D.2-höz kapcsolódóan	113 927	28 039	189 873	317 118	137 885
D.45-höz kapcsolódóan	-8 480	-97 680	33 000	-119 882	29 491
D.5-höz és D.91-hez kapcsolódóan	150 480	15 553	-833 811	738 444	79 700
D.61-hez kapcsolódóan	2 427	283	2 752	5 278	6 800
D.75-höz kapcsolódóan	0	3 887	0	0	0
EU-tanszferrekhöz kapcsolódóan	-145 873	-23 533	228 212	245 713	-563 698
Ebből: EU pénzügyi korrekció	-77 954	-148 847	-116 425	-40 410	-40 000
RRF-hez (helyreállítási és ellenálló képességi eszközhoz) kapcsolódóan	0	0	2 225	150 980	223 020
Eredménysemleltű korrekció (konszolidáció)	359	-670	348	917	0
Egyéb tartozások (-)	-207 003	-99 895	-331 958	-280 028	-108 808
P.2-höz kapcsolódóan	-34 322	64 599	2 822	-42 698	0
D.1-hez kapcsolódóan	-10 498	-14 638	2 823	-23 242	0
D.211-hez kapcsolódóan	-90 588	28 614	-123 969	-385 126	0
D.3-hoz kapcsolódóan	-3 450	6 146	-3 472	25 857	-39 882
P.51-hez kapcsolódóan	20 281	-12 031	17 678	-9 110	-2 888
D.62-höz, D.63-hoz, D.75-höz, D.76-hoz és D.92-höz kapcsolódóan	37 973	40 755	-78 609	138 833	-72 878
Az önkormányzat részére előlegként nyújtott EU-támogatásokhoz kapcsolódóan	-49 405	-106 662	-55 670	93 379	38 706
D.99-hez kapcsolódóan	0	0	0	0	0
NP-hez kapcsolódóan	0	0	0	0	0
Standardizált garanciákhoz kapcsolódóan	-77 018	-106 478	-93 561	-77 721	-31 878
Központi költségvetésben szereplő, de a központi kormányzatba nem tartozó intézményi egységek nettó hitelfelvétele (-) / hitelnyújtása (+)	M	M	M	M	M
Egyéb, a központi kormányzatba tartozó egységek nettó hitelfelvétele (-) / hitelnyújtása (+)	233 998	1 304 908	816 229	-831 056	482 140
A központi kormányzatba sorolt vállalatok és garanciaalapok	180 802	1 107 642	413 588	-1 069 241	441 788
A központi kormányzatba sorolt nonprofit intézmények	53 196	197 266	402 641	238 185	40 353
Egyéb korrekciók (+/-) (részletesen)	-135 957	-179 721	-655 917	-420 390	32 971
Társadalombiztosítási alapokkal szembeni követelés elengedése	-83 988	-210 923	-642 060	-418 336	0
Gripen-beszerezés: pénzügyi lízing (operatív lízing helyett)	-4 519	-4 970	-5 241	-5 456	-2 118
MAVIR-támogatásokkal kapcsolatos tranzakciók átvezetése	-20 380	-20 041	21 582	-14 788	0
Magánnyugdíjpénztártól átvett vagyon bevételeinek elszámolása	19 132	22 808	26 688	30 777	35 089
Közvetlenül adósságcsökkentésre fordított osztalék	19 599	51 352	45 115	0	0
EU pénzügyi korrekciók	-82 340	0	0	0	0
Állami vállalatok tőkeemelése (átvezetés a kormányzatban)	-3 481	0	0	0	0
Részvénytársaság nonprofit szervezetnek	0	0	-102 000	0	0
MFB-árfolyamvesztés-térítés	0	-17 947	0	-12 589	0
A központi kormányzat alszektora nettó hitelfelvétele (-)/hitelnyújtása (+) (S.1311)	-796 120	-3 248 612	-4 313 261	-4 046 130	-3 805 286

(ESA 2010 szerinti)

2.számú melléklet

Magyarországon számos családtámogatási forma érhető el, amelyek célja a családok anyagi támogatása és életkörülményeik javítása.

Főbb típusok:

1. *Otthonteremtési támogatások:* Ezek közé tartozik a CSOK (Családi Otthonteremtési Kedvezmény), amely vissza nem térítendő támogatást nyújt lakásvásárláshoz vagy építéshez. 2024-től a falusi CSOK és a CSOK Plusz is igényelhető <https://tudastar.money.hu/ismerteto/ezeket-a-csaladtamogatasokat-vehetitek-igenybe-2024-ben/>

2. *Gyermekek után járó juttatások:* Ide tartozik a családi pótlék <https://egeszsegvonal.gov.hu/c-cs/1684-csaladtamogatasi-ellatasok.html>. Emellett létezik a csecsemőgondozási díj (CSED), a gyermekgondozási díj (GYED), és a gyermekgondozást segítő ellátás (GYES) <https://egeszsegvonal.gov.hu/c-cs/1684-csaladtamogatasi-ellatasok.html>.

3. *Adó- és illetékkedvezmények:* Például a családi adókedvezmény, amely csökkenti a személyi jövedelemadót a gyermekek számától függően <https://tudastar.money.hu/ismerteto/ezeket-a-csaladtamogatasokat-vehetitek-igenybe-2024-ben/>.

4. *Egyéb támogatások:* Ilyenek például az anyasági támogatás, az életkezdési támogatás (Babakötvény), és a gyermekek után járó rendszeres pénzbeli és természetbeni <https://egeszsegvonal.gov.hu/c-cs/1684-csaladtamogatasi-ellatasok.html>.

Családi támogatások körében 35 féle támogatást kaphatnak az igénylők:

1. Otthonteremtési támogatások
2. Falusi CSOK 2024
3. CSOK Plusz
4. Otthonfelújítási Program 2024
5. Nem lakáscélú támogatás
6. Hiteltartozás-csökkentő támogatások
7. Jelzáloghitel-elengedés
8. Diákhitel-tartozás felfüggesztés, csökkentés és elengedés
9. Adó- és illetékkedvezmények
10. Ingatlanhoz kapcsolódó kedvezmények

11. ÁFA-visszatérítés
12. Illetékkedvezmény
13. Közjegyzői díj csökkentés
14. Személyi jövedelemadóhoz kapcsolódó kedvezmények
15. Első házások kedvezménye
16. Családi adó- és járulékkedvezmény
17. Négy- vagy többgyermekes anyák SZJA-mentessége
18. 25 év alattiak SZJA-mentessége
19. 30 év alatti anyák SZJA-mentessége
20. Gyermek után járó alkalmankénti juttatások
21. Anyasági támogatás
22. Életkezési támogatás - Babakötvény
23. KRESZ vizsga és nyelvvizsga díjának visszatérítése
24. Gyermek után járó rendszeres pénzbeli és természetbeni ellátások
25. Természetbeni ellátások
26. Gyermekétkeztetési kedvezmény
27. Bölcsődei támogatás 2024
28. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
29. Gyermekápolási táppénz
30. Gyermek után járó pótszabadság
31. Ingyenes tankönyv
32. További támogatások, kedvezmények családoknak
33. Nők 40 program
34. Erzsébet Táborkok program
35. "Hol vagy, Kajla?" program és utazási kedvezmények

Ezekon túlmenően léteznek a szociális segélyezés keretében nyújtott ellátások (11), a szociális alapszolgáltatások keretében: a személyes gondoskodás keretében nyújtott szociális ellátások (9), Személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátások (6), Szociális rászorultság esetén a jogosult számára nyújtott juttatások (6 + járadék, támogatás, díj, egyéb pénzbeli ellátás - járási hivataltól, képviselő testülettől).

FORRÁSOK

<https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok#/hu/document/gde2406>

<https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok/gdp/gdp2406.html>

<https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok#/hu/document/ipe2406>

<https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok#/hu/document/epi2405>

<https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok#/hu/document/kis2406>

<https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok#/hu/document/tsz2406>

<https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok#/hu/document/far2406>

<https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok#/hu/document/far2407>

<https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok#/hu/document/krm2403>

<https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok#/hu/document/kue2406>

<https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok/kul/kul2406.html>

<https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok#/hu/document/szk2403>

<https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok#/hu/document/ber2403>

<https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok#/hu/document/ber2406>

<https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok#/hu/document/ker2405>

<https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok#/hu/document/fem2406>

<https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok#/hu/document/nep2406>

<https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok#/hu/document/lak2406>

<https://www.ksh.hu/s/kiserleti-statisztika/kiadvanyok/ipari-erteklanchossz-es-teruleti-koncentratsag/>

https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.ksh.hu%2Fgyorstajekoztatok%2Fkrm%2Fedp_magyar_20240422.xlsx&wdOrigin=BROWSELINK

<https://www.ksh.hu/s/helyzetkep-2023/#/kiadvany/egeszsegugy>

<https://www.ksh.hu/s/helyzetkep-2023/#/kiadvany/kisgyermekek-napkozbeni-ellatasa>

https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fstatisztika.mnb.hu%2Fsw%2Fstatic%2Ffile%2Fhu0101_osszefoglalo.xlsx&wdOrigin=BROWSELINK

<https://www.mnb.hu/statisztika/statisztikai-adatok-informaciok/statisztikai-kozlemenyek/az-allamhaztartas-es-a-haztartasok-elozetes-penzugyi-szamlai/az-allamhaztartas-es-a-haztartasok-penzugyi-szamlainak-elozetes-adatairol-2022-i-negyedev>

<https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fstatisztika.mnb.hu%2Ftimeseries%2F2-forgalom.xls&wdOrigin=BROWSELINK>

<https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fstatisztika.mnb.hu%2Ftimeseries%2F3-visszaelesek.xls&wdOrigin=BROWSELINK>

<https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fstatisztika.mnb.hu%2Ftimeseries%2FBpm6FmuhHufHu.xlsx&wdOrigin=BROWSELINK>

<https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fstatisztika.mnb.hu%2Ftimeseries%2FBpm6FmuhEurHu.xlsx&wdOrigin=BROWSELINK>

https://nezopont.hu/wp-content/uploads/2024/07/Nezopont_Fogyasztoi-barometer_2024_junius.pdf

X X X X X